LATINITATIS ITALICAE MEDII AEVI

INDE AB A. CDLXXVI USQUE AD A. MXXII

LEXICON IMPERFECTUM

MODERANTE

† FRANCISCO ARNALDI

CURA ET STUDIO

L. CELENTANO - A. DE PRISCO - A. V. NAZZARO

HUIC FASCICULO CONFICIENDO PRAEFUIT

PASCHALIS SMIRAGLIA

ADDENDA — FASCICULUS V

Ebanielium — Gyrus

L.S.

Ho accettato volentieri l'incarico, affidatomi dall'Unione Accademica Nazionale, della direzione del « Lexicon », nel ricordo e nel rimpianto di Francesco Arnaldi, mio Maestro all'Università di Napoli. Alla sua cara, venerata memoria dedico la prosecuzione di quest'opera, che in anni lontani egli volle ed iniziò con grande fede e coraggio.

Hanno collaborato alla redazione del presente fascicolo Laura Celentano (*ex - ezuzomon* ; *gabarus - gyrus*), Antonio De Prisco (*finistus - fymus*), Antonio Vincenzo Nazzaro (*ebanielium - evvangelium* ; *faba - finis*). Ringrazio Anna Maria Velli, che ha curato la trascrizione di buona parte del testo.

Roma, 30 aprile 1982 Pasquale SMIRAGLIA

E

ebanielium, ebbangelium - v. *evangelium.*

ebenio - v. *evenio.*

ebio - GL. AA 452, 2, 1 ebiones pauperes.

ebrius - *-vr-* GL. AA 443, 1, 26; v. *ebruerant.*

ebruerant - fort. err. lec. pro *ebrii erant:* ANN. CAM. a. 1020, 241, 31 -erant de vino.

ebstomachus - v. *eustomachus.*

ebulesco - v. *ebullesco.*

ebulio - v. *ebullio.*

ebullatio - v. *ebullitio.*

ebullitio - transl.: PS. SOR. 260, 12 consistente calore (febris) vesicularum -nes fiunt per labia.

ebulum - acc. pl. *-os* AGNELL. 383, 1.

ebureo - v. *eburneus.*

ec - v. *et.*

ecce - *ece* GL. AA 452, 2, 2. — Redund.: PASS. MAUR. FUND. 373, 6 -e in ipsa nocte apparuit angelus Domini viro sancto Mariano.

ecclesia - v. *aecclesia.*

ecdicus - ANN. ECCL. a. 528, 396, 2, 41 ab -o, sive defensore cuiusve Ecclesiae.

ecdomas - v. *hebdomas.*

ece - v. *ecce.*

echinus - nom. sing. *-os* PAUL. AEG. 120, 10.

echo - abl. masc.: LEO VERC. Leon. VI 35 reparato... -o.

eciam (et-) - *ae-* PAP. DIPL. 99, 15. — Tamen: ANN. ECCL. a. 526, 358, 2, 38 quibus Dei famulus addidit dicens: et-m, mortuus est. — *Et-m et:* AGNELL. 372, 11 omnia ornamenta et-m et tuguria. V. *et.*

eclesia - v. *aecclesia.*

eclesiasticus - v. *aecclesiasticus.*

ecloga - *egl-* GL. AA 453, 1, 1.

ecmagia - exemplar, imago (ex ἐκμαγεῖον): SEQ. IN. 109, 117, 3b hi (scil. angeli) divinum sunt agalma divinaeque mentis alma prae cunctis -a.

econium - v. *meconium.*

econtra - de remuneratione, *in contraccambio:* BULL. CASIN. II a. 1001, 64, 2, 21 -a donavimus omnia placita et districtus.

ecteus - GL. MED. 86, 3 typica febris: id est triteus aut tetarteus aut... penteus vel -us (ἑκταῖος).

ecthesis - haeresis: ANAST. Diffl. Petr. 574 C3 repente contra veram Christianorum fidem novam excogitaverunt -im.

ecthlipsis - *egl-* inf. — GL. MED. 27, 7 egl- im: id est angustias.

ecticus - v. *hecticus.*

ectrofa - v. *ectropa.*

ecuit - GL. AA 452, 2, 3 -it meruit.

ecus - v. *aequus.*

ecymona - v. *egcimona.*

ecz - v. *ex.*

edeficium - v. *aedificium.*

edesmata - GL. AA 452, 2, 9 -ta (ἐδέσματα) ad comedendum delectabilia.

edessummatus - GL. AA 452, 2, 8 -a electa.

edicio - v. *eicio.*

edico - *ae-* PAP. DIPL. 136, 6.

edictum - *ae-* PAP. DIPL. 181, 51. — Nom. pl. *-as* DOC. LUC. V, 2, 96, 11.

edictus - patefactus: MAXIM. II 1, 54 -i sume doloris opem.

edificatio - v. *aedificatio.*

edificium - v. *aedificium.*

edillum - v. *edulium.*

edipnia - GL. MED. 25, 19 -a: id est difficultas anelitus.

editor - auctor: AGNELL. 373, 16 Andream presbyterum, -em huius pontificalis.

editus - transl., ortus: BOETH. Phil. Cons. 28, 3 quot stelliferis -a noctibus caelo sidera fulgent.

1 **edo** - *edidit* GL. VAT. 1469, 521, 1, 21.

2 **edo** - scribere: ANN. ECCL. a. 515, 160, 1, 40 textum libelli, quem per notarium nostrum -dimus: VITA PROBI 554, 2C2 sancta nempe statuta a priscis Patribus -ta profanando. — Manifestum facere: VITA GAUD. AR. 471, 2, 24 sancti praesules execrando iudici sancta mysteria -nda apposuerunt. — Agere: ANN. ECCL. a. 544, 644, 2, 10 miraculum a sancto martyre -tum; PASS. FIDENT. 480, 1, 40 magnaque -unt miracula. — *In similem -re formam*, similem effingere, formare: BULL. CASIN. II a. 938, 41, 2, 25 mulier... quam... de viri costa superno adepta producens, in similem -dit formam.

edoceo - *ae-* PAP. DIPL. 120, 42. — Ind. praes. *-untur.* ADN. COD. IUST. 158, 20. — Comprobo: 103, 13 accusatio per textes... -tur. — Docere, educare: PETR. PRESB. 129, 15 sicut a venerabili et sanctissimo patre fuerant -ti.

edocilis - GL. AA 452, 2, 11 -is plus quam docens.

edoco - v. +1 *educo.*

edocumenta - GL. AA 452, 2, 14 -a geste segregate.

edolum - v. *edulus.*

edolus - v. *edulus.*

edoneus - v. **idoneus.*

edonio - GL. EPOR. 468, 2, 16 -re: mundare.

edra - cathedra: AGNELL. 370, 36 et proiecit ipsam cartulam in faciem ipsius imperatoris in -a sedentis.

1 **educo** (-do-) - transl.: BOETH. Phil. Cons. 7, 4 nostro quondam lacte nutritus, nostris -do-tus alimentis.

2 **educo** - duco: ADN. COD. IUST. 84, 20 si aquam per possessionem Martalis -xisti: VITA TAMM. 67, 2, 32 surge, vade, quia preparatus est qui te -at. — Transferre: INV. AB. 30, 7 corpora sanctorum de Ecclesia -ta fuissent. — Transl., trahere: SEQ. IN. 87, 93, 3b qui felices nos seduxit et in mare nos -xit.

edulium - *-illu-* inf. — GL. CAS. 90, 568, 1, 5 -illa victualia (cf. GL. AA 452, 2, 4).

edulius - GL. CAS. 90, 568, 1, 4 -us consumptor comestor.

edulum - DOC. LUC. V, 2, 346, 15 mihi hic Luca reddere debeatis denarios bonos bene expendibiles numero decem et octo, simul et uno -o.

edulus (edo-) - nom sing. *-os* inf., *-um* GL. CAS. 90, 568, 1, 6. — GL. AA 452, 2, 12 -olos comestor.

efacio - imponere: ANN. CAM. a. 1008, 187, 37 volumus ut nullum tributum -at.

efemera - GL. MED. 25, 20 -a: id est simplex febris et non molesta.

efemereon - v. **efemeron.*

efemoron - v. **efemeron.*

effandus - nefandus: ADN. COD. IUST. 15, 15 in -am sectam.

effectus - effectio: LIB. DIURN. 15, 15 petitionibus suis mereri -um; sensu spirit.: COD. VER. 12 dec. 846, 276, 30 ut per illorum bonam orationem apud omni potenti Domino crescat salutis -us. — *Ad. -um reddere. -u(i) mancipare*, efficere, perficere: ANN. ECCL. a. 511, 102, 2, 45 ut ad -um redderet, quod contendebat: BULL. CASIN. I a. 643, 1, 2, 18 vota supplicum... iusto in omnibus debent -u mancipare: II a. 772, 13, 2, 38 id quod a te expetitum est, -ui mancipavimus. — *Ad -um venire*, effici, perfici: PASS. MARC. SEC. 827, 2, 44 maledictumque illud continuo venisse ad -um.

effemeron - v. **efemeron.*

effemerus - v. **efemerus.*

effeminate - *-fima-* GL. AA 452, 2, 25.

effero - transl., extollere: CONC. AEV. CAR. 39, 35 tum demum in tantam superbiam -tus est, ut... — *-ri*, devertere: PASS. ANSANI 67, 1, 1 fluvius ... crebro augmentatus a proprio -tur alveo; effici: ANN. ECCL. a. 514, 147, 2, 16 apud hos etsi divina imperia sint, nihil prorsus -tur huiusmodi. — Seq. *foras*: a. 526, 364, 2, 2 reliquias, nihil ab igne nocitus, -ulit foras.

effeto - *oe-* inf. — Infirmare: ANN. ECCL. a. 535, 525, 1, 3 si qua corrupta fuerit scriptura, universis viribus oe -tur.

effetus - GL. AA 452, 2, 21 -a largiter fluens. — Subst.: BOETH. Phil. Cons. 72, 17 ab integris absolutisque procedens in extrema atque -a dilabitur.

efficacia (-tia) - *-ae tradere*, efficere, absolvere: ANN. ECCL. a. 520, 280, 2, 50

sanctitas vestra, quae sibi commissa sunt, -ae tradi deproperet.

efficatia - v. *+efficacia.*

efficatio - GL. AA 452, 2, 26 -o perfectio.

efficax - BOETH. Phil. Cons. 62, 39 quae pestis -ior est ad nocendum quam familiaris inimicus?

efficio - *efi-* DOC. LUC. V, 2, 537, 1, 38. — Praebere: ANN. ECCL. a. 513, 130, 1, 3 reverentiam -ns manifestam. — Colligere: APP. Cant. 119, 5 plebe, quam ostendit Spiritus Sanctus in montem myrrhae collemque thuris -tam. — De miraculis, facere: VICT. CAP. Sch. Patr. 270, 2, 18 Moyses magnus in -ndis erat miraculis futurus. — *Depromptiones -re,* depromere: ANN. ECCL. a. 516, 177, 2, 1 necesse est multis fletibus horum (scil. praemiorum) depromptiones -re. — *Alqm sub alqa re -re,* subdere: ANAST. Chr. 140, 15 Itiphin metropolin sub tributo Romanis -ecit. — *Alqd alcis -re,* alcis rei alqm participem facere: ANN. ECCL. a. 511, 103, 1, 10 et suum malum aliorum -re et morbum communicare contendebat. — Seq. inf.: SEQ. IN. 179, 201, 4a et loqui -it. — Pass., fieri: LIB. DIURN. 113, 23 vite aeternae particeps -i mereatur: TRANSL. FIRMI. 303, 10 Firmus Christianus -tus est: PASS. NIC. 270, 1, 67 beati martyres... -ti sunt errantibus via, caecis lumen: VITA GAUD. AR. 469, 2, 33 ut sanus -tus tuum admirabile nomen digne possit laudare; creari, eligi: ANN. ECCL. a. 507, 69, 1, 36 Gesilicus ... Narbonae princeps -tur: GL. PIST. 32, 2 procuratoribus post contestatam litem dominis -tis: CATLI BRIX. 513, 28 coronam suscipiens imperator -tus. — Esse: GL. TOR. 78, 32 quia debitor plerumque inops -tur, ideo creditor habeat pignus pro debito. — Recitare: ANN. CAM. a. 782, 11, 41 quotiens matutinum -tur intus monasterium. — Confund. cum *afficere:* ANAST. Hist. 709D Virgines verberibus -ecit.

effidem - acc. sing. (ab *ex* et *findo*?): fort., loci asperitatem, *fenditura:* BULL. ROM. 19 iun. 832, 173, 1, 1 petra Imperatoris, unde fluminis aqua fluit, vaditque ad Romanum montem et tendit... iuxta -em prope campum sacrum.

effimate - v. *effeminate.*

effitheosis - v. *emphyteusis.*

efflagito - ROMANIN 383, 6 nostram adiit celsitudinem -ns.

efflictio - afflictio: MUR. VI 203 B1 de multis persecutionibus seu -bus.

effluo *-efl-* AGNELL. 361, 31. — Transl., sensu spirit., confluere: SEQ. IN. 128, 139, 2a in Barbaram dum -xit universa gratia.

effodio - fodere: VITA PARDI 633, 11 quod -ntes repererunt sacrum corpus; de oculis: ANN. ECCL. a. 525, 345, 2, 8 postquam uxori Archesilai ... alterum oculorum radio -ssum audivit.

effomento - v. **fomento.*

effugio - transl.: MAXIM. I 1, 128 cantandi summa voluptas -it; de morbo: VITA PAR. 77, 2, 8 ita prior languor -it.

effugo - fugo: ANAST. Dem. 723 A at illi intellexerunt ducem esse Demetrium martyrem cum exercitu angelorum hostes -ntem: MUR. VI 277 D 10 -tisque undique Persis. — Transl.: VITA PAR. 77, 2, 38 vir ... cuius dextrum latus nimia infirmitate conculcabatur, linguaeque expeditio prorsus -batur.

effugus - exsul: LEO VERC. Leon. I 11 -a regno: VITA LEI 99, 50 ab oculis eorum -us abdidit se in interiore specu.

effulgeo - transit., vi causat.: PASS. VINC. 626, 2, 39 lucem Deus -sit carceri.

effunco - v. *exfundo.*

effundamentum - abl. *-um* inf. — Praedium: ANN. CAM. a. 953, 48, 32 de ecclesia, ... quam in nostro proprio -um edificavimus.

effundo - extra fundere: PS. ART. 620, 17 et -sa a ministris aqua quasi pluvia cadens in terram: MAXIM. II 3, 78 -sis lacrimis. — Transl.: ANAST. Pass. Cyr. 96, 18 sanitates -ns. — *Preces -re,* orare: ANN. ECCL. a. 518, 228, 2, 63 preces nobis -sas gratanter amplectimur: VITA PROBI 556, 1, 30 -sis dignis precibus. — *In aure -re,* verbis tantum profiteri: ANN. ECCL. a. 517, 186, 1, 27 fides ... quam quisque in aure -it abscondit. — Intransit.: COM. THEOT. 513B haec dicit Dominus Deus: -e de spiritu meo super omnem carnem. — *Partu -i,* nasci: ANN. ECCL. 529, 407, 1, 38 cum Nicetus partu fuisset -sus caput eius ... a capillis nudum cernebatur. — *In alqam -i,* eam adulterare: a. 513, 133, 2, 62 nescis

quia frater tuus perdidit liberam mulierem et in uxorem cauponis -sus est?

effussio - v. **effusio.*

effute - GL. AA 452, 2, 35 -e vane loqui sine effectu.

effutio - *efu-* inf. — *efutare* inf. — GL. CAS. 90, 568, 1, 8 efutare loqui sine veritate.

efialtes - v. **ephialtes.*

eficio - v. *efficio.*

efimeron - v. **efemeron.*

efistula - v. **fistula.*

efitheosis - v. *emphyteusis.*

efraidra - v. **ephedra.*

efuto - v. *effutio.*

egenus - *egi-* DOC. LUC. V, 2, 33, 1, 40. — Spirit.: SEQ. IN. 145, 185, 9a lauda sanctum Evasium eius poscens suffragium plebe -a.

egeo - seq., inf.: ANN. ECCL. a. 504, 48, 2, 56 cuius (voluminis) quia tanta fuit prolixitas, ut -ret aliquanto diutius recenseri; *ut* cum coni.: LIUT. leg. 190, 31 vestrorum ... militum fortitudo non -et, ut adversariorum impotentia animetur.

eger - v. *aeger.*

egero - *eie-* GL. CAS. 90, 568, 1, 11. — Fodere: ANN. ECCL. a. 534, 492, 1, 46 murum collapsum reparavit totum fossa, quae ante non fuit, -sta.

egeros - v. **aegyros.*

egestas - *ae-* GL. AA 465, 2, 33.

egestiosus - v. *egestuosus.*

egestuosus - *-io-* GL. AA 452, 2, 37.

egiero - v. *1 eiero.*

eginus - v. *egenus.*

egiraton - v. **ageraton.*

egiros - v. **aegyros.*

eglectarium - v. **electarium.*

eglipsis - v. *ecthlipsis.*

egloga - v. *ecloga.*

egnagelium - v. **evangelium.*

1 **ego** - *ae-* DOC. TREV. a. 804, 51, 27. — Nom. *me ego* CHARTAE 2 iun. 875, 33, 56a. *memet* PAP. DIPL. 112, 13, *i* FICKER 5 iun. 796. 4. 30; dat. *michi* ADN. COD. IUST. 207, 15 al., *mi* DOC. LUC. V, 3, 75, 1, 8; abl. *mi* PAP. DIPL. 140, 54; plur. nom. *nus* DOC. LUC. V, 2, 4, 2, 23: 10, 1, 14, *nobis* MEM. AM. a. 952, 136, 2, 13; dat. *nus* DOC. TREV. 46, 4; abl. *nos* ROMANIN 389, 19, *gnos* DOC. LUC. V, 2, 34, 2, 37. — *Vos* pro *nos:* SYN. RAV. 125, 43. — Plur. pro sing.: MAXIM. I 1, 5 periit pars maxima nostri: BEN. VII 315 A 10 dilectissimis nobis in Christo filiis. — Pro *aliquis:* GL. TOR. 59, 2 ius ... quod mihi alienae rei usum non fructum habere permisit: 74, 6 mihi expromittat ... legatum ... solvere.

2 **ego** - v. **ago.*

egredior - inf. *-ere* AGNELL. 372, 13. — Exire: PASS. VINC. 626, 1, 25 et -sus diabolus de statua Martis, flagellabat de hominibus infidelibus: VITA URSI 947, 2, 49 -ns ... venit ad Episcopum in civitatem: VITA PARDI 632, 23 -sus imperator de sua urbe: VITA INN. AFR. 139, 1, 37 -sus de ipsa insula: MUR. VI 276 D 25 ipso vero cum monachis -so, Agareni intrantes invaserunt locum. — *E corpore -i,* mori: CONC. GRAECA I 267 IX 3 si quis -tur e corpore; absol., de corpore exire: VITA GAUD. AR. 469, 1, 43 coepit daemon clamare et dicere: recede et da locum -nti. — Absol., iter ingredi: ANN. ECCL. a. 504, 41, 2, 18 si hodierna die non -mur, iam crastina non exibimus. — Transl.: VITA URSI 946, 1, 41 semper ex ore et labiis eius pax et patientia sunt -sae; de edicto: PASS. FEL. FARF. 457, 6 talis ab ipsis ... iam prefatis imperatoribus est iussio -sa. — *Foras -i,* peccare: PASS. ANSANI 62, 2, 41 foras non -eris, sed faciam te vitae aeternae participem. — *Personam -i,* suum excedere munus: LEX ROM. CAN. 115, 26 nam quid alicui ob merita indulsit vel si cui poenam praerogavit vel si cui sine exemplo subvenit, personam non -tur.

egredus - v. *aegrotus.*

egremium - v. *gremium.*

egressio - *-o animae,* mors: AGNELL. 347, 27 hora -is animae nihil nobiscum tollimus.

egressus - proventus: COD. VER. 105, 17 cum fines et terminibus, coltum et incoltum ... ingressis et -is.

egretudo - v. *aegritudo.*

egritudo - v. *aegritudo.*

egroto - v. *aegroto.*

egrotus - v. *aegrotus.*

eiciam - v. **eciam.*

eicio - *ci-* fort. err. lec. GL. AA 468, 2, 9. — AT. Cap. 33 A 5 si autem tempore persecutionis propter improbitatem praedo-

num sua pauperes alimenta inibi servanda reponunt, non sunt -nda : VITA URSI 948, 1, 8 semivivus foras a carnificibus esset -ctus. — Delere : PASS. SIS. 548, 13 indigne ferens turba infidelium ecclesiae culmen -ctum esset. — Abs., -*i*, ad supplicium duci : PASS. ANSANI 65, 1, 14 ante vero quam -retur, diu ludificatus, virgis caesus est.

eicticus - v. **hecticus*.

eiectio - persecutio? : ANN. ECCL. a. 536, 540, 1, 31 qui omnigenis honoribus circumfoventur ad inhonorationem Dei blasphemiasque ac -es.

1 **eiero** - *egi-* inf. — GL. AA 452, 2, 38 egierat valde iurat.

2 **eiero** - v. *egero*.

eilaris - v. **hilaris*.

eio - v. **ego*.

eischaemus - v. **ischaemus*.

eiulo - VITA SEV. PRESB. 563, 2, 11 seque ... in terram dedit flens et -ns : VITA URSI 947, 2, 8 tunc -ns, ille ait, ad virum Dei : al.

elaboro - seq. inf. : ANN. ECCL. a. 517, 194, 2, 11 -nt omnino ob hanc urbem huiusmodi malis involvere : LIB. DIURN. 60, 22 haec tuo studio iuri venerabilis monasterii -a reducere.

elacturium - v. **electarium*.

elangui - err. lec. pro *elanguit? :* GL. AA 451, 1, 25 distauit -i distillavit.

elaphoboscos - v. **elaphoboscon*.

elapido - dilapidare : GL. AA 453, 1, 4.

elatus - GUNZO 1298, 26 haec quanto -ior terris est, tanto mortalibus minus cognita.

elcosis - exulceratio (a gr. ἕλκωσις) : GL. MED. 27, 8.

elcrene - v. **helxine*.

eleaticus - ad Parmenidis pertinens doctrinam : BOETH. Phil. Cons. 5, 36 hunc -is atque academicis studiis innutritum.

eleccio - *-eti-* DOC. LUC. V, 3, 13, 2, 27. — Creatio, de episcopo : CONC. ROM. 998, 226, 2 absque eorum invitatione et -e ; de imperatore : SYN. AP. TIC. 458, 22 -o Karoli imperatoris ... confirmata. — Lectio : ANN. ECCL. a. 512, 215, 1, 37 post -em sancti Evangelii. — *Vas -is*, vir sanctus et venerabilis : a. 504, 43, 2, 47 (Deus) abscondere voluit vas -is, per quem disposuerat implere officium praedicationis.

elecio - v. **eleccio*.

elecorum - v. **electrum*.

electio - v. **eleccio*.

electrum - *-icto-* inf. — GL. AA 453, 1, 6 -ictorum aurum argentum plumbumque permixtum mixtaque materia.

electuarium - v. **electarium*.

electurium - v. **electarium*.

electus - creatus : POL. INSCR. 803, 12 huius ecclesiae -us episcopus : CONC. ROM. 998, 226, 32 ut -us consecretur ; adi., selectus : ROMANIN 361, 27 duodecim libras per duodecim -os iuratores ; clarus : ANN. ECCL. a. 515, 160, 1, 38 haec, praesentibus -is venerabilibus viris, scribentes ; validus : a. 530, 424, 1, 51 saxa -issimi boves quadraginta ... portaverunt. — Ad aeternam vocatus gloriam : ANN. CAM. a. 999, 154, 11 regulam ... ab -o divo Benedicto editam. — Subst., de electis iuratoribus : ROMANIN 357, 24 prebeat sacramentum iudex ... cum quinque -is.

eleemosina - v. *elemosina*.

eleemosynaliter - RATH. Serm. 729 B 3 quod non solum mihi, sed et qui me illuc -r instituit, piissimo Caesari, sint omnino periuri.

elefantinus - v. *elephantinus*.

elefas - v. *elephas*.

elega - v. **elixus*.

eleimosina - v. **elemosina*.

elementum - *-li-* GL. COL. 546, 1, 34. — Littera : BOETH. Phil. Cons. 5, 2 atque in utrasque litteras in scalarum modum gradus quidam insigniti videbantur quibus ab inferiore ad superius -um esset ascensus. — De aqua : IOH. NEAP. Seb. 24, 13 E releva, misericors, incommodum -i huius.

elemosina - *aeli-* inf., *he-* CATLI NON. 571, 30, *he-sy-* MUR. VI 217 B 4, *-lee-* VITA GAUD. AR., 468, 1, 52 : DIONISI Ald. 77, 21, *-li-* MON. ECCL. FLOR. 9 oct. 783, 322, 1, 23 : DOC. LUC. V, 2, 40, 2, 40, *-sy-* SYN. PAP. 850, 118, 32. — Stips data pauperibus : DOC. LUC. V, 2, 9, 2, 37 vendite que possedetis et date aeli -is et avevitis tesaurum in celo.

elemosinarius - *eli-* inf. — Stipem erogans : AGNELL. 372, 23 dicunt quod iste vates Ravennianus vir eli -us sit et ad tribuendum largas habet manus.

elemosinator - *le-* inf. — GL. CAS. 90, 560, 1, 18 adolator le -r fautor.

elemosyna - v. **elemosina.*

elephantinus - *-efa-* GL. AA 452, 1, 38.

elephantiosus - GL. MED. 86, 14 syriaca ... dari solet -is.

elephas - *-fas* GL. CAS. 90, 562, 2, 31.

elephoboscos - v. **elaphoboscon.*

eletio - v. *eleccio.*

elevancia - v. **elephantia.*

elevanciosus - v. **elephantiosus.*

elevanis - GL. CAS. 90, 562, 1, 38 barridus -is superbus.

elevata - agger (cf. DUC. *levata*): BULL. CASIN. II a. 1007, 67, 2, 7 da sera fossa quae vocatur Perruta, et -a.

elevo - *ell-* DIONISI Ald. 109, 27 : inf. — Part. abl. pl. *-tas* DOC. LUC. V, 2, 383, 1, 25. — Extollere, de oculis : PAULIN. Laz. 25, 1 ad caelos -tis ... oculis : LAUD. OCT. 393, 2, 27 -tis rursum oculis ; de voce : PASS. NIC. 272, 1, 34 illi -runt voces et dixerunt. — Sublevare : VITA PARDI 633, 12 quod (corpus) cum gaudio -ntes ; auferre : TRANSL. FIRMI. 313, 7 -ntes ... exuvias, perduxerunt ... in oppidum Tregesti. — In form. iur. : FICKER 26 mai. 988, 49, 23 pergamena cum atramentario de terra -vi : ANN. CAM. a. 997, 134, 43 pergamena manibus meis de terra ell -vi. — Eligere, creare : ANN. ECCL. a. 536, 557, 2, 46 -tur rex Vitigis. — Refl., obstare : a. 543, 637, 1, 18 qui superbe contra praecepta veritatis se -nt.

elictorum - v. *electrum.*

elido - v. *allido.*

eligo - *-ae-* PAP. DIPL. 188, 68. — Coni. pf. *elegierit* DIONISI Ald. 171, 10. — Seligere : RATH. Serm. 758 A 10 optimam utique partem -ns. — Seq. inf., malle : PS. HIER. vinc. 228 C promisi etiam me mori magis -re quam negantis crimen incurrere. — Nominare : SYN. AP. TIC. 458, 33 vos protectorem, dominum ac defensorem ... -mus. — *In episcopatum, ad episcopo -re,* creare : CONC. ROM. 998, 227, 35 pro Arnulfo in episcopatum Ausonensem -ndo : MON. ECCL. FLOR. a. 715, 314, 2, 5 ille ... erat ad episcopo -tus ; de imperatore, ead. signif. : SYN. AP. TIC. 459, 19 primo Romae -it atque sacra unctione constituit. — Ad aeternam vocare gloriam : TRANSL. FIRMI. 310, 26 beatos quos -isti. — Absol., *-ns,* elector : ANN. ECCL. a. 504, 43, 2, 4 tunc beatus Fulgentius -ntium vota velociori praeveniens fuga. V. **elego.*

elilifagus - v. **elelisphacus.*

elimate - GL. AA 453, 1, 5 -ius polytelimate (= polite limate) munde.

elimentum - v. *+elementum* et *alimentum.*

elimino - transl., tollere : BOETH. Phil. Cons. 115, 94 (Deus) ... malum omne de rei publicae terminis per fatalis seriem necessitatis -et : BULL. CASIN. II a. 774, 16, 1, 16 superflua, Domino auxiliante -ta.

elimonia - v. **alimonia.*

elimosina - v. *elemosina.*

eliquo - transl., purgare : ANN. ECCL. a. 507, 69, 1, 13 Spiritu sancto profitente ab omni errore -ta.

elisus - subst., pauper, oppressus : COD. ISTR. a. 740, 41, 3, 31 ipso auxiliante (scil. Deo) qui -os eripit, confractos consolidat.

elix - GL. CAS. 90, 568, 1, 17 -x vasculum ubi lana tinguitur.

ella - v. *ille.*

ellectio - v. **eleccio.*

ellevo - v. *elevo.*

ellevoreticus - v. **elleboreticus.*

elligo - v. **elego.*

elloquor - v. *eloquor.*

ellum - GL. AA 453, 1, 18 -um coclearium (cf. GL. CAS 90, 568, 1, 19).

elluros - a gr. αἴλουρος : GL. AA 456, 1, 22 feles animal quadrupedis -os.

ellychnium - *lichinum* PAUL. AEG. 187, 21.

elogium - munus : ANN. ECCL. a. 508, 79, 1, 44 ne forte post obitum meum aliqui de parentibus meis, exceptis iis rebus, quas illis pro -is donaro, inquietare praesumant.

eloquens - *ae-* PAP. DIPL. 191, 53.

eloquium - *lo-* GL. AA 455, 2, 26. — Dictum, verbum : AGNELL. 284, 22 ut sancti viri -a comprobarent. — Lingua : ADEM. 227, 19 vitam beati Gregorii ... -um transtulit in latinum.

eloquor - *ell-* GL. AA 452, 2, 31. — Transl., de scriptis : ANN. CAM. a. 858, 19, 31 sicut superior textus -tur, manu propria subscripsi : a. 961, 65, 43 omnia que huius cartule donationis usufructuarie scriptionis -tur inviolabiliter conservare atque adimplere promitto : TAB. MAR. LAT. 14 iun. 972, 7, 31 omnia quae huius donationis charta seriem textus -tur inviolabiliter conservare ... promittimus.

eluceo - GL. CAS. 90, 568, 1, 14 -xerunt luere (= lugere ?) cessarunt: 568, 1, 16 -xit luctum deposuit.

elues - GL. VAT. 1469, 522, 1, 4 -s liquor quidam de quo aliquid eluitur.

eluo - elicere: COD. VER. a. 801-14, 77, 14 -re et extrahere duos homines ... de banno et carceribus.

eluscis - GL. CAS. 90, 568, 1, 18 -s eruli seu caterua.

elvo - v. **elevo.*

emagogus - v. **aemagogus.*

emanatio - INV. AB. 29, 10 aquae -o.

emano - absol., sensu transl.: ANAST. Ep. tres 735 D 3 gaudeas, iugiter -ns fons sanitatum.

emarceo - de rebus, confici: ANN. CAM. a. 956, 59, 6 quia totum -rat et fere deperierat.

emator - emptor: GL. PIST. 33, 2 licentiam conveniendi -em et venditorem.

embaps - fort. pro gr. ἐμβάψει: GL. AA 460, 1, 15 imbuet embaps.

emblema - nom. *-tum* inf. — GL. CAS. 90, 568, 1, 21 -tum eminens sculptura.

emblematum - v. *emblema.*

embolim - v. **embolium.*

emcio - v. *emptio.*

emctor - v. **emptor.*

emendatio - damni compensatio: ROMANIN 399, 10 totam -em quam episcopus ... abbate debuerat ... largiri fecimus.

emendo - coni. pf. act. *-verint* pro pass.: DIONISI Ald. 77, 31: COD. VER. 9 sept. 844, 252, 17. — Mutare: ANN. ECCL. a. 526, 363, 2, 32 si -veris consilium tuum. — Intrans., meliorem fieri: ROMANIN 371, 17 Deus ... si -verimus dimittet nobi peccata nostra. — Pro poena solvere: KOHLER 47, 2 et bene debent eas vineas laborare; quod si bene non laboraverint, debent -re XL sol.; resarcire, absol.: MUR. VI 224 A 15 nisi -verit et ad satisfactionem venerit; seq., acc.: ANN. CAM. a. 881, 28, 61 quod ibi iniuste intulerit, si infra triginta dies omnia eorum non -verit ... ira Dei incurrat: BULL. CASIN. II a. 1001, 63, 2, 19 ille damnum fecerit ... damnum -re debeat: ROMANIN 356, 30 si aliquod malum inter partes commissum fuerit ... -re ... repromittunt; *de* et abl.: BULL. CASIN. II a. 805, 21, 1, 47 nisi de iniquitate congrua satisfactione ... -verit. — *Alci legibus -re,* contra alqm iuridice agere: ANN. CAM. a. 1013, 210, 30 non est verum, quod ipsa petia terre ... tibi contendam, unde tibi legibus -re debeam.

emergens - improvisus: PAP. DIPL. 114, 1 metuens -ntes casus humanos: MUR. VI 201 D 8 ut ... condiscant et incunctanter intelligant, quod in causis -ntibus sint acturi.

emergo - accidere: ANN. ECCL. a. 537, 564, 2, 5 nisi interventu diaboli talis -sset causa. — Depon. more: LEX ROM. CAN. 151, 277, 3 non licebit ei personas excipere, nisi ostenderit inimicitias inter se et illos ... -sas fuisse. — Reflex.: COD. DIPL. IT. a. 855, 1944, 1, 29 ne iterum se dicta quaestio posset -re. — Confund. cum *urgeo:* ANN. ECCL. a. 517, 121, 1, 10 quae res me -nte compulit non supersedere negotio.

emetior - de tempore: PAUL. DIAC. Coll. 1316, 1, 24 post aliquot dies festivitatis -sos: CONC. MER. 43, 10 sancimus ut ... usque -so anno missas facere non praesumas. — Transl., de itinere: BOETH. Phil. Cons. 121, 12 verendum est, ne deviis fatigatus ad -ndum rectum iter sufficere non possis.

emfieteocarius - v. **emphyteuticarius.*

emfiteuticarius - v. *emphyteuticarius.*

emico - transl.: BOETH. Phil. Cons. 8, 9 -t ut subito vibratus lumine Phoebus: ANAST. Petri Al. 692 B 5 sanctarum radiis virtutum -ns.

eminens - transl.: CONC. GRAECA I 357, 85 -tis eius bonitatis. — *-ntissimus,* titulus, consuli vel iudici tributus: ANN. CAM. a. 961, 66, 13 Theofilactus -ntissimus consul et dativus iudex; Venetico duci tributus: ROMANIN 368, 5 ad Petrum -ntissimum ducem.

emineo - cum dat., praestare: PAUL. DIAC. Vers. 32 carminibus multis -et istud opus.

emistes - GL. VAT. 1469, 521, 2, 37 -s species poculi quae ductim idest uno spiritu bibitur.

emito - v. *emitto.*

emitto - *emm-* SER. PRINC. LANG. 151, 40, *-ito* DIONISI Ald. 85, 38. — Coni. ppf. *emixixemus* inf. — Porrigere: ANN. ECCL.

a. 531, 433, 1, 25 unus, -ssa manu, lancea enim mortali ictu sauciavit. — *Vocem -re*, dicere, clamare: a. 513, 129, 2, 37 unam -it vocem cum multitudine: TRANSL. FIRMI. 313, 25 hac voce -ssa. — Edere, proferre: BULL. CASIN. II a. 770, 12, 2, 38 omnes praeceptas ... quod ... ab ipsis Adelchis atque Ansac -ssi sunt: LIB. DIURN. 60, 8 -ssa preceptione: FICKER dec. 824, 12, 21 preceptum -ssum ab Astulfo rege. — Concedere: FICKER mai. 806, 9, 15 ubi -rat omnes res suas in monasterio: COD. VER. 28 mai. 846, 270, 33 que (res) per alia ordinatione non dedero aut non -ro. — In re leg.: ANN. CAM. a. 954, 54, 6 si apparuerit ullum meum datum aut factum vel scriptum quod in aliam partem ... -xixemus: GL. TOR. 53, 18 cautionem... -re (cf. ADN. COD. IUST. 207, 14): GL. NOV. 233, 13 -sso repudio. — Chartam ei cuius interest edere ac tradere: CHARTAE I 4 nov. 652, 6, 10a praesentem praeceptum ... paternitati vestra ... -mus: FICKER iul. 800, 7, 13 istam cartulam ... in coniuge tua -re fecisti: COD. VER. 28 mai. 846, 268, 29 cartolas securitatis -ant: MEM. AM. a. 952, 136, 2, 17 in omnibus vobiscum ... diffinivimus -simus nobis exinde hanc securitatem ad invicem: ANN. CAM. a. 1019, 233, 44 -o vobis plenariam et irrevocabilem chartulam. — Largiri, impendere: ANN. ECCL. a. 513, 136, 2, 18 Divis Saba ... cum -sset ... partem auri sibi datam ab Imperatore ... paternam domum ... extruxit in templum. — Liberare: ADN. COD. IUST. 181, 22 ut post obitum suum eum libertum -ret. — Pertinere: ANN. CAM. a. 1003, 177, 7 incipiente a capite cava -it in aquam, que vocatur Fistella. — Transl., instillare: ANN. ECCL. a. 536, 551, 1, 37 venenum draconis ... in ipsis nutriunt et ipsum in simpliciorum animas -nt.

emmano - v. **emano*.

emmitto - v. *emitto*.

emo - part. pf. *emtus* inf. — PAP. DIPL. 97, 16 qui veniunt de ultra mare pro vina et melle vel garantia -ndum: LEX ROM. CAN. 82, 116, 7 velut si quis cum non -rit, -sse existimans, possideat, vel cum ei donatum non fuerat, quasi ex donatione possideat: SER. PRINC. LANG. 159, 5 meam portionem quod ego emtum habeo da Lupulghissa. — Pass., depon. more: DOC. LUC. V, 2, 24, 1, 5 quia cum pretio meo emtus sum Ecclesia beati Petri in loco.

emollesco - transl.: SEQ. IN. 186, 210, 4b signis visis -nt matronae praecordia.

emolumentum - donum: BULL. CASIN. II a. 889, 36, 2, 16 si sacris locis ... -um regalis celsitudinis exhibemus. — Spirit., praemium: a. 846, 27, 2, 18 propter -um animae nostrae: a. 972, 48, 1, 10 caelestis regni -um.

empetron - v. **empetros*.

emphis - GL. AA 453, 1, 32 -s terroribus conviciis (cf. FORC. Gloss.).

emphitecarius - v. **emphyteuticarius*.

emphiteocarius - v. *emphyteuticarius*.

emphiteosis, -usis - v. *emphyteusis*.

emphiteuta - v. *emphyteuta*.

emphitheoticarius - v. *emphyteuticarius*.

emphythetocarius - v. **emphyteuticarius*.

emphyteusis (-iteo-, infi-) - *efitheo-* JOH. CANC. 202, 18, *effitheo-* 202, 28, *enfi-o-* CONC. RAV. 118, 13, *henfi-o-* MUR. Est. 50, 6, *henphi-o-* 49, 16. — Acc. *-i* CONC. RAV. 118, 13: COD. VER. ian.-iun. 797, 74, 11; *-im* MUR. VI 215 A 16 et B 12; *-in* MUR. Est. 49, 16.

emphyteuta (-hi-) - GL. NOV. 220, 43 per XX annos, id est per unumquemque vicesimum annum tantum reddat -hi-a quanta est usura sortem per viginti annos secundum computationem.

emphyteuticarius - *infeuthet-* inf., *-fi-* GL. PIST. 63, 33, *-itheo-* PAP. DIPL. 103, 42, *-iteoca-* inf., *-nfeu-* PAP. DIPL. 199, 3. — Adi.: ANN. CAM. a. 956, 59, 42 infeuthet -o iure conceditis. — Subst.: COD. VER. 5 aug. 860, 328, 3b per qualecumque ingenio alicui eas dederunt sive per -iteoca-um aut in beneficio.

emphyteuticus (-phi-) - MAFF. Ver. a. 639, II, 632, 15 libelli -phi-i.

empici - v. **empyicus*.

empietas - v. **inpietas*.

emplas(t)um - v. **emplastrum*.

emplausticus - v. **emplasticus*.

emplaustrum - v. **emplastrum*.

emptio - *vice cemcionis* err. lec. pro *vice emcionis* inf., *-ci-* DIONISI Ap. 26, 12. — *-o venditio*, it. *compravendita*: GL. TOR. 58, 3 est iuris vinculum ... consensu, ut -bus ven-

ditionibus: PAP. DIPL. 193, 16 porsiones de Salinas in Cumiaclo vice cemcionis vindicionis: 193, 40 vice -nis venditionis.

emptor (-mt-) - *he-* DIONISI Ald. 119, 27: KOHLER 11, 1: al., *hemt-* inf., *-mtu-* MAFF. Ver. a. 773, II, 639, 33. — Nom. *-em* MAFF. Ver. a. 794, II, 642, 8, dat. *-e* DIONISI Uld. 21, 21, acc. *-e* MAFF. Ver. a. 726, II, 635, 5. — SER. PRINC. LANG. 144, 13 in presentis recepi a te nominatus hemt-em meum pro ista mea bindictionem statutum pretium solidos numerum sexaginta.

emptyicus - v. **haemoptyicus.*

emtor, -ur - v. *emptor.*

emulceo - GL. AA 453, 1, 30 -ns oblectans.

emulus - v. *aemulus.*

emundo - spirit., purgare: MON. ECCL. FLOR. I 615, 13 ab idolorum sordibus -ata: SEQ. IN. 261, 300, 4a populo ... -ato a falsis simulacris.

emunio - transl.: PAUL. DIAC. Coll. 1378 A 3 (phariseus) ... quasi omnes suae civitatis aditus diligenter -ns, superbiae cicatricem reliquit.

emunitas - immunitas: KOHLER 98, 14 actum infra -e predicto monasterio feliciter.

enanticus - v. **enantinus.*

enascor - transl.: ANN. ECCL. a. 527, 389, 2, 16 etsi quodlibet negotium in tali persona fuisset -tum, nobis debuit intimari.

enato - transl.: BOETH. Phil. Cons. 138, 5 liquido longi spatia aetheris -et volatu.

encaustus - *-ng-* GL. CAS. 90, 568, 1, 30.

enchinae - v. **echidna.*

enchne - v. **echidna.*

enctor - v. **emptor.*

endothis - AGNELL. 324, 29 fecitque -im super sancta Ecclesia altarium Ursianae ex auro puro cum staminibus siricis.

enduco - v. **2 educo.*

enecatio - GL. CAS. 90, 568, 1, 26 enecium -o hoc est occisio hominis.

eneccio - v. **enectio.*

enecium - GL. CAS. 90, 568, 1, 26 -um enecatio hoc est occisio hominis.

eneco - *-ct-* inf. — Suffocare: GL. AA 453, 2, 1 -ctare infocare.

enecto - v. *eneco.*

enervatus - transl.: BOETH. Phil. Cons. 93, 89 quid -ius ignorantiae caecitate?: PAUL DIAC. Coll. 1285, 19 superbia tumidum, vel luxuria -um.

enfeteuticarius - v. *emphyteuticarius.*

enfiteosis - v. *emphyteusis.*

enfraxis - obstructio (a gr. ἔμφραξις): GL. MED. I 29, 16 -in: id est obclusionem pori alicuius *al.* v. **infraxis.*

engaustus - v. *encaustus.*

enian - v. **enim.*

enicio - v. **inicio.*

enigma - v. *aenigma* et **enema.*

enim - etiam: ROMANIN 381, 5 non solum rogationibus, que sub manu nostra sunt obaudire ... laudabile est, sed -m extraneos.

enimi - v. **enim.*

enit - v. **enim.*

enix - GL. CAS. 90, 568, 1, 31 -x aperte libere.

enneacedece - GL. AA 453, 1, 36 -e hoc est decemnovennalis cyclus lunae.

ennica - GL. AA 453, 2, 3 -a adultera (cf. FORC. Gloss. s. v. *enica*).

ennicus - v. *ethnicus.*

enodo - transl.: SEQ. IN. 188, 214, 4b dum patris linguam -vit, quam nexuit angelus contemptus causa.

enoticus - ad edictum de Ecclesiarum unione pertinens: ANN. ECCL. a. 532, 452, 2, 63 -a et pacifica ad Ioannem ... episcopum ... epistola.

enphraxis - v. **infraxis.*

enpristotonia - GL. MED. 29, 19 -a tetanus, id est contractio nervorum.

ensenium - v. *exenium.*

ensis - in metaph.: ANN. ECCL. a. 511, 105, 24 adversus haec et ignis accendatur et -is acuatur.

enteasmos - ex gr. ἐνθεασμός: GL. MED. 29, 20 -s species est maniae periculosa.

entecarius - v. *enthecarius.*

entera - a gr. ἔντερον: GL. MED. 30, 19 -a, intestinae Graece.

enthecarius - *-te-* inf. — GL. CAS. 90, 568, 1, 28 -te-us negotiator.

enthiuteocarius - v. **emphyteuticarius.*

enthymema - BOETH. Phil. Cons. 1050 B -a vero est imperfectus syllogismus, cuius aliquae partes, vel propter brevitatem, vel propter notitiam, praetermissae sunt.

enuchus - v. **eunuchus.*

enucleanter - enucleate: LIB. DIURN. 124, 3 queque ad stabilitatis integritatem et

profectus venerabilium pertinere noscuntur locorum, -r perficere.

enucleo - explicare: ANAST. Ep. tres 740 A 4 coepi sedulo quaerere si forte reperiri potuisset praeceptor quisquam vel aliquod scriptum, quo -nte, tantus Pater nobis liquidius illucesceret.

enumero - seq. gen.: GUNZO 1296 C 7 Statius quoque virtutum corporis -ns de Tideo inquit.

enuncio - v. *enuntio.*

enuntio - *-ci-* inf. — Pervulgare: ANN. ECCL. a. 507, 64, 2, 40 -ci-nte fama quid actum fuerit.

enus - GL. CAS. 90, 568, 1, 29 -s quam et ubi.

enutrio - *transl.*: ANN. ECCL. a. 513, 130, 1, 42 cum -tum et educatum ab ineunte aetate fuerit vestrum Imperium: ANAST. Pass. Cyr. 96, 34 pie hunc -bat.

eo - ind. pf. *hibit* CAT. REG. LANG. 491, 37; coni. praes. *heam* SER. PRINC. LANG. 144, 15; inf. *hire* PAP. DIPL. 173, 53, *irem* DIONISI Ald. 72, 25. — Dep.: PAP. DIPL. 135, 14. — Pedibus ire: IOH. GAUD. 2, 3 vel si adhuc mare partiatur die natalis eius, et pervium esset -utibus. — Transl.: RATH. Serm. 700 C 15 qui bona egerunt, ituri in vitam aeternam. — *Contra alqd ire,* contra alqd agere, alci rei adversari: SYN. PAP. 850, 121, 11 quodsi heredes sive clerici sive saeculares, adeo importune contra maiorum suorum decreta ire temptaverint: ROMANIN 400, 21 si quis ... contra haec ire praesumpserit ... incidat in iram Dei: 374, 27 si contra praesentem promissionem ire tentaverimus componat vobis auri obrizi lib. centum: DIPL. RIVA 8, 36 si quis ... contra hanc nostram auctoritatem ire temptaverit: EVR. test. 876, 2, 62 quia contra nostram voluntatem ire ausus fuerit. — *Contra chartam ire,* chartam violare: FICKER 26 mai. 588, 48, 44 si quis ... contra anc (cartulam) comutacione ire quandoque tentaverit: MUR. VI 208 E 5 si ... contra hanc ... cartulam ire temptavimus: ANN. CAM. a. 754, 5, 33 si aliquis ... contra hanc dotis mee paginam ire praesumpserit: MON. ECCL. FLOR. 27 apr. 995, 1028, 2, 19 si ... quisque persona contra hanc chartulam ire quandoque temptaverit. — *In adversum ire,* adversari: ANN. ECCL. a. 512, 110, 1, 3 eius factus inimicus, adeo ivit in adversum, ut... — *In contrarium ire,* hostiliter agere: ROMANIN 369, 5 cum nostrae naves super vestris in contrarium ire non debeamus. — *In captivitatem ire,* in servitutem redigi: 371, 11 a quocumque homine, aut in captivitatem duxerit, ipse in captivitatem ire disponatur. — *Ire per viam alcis urbis,* iter ad eam facere: PASS. CRESC. 352, 2, 66 cum iret Crescentius per viam urbis Romae, praedicabat. — De tempore: CAT. REG. LANG. 492, 15 incarnatio Domini nostri Jesu Christi eo tempore ibat anno 775. — De nummis qui in usu sunt: TAB. MAR. LAT. oct. 978-sept. 979, 12, 25 denarios bonos quales per tempus in capo ieri(nt).

eous - *ē-* MAXIM. II 3, 7. — *-ae,* subst., oriens: COSM. Carm. 881 C 9 suscitat impietas decimam pestem per -as.

epagmasticus - de febris specie: GL. MED. 30, 20 -orum, id est sinocorum tertiorum, hoc est novissimorum.

epartua - GL. AA 453, 2, 19 -a patulaqua (cf. FORC. Gloss.).

epaticus - v. **epispasticus.*

epatorion - v. **eupatorion.*

epdomeus - GL. MED. 86, 3 typica febris, id est triteus aut tetarteus aut ... penteus vel ecteus vel -us.

ependoten - GL. AA 453, 2, 11 -n meloten.

ephebus - *-ib-* AGNELL. 361, 16.

epicopium - v. **episcopium.*

epicpacticus - v. **epispasticus.*

epicureus - ANAST. Hyp. 689 B novorum -orum id est penitus carentium Deo.

epiglotis - v. **epinyctis.*

epigramma - epitaphium: BRIX. INSCR. 582, 5 hoc quicumque vides -a.

epilecticus - v. **epilepticus.*

epilem(p)sia - v. **epilepsia.*

epilemticus, -nticus - v. **epilepticus.*

epilepsia - *-py-ms-* inf. — GL. MED. 31, 12: -py-msia: dicta est a sensuum atque mentis oppressione.

epilepticus - *-py-nt-* GL. MED. 7, 5.

epilimsia - v. **epilepsia.*

epimedium - v. **epimedion.*

epimerides - GL. CAS. 90, 568, 1, 34 -es rationales tabulae codices libri litterae.

epininctis, -noctis - v. **epinyctis.*

epiphania - *-py-* SYN. BENEV. 144, 24: KAL. PIST. 90, 11.

epischopatus - v. *episcopatus.*

episcopatio - fort. perper. pro *episcopato (= episcopatum)*: DOC. LUC. V, 2, 4, 1, 13 recurrentes nos ad orationibus petivimus licentiam ut in eo loco -o suscepere deveremus.

episcopatus, us (-i) - *pi-* DOC. LUC. V, 2, 424, 1, 3, *-scho-* V, 3, 508, 1, 4. — Nom. *-um* (?) NECR. MED. 236, 2, 53, gen. *-o* (?) PAP. DIPL. 13, 26. — Episcopi sedes: SYN. TIC. 416, 1, 37 sancimus etiam ut neque in -bus neque in abbatiis vel senodochiis aut ullis Deo sacratis locis ulla violentia aut novae conditionis gravamina imponantur. — Territorium ad episcopi sedem pertinens: ROMANIN 383, 2 de terris ... patriarchatus -um quoque iubemus ut quieti teneant: BULL. CASIN. II a. 802, 19, 2, 50 abbas ... monasterii ... quod constructum est in -u arretino: LEO VERC. ep. tres 22, 13 Uuilielmus meum -um vastavit. — Episcopi auctoritas, dignitas: PASS. EUG. SEC. 61 A omnis Alexandria conspirat in -um meum.

episcopia - episcopi dignitas, cathedra: BULL. ROM. a. 895, 230, 1, 42 Hammaburgensis ecclesia in tantum dilatetur, ut -am instituere valeat.

episcopio - v. **episcopus.*

episcopium - acc. sing. *-o* inf. — Episcopi, munus ac dignitas: CONC. ROM. 998, 227, 67 inter se altercantibus de -o Ausonensi; iurisdictio: DIONISI Ald. 74, 11 in hac autem estimacione superfuerunt missi da parte -i, seo da parte suprascripti exenodochio: DIPL. REG. II 104, 13 quae in eadem urbe ad caput -i ... excolitur; sedes; SER. PRINC. LANG. 141, 16 due case, unam erga platea, que deducit ad porta, et aliam erga platea, que deducit ante -o Salernitano: DOC. LUC. V, 2, 11, 2, 1 ad Ecclesiam S. Martini in -o luminaria ... adducere debeas tam tu quam vel qui post te ordinatus fuerit: AGNELL. 373, 7 aedificavit domum infra -um: HOM. PROSP. 123, 8 post preces in templo -i eiusdem ... fusas.

episcopus - *ae-* ADN. COD. IUST. 13, 9: NARR. LAUR. 62, 7 et 9, *-psc-* (vit. typ. ?) DOC. LUC. V, 2, 22, 1, 8. — Nom *-o* PAP. DIPL. 39, 26, acc. *-o,* MON. ECCL. FLOR. a. 715, 314, 2, 5.

episparticus - v. **epispasticus.*

epistola (-tu-) - *ae-* PAP. DIPL. 119, 37. — Acc. *-a* 150, 40. — SYN. BENEV. 145, 25 octabo lecta est -a beati Hieronimi ad Nepotianum. — Donationis chartula: PAP. DIPL. 150, 28 duas -ulas ... inter nos fieri et firmare convinit.

epistolium - v. **epistylium.*

epistolor - GL. CAS. 90, 568, 1, 32 -aris disponis.

epistula - v. *⁺epistola.*

epistulium - v. **epistylium.*

epithymum, -us - v. **epithymon.*

epithomatarius - GL. AA 453, 2, 15 -us adbreviator.

epitisma - v. **epithema.*

epitomon - v. **epithymon.*

epitrimus - TRANSL. FIRMI. 305, 4 praecepit sibi tribunal in -o (= hippodromo? cf. MAFFEI *ad l.*) Circi praeparari.

epodecta - PAP. DIPL. 146, 91 Laurentius vir st. ex Epōd (legendum *vir strenuus ex Epodecta,* i.e. susceptor, ital. *esattore*; v. MARINI *ad l.*) huic chartule ... testis suscribsi.

epolum - v. **ebulum.*

epsentatus - de instrum., deletum?: FICKER iul. 781, 3, 48 de ipso iudicato incenso et -o.

epsitus - v. **absasitus.*

epthema - v. **epithema.*

epulae - *pul-* GL. AA 453, 2, 18.

epulaticus - GL. AA 453, 2, 18 -us qui pulis dat operam.

epulatio - spirit.: AN. RAV. 20, 6 ubi est locus -nis ac omni odore suavitatis plenus, sicuti oportet credere quod suavissimus existat paradisus?

epullicio - v. **ebullitio.*

epulo - GL. CAS. 90, 568, 1, 33 epytimio -o coena uel comesator.

epulor - *ae-* inf. — GL. AA 437, 2, 23 -tur deliciatur. — ANAST. Dem. 723 D sicut -ntibus eis spiritaliter eram cum illis.

epylemsia - v. *epilepsia.*

epylenticus - v. *epilepticus.*

epyphania - v. *epiphania.*

epytimio - GL. CAS. 90, 568, 1, 33 -o epulo coena uel comesator.

equal- - v. *aequal-.*

equamen - v. *aequamen.*

equanimitas, -ter - v. *aequanimitas, -ter.*

equevi - v. **equinus.*

equiseia - equisetis: GL. MED. 95, 21 ippuros: herba est quam latini -am appellant.

equitas - v. *aequitas.*

equito - transit.: VITA URSI 947, 1, 73 vidit iuvenem quemdam equum domini sui -ntem.

equivocus - v. **aequivocus.*

equleus - v. **aculeus.*

equo - v. *aequo.*

1 **equus** - v. **aequus.*

2 **equus** - in metaph., sensu spirit.: ANAST. APOCR. Ep. 662 D 1 sicut enim -us spiritualis ascensorem habens, ipsum scilicet Deum, iuxta scripturam quae ait « ascendens super -os tuos ».

era - v. **aera.*

eraclia - v. **eraclea.*

eradico - transl.: ANN. ECCL. a. 512, 121, 2, 17 potestas est tibi data ... neque in -ndo vel diruendo, sed in plantando et aedificando secundum Salvatorem mundi Christum: SYN. RAV. 125, 8 synodus, quae ... nonnullis malis -ndis ... acta est.

erarius - v. *aerarius.*

eratria - v. **eretria.*

erbaticum - v. *herbaticum.*

erciscende - GL. AA 453, 2, 36 -e evocande indevidende.

erego - v. *erigo.*

eremita - *he-* inf. — Nom. *he-tus* ANN. CAM. a. 1005, 179, 19.

eremus - *he-* VITA LEI 98, 12.

eresipelatodes - v. **erisipelatodes.*

eretia - v. **eretria.*

ereus - v. *aereus.*

erga - de loco, ad: DIONISI Ap. 38, 39 et pro ampliore firmitatem constituo ut fiant ducti -a praedicto sancto altario Faustini et Iovitae: BULL. ROM. 28 oct. 946, 250, 2, 17 monasterium ... in loco qui vocatur Boconia -a ripam fluminis Fuldaba. — Circiter: SER. PRINC. LANG. 10, 8 terra ... ad mensura per longu passi nobe, et per latu de subter pede -a passi sex. — Pro: MON. ECCL. FLOR. 24 aug. 847, 1491, 2, 10 quae ad amorem Dei ... -a eius Ecclesiae exaltationis et elevationis gratia fecerant. — Ob: REDLICH 14, 2 contentio fuit inter Albunianum episcopum et fratrem eius... -a quandam silvam ad predium ... attinentem.

ergastulum - transl., de corpore: ANN. ECCL. a. 518, 210, 1, 3 postquam Anastasius ex corporis -o ad praeclarius domicilium demigravit: HOM. PROSP. 119, 9 sacer nobis ... dies quo Sanctus Prosper ex suo corporis -o migravit in celum.

ergo - GL. VAT. 1469, 521, 2, 34 -o pro sepe ponitur iuxta illud -o legunt scripturam sapientes o cato idest sepe legunt.

ericinos - v. **erineos.*

ericius - *ri-* GL. CAS. 90, 565, 2, 22. — GL. AA 465, 2, 36 minicus -us.

erigo - *ae-* inf., *-rr-* DIONISI Ald. 133, 22, *-re-* inf., *ĕ-* inf. — Aedificare: BULL. CASIN. II a. 762, 6, 2, 11 monasterio, quod ... fundavimus, -ximus: ANN. CAM. a. 1008, 189, 27 in predicta ecclesia, que -ctus est: PAP. DIPL. 94, 22 aecclesiam ... ae-tam. — Restaurare: ANN. ECCL. a. 532, 446, 2, 54 lauram (urbem) que ... bellis inclinata fuerat in genua, mox -xit et renovavit. — Convertere: MON. ECCL. FLOR. a.s. X, 31, 7 -ctis sursum in coelum oculis: BULL. CASIN. II a. 997, 58, 1, 39 ad superna -cti: IOH. CAS. pass. 1, 35 nonnunquam quasi columna ignis corusco fulgore usque caelum -cta mirabiliter visa est: LAUD. OCT. 393, 2, 16 in caelum -ctis luminibus. — Sublevare: ANN. ECCL. a. 513, 134, 2, 16 senex cum ..., eum -xisset, primus ei intemerata impertiit sacramenta. — *Se ... -re,* surgere: ANN. ECCL. a. 513, 136, 1, 7 se in pedes -ns: PASS. MARC. SEC. 828, 2, 71 cum prostratus in terram gratias Deo persolvisset, -ns sese in hanc vocem erupit: PASS. SERAP. 502, 1, 23 invenerunt iuvenes deiectos in terram, non habentes potestatem -ndi se: PETR. PRESB. 131, 22 ut eos vidit de solio suo se -ns et obviam illi procedens honorifice salutavit eos; obstare: CONC. GRAECA 184, 23 quasi contra magnam synodum se -re-ns. — *-i,* surgere: VITA PROBI 555, 1 E 8 -cti tamen multa inter nos contulimus: VITA GAUD. AR. 471, 1, 57 igitur -cti ab orationibus; superbire: ANN. ECCL. a. 516, 173, 1, 43 nec tamen ob summi culmen tumefactus honoris -tur; foveri, vigere: a. 502, 14, 1, 58 rebus omnibus pacatis sola tranquillitate -i. — Transl.: PETR. SUBD. Greg. 441, 1 rex deus ille magnus, qui vos in tanto culmen ē-xit. — Spirit., sanare: ANN. ECCL. a. 512, 123,

2, 47 festinate ad curam resolutorum Ecclesiastici corporis membrorum, ut dissolutas manus nostras ... -atis. — Part. pf. cum *stare* redund.: MIR. AGR. 327, 40 invenerunt hominem, quem ante adtractum viderant ... solutis genibus -tum stantem.

erinsemon - v. *erysimon.*

eriphon - gen. pl., ex ἔριφος: GL. AA 459, 1, 34 haedorum -n idest hedulus minores.

eripio - transl., depellere: ANN. ECCL. a. 536, 361, 2, 45 ut in totum desiderio vestro non videatur -tus. — *In libertatem, ad ingenuitatem -i,* liberari: LEX ROM. CAN. 175, 239, 1 servus ... per titulum pro derelicto contemptus a Domino suo in libertatem -atur: 177, 243, 2 servilis condicionis persona -atur ad ingenuitatem. — Spirit., *-i,* de morte aeterna liberari: ANN. CAM. a. 996, 131, 14 in die iudicii non resurgat in numero illorum, preter illos, quos superius anteposuit et qui -ti erunt.

erisipilas - v. *erysipelas.*

erogator - *he-* COD. VER. 19 dec. 884, 443, 13.

erogo - transl.: ANN. ECCL. a. 504, 47, 2, 65 -ndi talenta sibi credita reperiens occasionem, coepit catholicos erudire: CONC. AEV. CAR. 414, 27 ut emendati atque correcti talentum sibi a Deo conlatum aliis -re procurent. — Afferre: BULL. CASIN. II, 21, 1, 45 aliquam molestiam -re.

erpillum - serpyllum: GL. MED. 33, 20 -um: hoc est cicer agreste.

errans - v. +*erro.*

erraticus - in metaph.: ANN. ECCL. a. 502, 23, 1, 22 qui ... praeceptorum falce caelestium -os palmites de conversationis suae radice sustulerit. — De febri: GL. MED. 59, 12 planete febres, id est -e.

errigo - v. *erigo.*

erro - *te-* GL. AA 488, 1, 22. — Part. gen. pl. *-ntum* FLAV. VERC. 128, 18. — Sensu spirit.: PASS. NIC. 270, 1, 67 beati martyres ... effecti sunt -ntibus via, caecis lumen.

error - de Christ. religione: PASS. HED. 113, 2, 15 ecce Hedestus, tribunus tuus, deseruit deos ... et sequitur -em.

erucescende - GL. AA 453, 2, 30 -e vidende patiende grate.

erudimenta - studium: PAP. DIPL. 107, 20 viros -a scientiae decoratos.

eruditio - transl.: PS. TER. 571, 6 -is summam arripiens.

erugo, -umna - v. *aerugo, -umna.*

erumnuosus - v. *aerumnosus.*

erumpo - exire: ANN. ECCL. a. 536, 544, 1, 45 defecerat spiritus, et anhelans in morte, anima -re gestiebat. — De pluvia, effundi: a. 517, 199, 1, 36 repente -ns vehemens pluvia: a. 543, 637, 1, 5 repente ... tanta vis pluviae ... -upit. — Abs., pugnam committere: a. 509, 88, 1, 11 neque enim -bat unquam inexplorato, sed tam repente, tamque in primis apposite ad consilium, ut plerumque cum praeda se iam recepisset. — Transl., pervenire: LEO VERC. ep. tres 20 ,20 in tantam ... confidentiam spe gratie vestre sibi promisse -upit.

eruo - abs., a malis periculisque protegere, liberare: ANN. ECCL. a. 503, 32, 1, 15 Deo supplicastis, illius vos virtus -ret, cuius potest servare clementia: FLORIAN. Ep. 117, 14 me ... ut familiarem alumnum -at: AGNELL. 385, 28 praedabunt civitates in marinis litoribus sitas, et non erit qui -at.

erutus - GL. AA 453, 2, 34 -us. cursor.

ervus - v. **ervum.*

eryngius - v. **eryngion.*

erysimus - v. **erysimon.*

erysipalas - v. **erysipelas.*

erysipelas - *-isipi-* GL. CAS. 90, 568, 1, 39.

erysmon, -sum - v. **erysimon.*

erytbra - v. **erythros.*

erythrodanon - v. **erythrodanus.*

es - v. **et* et *aes.*

escaticum - v. **exaticum.*

escribo - v. **scribo.*

escutio - v. **excutio.*

esdifico - v. **edifico.*

esharchus - v. **exharchus.*

esito -. v. **haesito.*

espendibilis - v. **expendivilis.*

essentia - in re theol.: PASS. ANSANI 63, 2, 68 (Deus) ... non est ubi non sit per -am quae ubique est: ANN. ECCL. a. 511, 105, 1, 23 Arium ... alienantem a Patris -a eum qui est natura Filius: PAP. DIPL. 62, 34 Dei ... qui trinus est in personis, et unus in -a maiestatis.

essequor - v. **assequor.*

estimacio, -tio - v. *aestimatio.*

estimator - v. *aestimator.*

estimo - v. *aestimo.*

estipulatio - v. **adstipulatio.*

estuo - v. **aestuo.*

estus - v. *aestus.*

esuriens - subst.: RATH. Serm. 692 A 10 nonne -ns desiderat edere; spirit.: ANN. ECCL. a. 536, 550, 2, 45 sic hypocrisim veluti escam quamdam animabus -tium porrigit.

esuries - *-a* ANN. CAM. a. 1020, 239, 8.

et - *ete* ANN. CAM. a. 855, 14, 53, *te* PAP. DIPL. 125, 13 (cf. ibid., adn. 54, p. 270). — *Et quod plus,* atque adeo, quin etiam: BULL. CASIN. II 55, 2, 48 et quod plus, quaero ut dicant isti qui ad praesens sunt, si cartula ... vera est. — Confund. cum, *dum:* ROMANIN 377, 12 servitium de centum amplioris ... dare debeamus ... in perpetuum, et in nostra civitate habuerit hominem; *quin:* VITA LEI 97, 2 quis infirmatur: et ego non infirmor?

etabello - *-ant* pro *et abellant* (= avellant)?: GL. AA 441, 2, 35 avesunt mala idest averna -ant detrahunt quae aut maiores natu qui dignant norum qui possunt.

etciam - v. **eciam.*

etclesia - v. **aecclesia.*

etdificium - v. **edificum.*

ete - v. *et.*

etendo - v. **extendo.*

etermus - v. **eternus.*

etern- - v. *aetern-.*

eterum - v. **iterum.*

ether(eus) - v. *aether(eus).*

ethinones - GL. AA 454, 1, 3 -es, delectabiles (cf. THES.).

ethnicus - *enn-* GL. AA 453, 2, 4.

etiam - v. *+eciam.*

etlesia - v. **aecclesia.*

etmatites - v. **haematites.*

etqualiter - v. *aequaliter.*

etron - v. **ethron.*

etrophia - v. **atrophia.*

etruna - fort. perper. pro *Etruria:* GL. AA 454, 1, 4 -a regio grus colum.

etsi - si: ANN. CAM. a. 881, 27, 47 -i abbatissa pensione non dederit ... tunc postea dent ipsa pensione, quod reliquum est: PASS. VINC. 627, 1, 54 sed -i dii tui se liberare a supplicio mortis non potuerunt, tu quomodo eris liber a poena inferni?

etumologia - v. *etymologia.*

etvenio - v. **evenio.*

etymologia - *etu-* HIST. ABB. CAS. 81, 1, 54.

euangelium - v. **evangelium.*

eubangelium - v. *evangelium.*

euchymos, eucimos, eucymios, eucymus - v. **eucymos.*

euczomon - v. **euzomon.*

eufonia - v. **euphonia.*

euftartus - v. **euphtartus.*

eugelvim - v. *evangelium.*

eugumenus - v. **hegumenus.*

euitudo - hebetudo?: BON. SUBD. 34, 1, 46 huius profectionis rumor ... aemulos tuos ingenti -e vibrat.

eum - v. **heu.*

eunuchus - ADN. COD. IUST. 122, 12 qui -um fecerit puniatur: CAT. REG. LANG. 491, 43 ille ... interfectus est a suis domesticis -is.

eununcus - v. **eunuchus.*

eupatarion - v. **eupatorion.*

euphorbius - v. **euphorbium.*

eupordion - eupatorion: GL. MED. 63, 10 prasias, herba a Graecis dicitur, alii -n.

euritius - v. **ebritius.*

euruca - v. **eruca.*

eutentic(h)us - v. *authenticus.*

eutus - GL. AA 454, 1, 12 -um sonum.

euwangelium - v. **evangelium.*

evacuacio - v. **evacuatio.*

evacuo - eicere: ANN. ECCL. a. 530, 415, 2, 16 quicumque in episcopatu obtinendo ... aliquid promisisse declaratur, ut execrabilis contractus cunctis viribus -retur. — Irritum reddere: ANN. ECCL. a. 532, 444, 1, 19 cur non sustinuerunt tot labores pro virtute sed eos consumpserunt in hac quae -tur et aboletur sapientia?: a. 536, 538, 1, 50 sic -bitur omnis expectatio his qui frustra sperant in eis: a. 538, 579, 2, 8 Dei humanitas illius improbitatem frangens atque -ns; de testamento: GL. NOV. 220, 13 quod si testamento ... -rit: sed praeter substantiam paternam. — Negare: ANN. ECCL. a. 515, 157, 1, 44 Nestorius cum participibus suis, qui -nt divinae sacramenta naturae; despicere, praeterire: MON. ECCL. FLOR. a. saec. XI, 620, 5 qui Deorum nostrorum culturam -as.

evado - *he-* Doc. Luc. V, 2, 114, 1, 31. — Inf. pr. *-rent* V, 2, 93, 1, 7. — Esse, fieri: Ann. eccl. a. 511, 106, 2, 11 tunc -it manifestum, qualis etiam senectus ... se fortiter gerit. — Refl., sensu transl.: a. 513, 136, 1, 22 Marinus quidem nihilo se -it melior: Ficker mart. 843, 17, 5 necessitatem famis compulsus sum et nihil habeo, unde me de iste tempus famis -re possum; absol., ead. sign.: Ann. eccl. a. 503, 35, 2, 29 talem ausum neque hic confidimus -surum: et in ... Dei iudicio recepturum, quod iis temeritatibus ... debetur.

evanesco - insanire, delirare: Pass. Ansani 63, 2, 61 homines ... tantum -uisse in cogitationibus suis, quod ligna ... sibi Deos facerent.

evangelicus - *evgagne-* Ann. Cam. 12, 54. — Nom. *-am* Doc. Luc. V, 2, 9, 1, 44.

evangelium - *eub-* Maff. Ver. a. 699, II, 633, 35: Pap. dipl. 148, 35, *eugelvim* Doc. Luc. V, 3, 629, 1, 11, *evv-* Pap. dipl. 148,.8. — Nom. sing. *-a* Adn. Cod. Iust. 64, 26: 65, 6, pl. *-am* Pap. dipl. 148, 28.

evangilium - v. **evangelium.*

evanidus - de cibi sapore, elutus, tenuis: Gl. med. 13, 7 blitum, genus oleris saporis -i.

evaporo - trans., vi causat., dissipare: Gl. med. 96, 10 zynziber ... humores ispissos solvit ... et -at et purgat.

evbangelium - v. **evangelium.*

eveho - transl., extollere: Ann. eccl. a. 526, 361, 2, 6 Deo iuvante, parentes nostri decenter -ti sunt.

evello - extrahere: Conc. Rom. 998, 228, 60 de dextra illius anulum -ntes. — Rescindere, infirmare: Adn. Cod. Iust. 20, 22 testamentum non legibus factus -tur.

evendeco - v. *evindico.*

evenio - ind. pf. *hebenit* Ser. princ. Lang. 140, 28, *evine* Doc. Luc. V, 2, 43, 2, 20; coni. impf. *eveneret* V, 2, 3, 2, 4. — In possessionem venire: Ann. Cam. a. 867, 21, 14 res ... que nobis de quondam Odone per cartula -runt: a. 954, 56, 57 quem nobis -it ... a quondam Maria nobilissima femina.

eventus - finis, exitus: Mon. eccl. Flor. a. 752, 320, 2, 30 si quis in tanta furoris pervenerit audacia, ut possessionem rerum apud fiscum, vel apud quoslibet homines constitutarum, ante -um iudicialis arbitri, violenter invaserit, dominus quidem constitutus possessionem, quam abstulit, restituat possessori et dominium eiusdem rei amittat.

evertibilis - Gl. AA 454, 1, 10 -is declinabilis evitandum...

everticon - ebenotrichon, genus herbae: Gl. med. 62, 19 politricum: a Grecis adianton, alii politricon, alii tricomanes, alii -on.

everto - subvertere: Gl. AA 449, 2, 27 derutus -sus vel deiectus. — Abolere: Lex rom. can. 169, 227, 1 totam observationem testamentorum multis vigiliis excognitam atque inventam velle -i. — Subtrahere: Agnell. 349, 31 ut ecclesiam suam ab iugo vel condicione Romanorum -ret. — *Vitam -re,* mori: Ann. eccl. a. 512, 446, 2, 32 Nonnus malorum illorum studiorum opifex vitam -it miserrime.

evestigio - confestim: Ann. eccl. a. 522, 305, 2, 3 ubi Cabaon hoc accepit, -o exercitum in occursum educit, sepiitque vallo; cf. **vestigium.*

evgagnelicus - v. *evangelicus.*

evictus - in iudicio victus: Adn. Cod. Iust. 243, 29 causator -us simul et dispendia reddat. — De rebus, sensu iurid.: Gl. pist. 34, 14 detrimentum -ae possessionis: 39, 32 praedium -um.

evidens - *in -i est,* constat, manifestum est: Ann. eccl. a. 521, 293, 1, 5 cum in -i sit, quia poenitentia malorum est operum, non bonorum.

evigilo - vigilare: Pass. Ansani 62, 2, 44 B. Martyr cum magno gaudio -vit referens gratias Iesu Christo (cf. 66, 2, 13). — Curare: Pass. Hed. 113, 1, 8 tu autem ... non salvari -as, sed cruciari festinas.

evinco - coni. impf. *aeviceret* Doc. Trev. a. 726, 41, 24: Maff. Ver. II a. 726, 635, 13, coni. pf. *eviceri* 49, 17. — In re for., convincere: Ann. Cam. a. 954, 57, 51 si quis eorum pulsatus fuerit: aut -ctus ... dabit pars infidelis auri libras tres: Adn. Cod. Iust. 123, 13 qui rem male emisit et alii eam vendidit, si -ctus fuerit, rem restituit.

evindeco - v. *evindico.*

evindico - *-ve-de-* Pap. dipl. 101, 25. — Coni. pf. *habiant evindecatas* Pap. dipl.

102, 12. — Vindicare: ANN. CAM. a. 867, 24, 26 quof reppetit -re non valeat; obtinere: CHARTAE 4 sept. 996, 182, 306b quod repetierimus -re non valeam as.

eviscus - v. *hibiscus.*

evitabilis - inevitabilis?: ANN. CAM. a. 998, 145, 4 -i utilitate et perspicua melioratione sacri loci.

evocatio - vocatio: ANN. ECCL. a. 532, 447, 2, 36 in grandi solicitudine devenerit, nesciens occasionem -nis nostrae.

evoco - convocare: ANN. ECCL. a. 502, 13, 2, 56 hoc iis Pontificibus commisimus -tis: a. 532, 448, 1, 3 -vit archiepiscopum ... imperator in venerabili palatio suo *al.* — Excitare: a. 502, 17, 1, 47 illam multitudinem ... non ... Christiana magis exspectatio, quam furor -vit?

evolatus - volatus: GL. AA 475, 1, 2 prepetes aves qui -u suo auguria ostendunt.

evolus - v. **ebulum.*

evolvo - de tempore: AGNELL. 344, 18 post aliqua -ta tempoera: TRANSL. FIRMI. 311, 7 -to *non modico tempore.*

evomo - effundere: PASS. GREG. 383, 4 -ns interiora sua expiravit.

evritius - v. **ebritius.*

evrius - v. *ebrius.*

evullio - v. **ebullio.*

evungelium, evvangelium - v. **evangelium.*

ex - *hexereditate* pro *ex hereditate* DOC. LUC. V, 2, 93, 19. — Seq., acc.: MAFF. Ver. II a. 774, 640, 32 ex comparationem: ANN. CAM. a. 988, 109, 43 ex potestatem; adv., redund.: a. 967, 77, 31 ex numquam: a. 1013, 208, 2 ex antea. — De, orig.: PASS. MAUR. FUND. 372, 10 ex parentibus christianis natus est ... Maurus: PASS. FIRM. 129, 20 eo quod audisset quia ex dignitate senatoria descenderet; ag., cum *ab* confund.: ANN. ECCL. a. 503, 34, 40 ita humano generi ex alterutro consulatur: ROMANIN 348, 3 Michaelis, et Theophilo e Deo coronatis; loc., fere *in*: GL. MED. 10, 14 has herbas ex nomine eius, qui invenit hoc ex parte Artemisiae, nuncupant: MON. ECCL. FLOR. ante saec. X, 30, 24 nautas ex altera parte consistentes: ANN. CAM. a. 1005, 179, 6 de monasterio quod est edificato e locho qui dicitur Valle de Castro. — Pro genit.: BULL. CASIN. II a. 781, 19, 50 Radoara abbatissa ex Monasterio Domini Salvatoris in Brixia: PAP. DIPL. 17, 30 abbas ex Monasterio Corbeiae: BULL. ROM. 26 dec. 903, 236, 14 Franco abbas ex Monasterio Corbeiae. — *Ex militia exsistens,* miles: BULL. CASIN. II a. 772, 13, 55 licentiam habeant distringendi ... ex militia existentem, vel etiam famulum ecclesiae. — De eo quo quis utitur ad alqd faciendum: PASS. MAUR. FUND. 374, 14 e pecunia illa ecclesiam construxit; de qualibet condicionis mutatione: MAFF. Ver. II a. 769, 637, 34 faciat ex eis ... quidquid previderit. — De, super: ADN. COD. IUST. 20, *16 pater ex maternis* bonis deliberare non potest; inter, sensu leg.: GL. PIST. 33, 31 donationem propter nubtias non esse ex bonis patris in successione, sed proprii matrimonii; *ex parte,* in partes: REDLICH c. a. 995-c. a. 1005, 15, 1 silvam ... quam postea ex parte diviserunt; *ex merito,* propter: ANN. ECCL. a. 502, 21, 47 odiorum incendia, quae non ex impugnati merito, sed ex studiorum fomentis arserunt; *ex adversis,* ob calamitates: a. 517, 202, 45 quis non frangeretur malis, nisi eum ex adversis praemia consolarentur?; *ex tempore,* statim: a. 509, 88, *adn.* 9 quorum maximam partem necabat ex tempore; *ex imo,* ex imo corde: a. 522, 316, 43 Senex ... cum collegisset spiritum et ex imo suspirasset; *ex arduo,* ex arduo loco: a. 531, 424, 13 collibus ... per quos ... semitae ... ex arduo in declive protenduntur; in form., *ex diverso, diversis,* contra, vicissim: TAB. MAR. LAT. dec. 921, 1, 9 convenit inter donna Odocia ... diacona ... et e dibosis (= diversis) Genusu ... cum Leonina ... iugalibus: ANN. CAM. a. 992, 115, 15 convenit inter Johanne ... presbytero ... et ex diverso ... Gregorius ... medicus; *ex adverso,* obviam, contra: ANN. ECCL. a. 507, 66, 14 duo ex adverso subito advenientes, contis utraque ei latera feriunt. — *Ex antiquo,* iam inde antiquitus: a. 529, 409, 16 ex antiquo suis legibus vivunt Tzani. — De modo: MAFF. Ver. II a. 726, 635, 29 hanc pagina ... ex dectato barbani mei scripsi; ANN. ECCL. a. 533, 471, 5 iamque ex illo frugi esse et ex aequo inter se vivere ... cogitabant; *ex usu est,* mos est: a. 518, 202, 32 ex usu est fidelibus Dei, ut

per mortem corporum vitam lucrentur animarum. — Redund., in form.: COD. PAD. a. 829, 13, 1 ex omnia quae habere videor de ex successione domini et genitori meo.

exacerbatus - acer factus: GL. MED. 35, 24 -i in nobis humores atque substantiae corporales ... amittunt temperiem.

exacervho - v. **exacerbo.*

exacervo - v. **exacerbo.*

exacrum - GL. AA 454, 1, 20 -um odibile simulacrum.

exactito - exactare: DIPL. REG. I 617, 10 ut ... in ulla re vel opere distringendos praesumat cogere vel -re.

exacuto - exacuere: GL. MED. 67, 16 qui (scil. spiritus) cum per angustum itineris spatium fuerit actus, vocem sonumque impulsu suo faciens -tur.

exadio - v. **exaudio.*

exalacio - v. **exalatio.*

exalesco - v. **excalesco.*

exalo - v. *exhalo.*

exaltatio - v. **exalatio.*

exalto - seq. *super* cum acc., sensu transl.: LIT. BEN. 302, 33 ut ... Christianos ... super infideles -es te rogamus.

examinatio - *-cio-* DIONISI Ald. 170, 28. — *-o plagarum,* investigatio per cruciatus: ANN. ECCL. a. 523, 323, 22 hic invenit Manichaeos, quos etiam discussos cum -e plagarum, exilio deportavit. — De ultimo iudicio: COD. VER. 9 sept. 844, 250, 6 dum fragilitas humani generis pertimescit ultimam -is diem venturam.

examinatus - absol., subst.: CONC. MER. 171, 23 defraudatus honesti honoris stola illis gregibus -rum societur.

examinis - v. **exanimis.*

examplo - explicare: GL. AA 454, 2, 3 exinuat -at exaperit.

examussim - *-usi-* GL. AA 454, 1, 18.

exanclo - *-nthl-* GL. CAS. 90, 561, 1, 9: 568, 2, 12, *-ngl-* inf. — Gen. ger.? *-ngladi* GL. AA 454, 1, 22, part. pf. nom. pl. m. *-clusti* 454, 1, 21. — GL. CAS. 90, 568, 2, 12 -nthlo exinanio examino exauro evacuo.

exanglo - v. *exanclo.*

exangulo - v. **exungulo.*

exantema, -thima, v. **exanthema.*

exanthlo - v. *exanclo.*

exantima - v. **exanthema.*

exaracio - v. *exaratio.*

exaratio - *-cio* inf. — Scriptura, scriptum: PASCH. 378, 18 in ostensione sola huius apostolicae nostrae -cionis.

exarcatus, -chatum - v. **exarchatus.*

exarc(h)us - v. **exharchus.*

exardeo - *dentibus -re,* frendere: PASS. FIRM. 130, 38 Megetius -sit dentibus sicut canis.

exardisco - v. **exardesco.*

exartus (exs-) - proscissio arvi: CONC. MER. 82, 15 de opere tamen rurali, id est arata vel vinea, vel sectione, messione, excussione, -o vel saepe, censuimus abstenendum: DIPL. REG. 407, 21 quod dedit quidam Hugo ... in -o.

exator - v. **exactor.*

exaurio - v. *exhaurio.*

excabatus - v. *excavatus.*

excaeco - *-ce-* CAT. LOMB. 516, 36. — Dep. more: ANN. ECCL. a. 536, 539, 65 imaginem piissimi imperatoris furia -ti (v.l. -ntes), illud patris eorum diaboli fecerunt, qui cum non possit contra Creatorem, adversus figmentum suum ostendit furiam.

excandeo - impf. *-ba* inf. — GL. AA 454, 1, 27 -ba exardevit seu candidum fiebat.

excano - praecinere: GL. AA 454, 1, 35 -et praecanet.

excanto - *-ncet* GL. AA 454, 1, 30.

excatebra - v. **scatebra.*

excathisma - v. **encathisma.*

excavatus - *-aba-* ANN. CAM. a. 1020, 245, 43.

exceco - v. *excaeco.*

excedo - coni. pf. *-cessis* GL. AA 454, 1, 32. — De temp.: PASS. ANSANI 66, 45 spatia horarum supputando, ut nec uno momentorum minimo ... -ret. — Sensu mor., errare: ANN. ECCL. a. 517, 183, 13 nec reliquit sibi locum deviandi qui non pepercit -nti. — *E vivis, e rebus humanis -re,* mori: a. 511, 104 *adn.* 21 cum autem Flavianus e rebus humanis -ssisset: a. 518, 205 *adn.* 14 autumant Anastasium fulmine de caelo tactum ... e vivis -ssisse.

excelentia, -cia - v. **excellencia.*

excellens - *exe-* COD. VER. aug. 764-mart. 765, 53, 1.

excellentia - *in -a esse,* dignitate alqa fungi: ANN. ECCL. a. 536, 539, 36 in multas domos eorum, qui in -a sunt, intrant. —

Regis vel imperatoris tit.: DOC. AR. 14 oct. 715, 23, 20 nostra -a una cum venerandis viris Theodoro ... et Emulino abbate: ROMANIN 362, 16 hos -e nostre apices: ANN. CAM. a. 961, 66, 39 decet regalem -am, ut votis fidelium ... aures ... inclinet. V. **excellencia.*

excelsus - acc. sing. n. *-o* MAFF. Ver. II, ante a. 800, 629, 22. — Dei epith.: ANN. ECCL. a. 516, 167, 17 oportet solerti studio ... contendere ... apud -um Regem.

exceppo - v. *excepto.*

exceptio - *exe-* GL. PIST. 39, 21: LEX ROM. CAN. 82, 115, 9, *-pcio* GL. PIST. 52, 23.

excepto - *exe-* DOC. LUC. V, 3, 552, 30, *-ppo* V, 3, 261, 42. — Part. pf. abl. f. pl. *-tas* V, 2, 110, 1.

exceptuo - *sce-* inf. — Part. pf. abl. sing. *sce-tum* SER. PRINC. LANG. 87, 10.

excerceo - v. **exerceo.*

excerpo - colligere, intelligere: GL. TOR. 60, 34 ex hoc -re possumus quia hypotheca et obligatio idem est.

excessivus - immodicus : BON. SUBD. 31 E nostrae voluntatis fiat -a devotio.

excessor - v. *excessus.*

excessus - fort. err. lec. pro *-or:* GL. AA 454, 1, 31 -us praevaricator.

1 **excido** - decidere, f. *excedere*: ANN. ECCL. a. 536, 554, 7 de sacerdotio -erat; seq. gen., ead. signif.: COD. VER. a. 811, 117, 2 si de clero est proprii gradus -at. V. **excedo.*

2 **excido** - *exi-* VITA LEI 97, 19.

exciduus - COSM. Carm. 882 B trutinat -a, sphaera tauri membra perempta. Et tua prorsus aqua, trutinat -a. V. *exsidois.*

excipio - *ecc-* LEX ROM. CAN. 85, 4: 134, 1, part. pf. *exe-* MORB. Nov. 305, 38. — Dep. more, accipere: LEX ROM. CAN. 87, 5 huius ... constitutionis subdivisione -epta est magna ecclesia constantinopolitanae civitatis. — Sumere: ANN. ECCL. a. 506, 57, 53 quibus in unum librum ... collectis, haec quae -ta sunt vel clariori interpretatione composita ... Episcoporum roboravit assensus. — *Obvius -re*, obstare: a. 526, 353, 5 quotiens ego Conigastum in imbecillis cuiusque fortunas impetum facientem obvius -epi?; transl., f. *obtingere*: a. 526, 354, 7 sed innocentiam nostram quis -erit eventus, vides. — Accipere, perferre: a. 534, 476, 36 talem denique Iudicem -at publicus actus, qualem filium Catholica mittit Ecclesia: DION. Cyr. Succ. 302, 30 quod ... si natura humana passiones -erit ... nihil ratio mysterii laeditur. — In re for., *exceptionem* facere: LEX ROM. CAN. 134, 1 cum ... praetor vel iudex non iure contra quem pronunciat, iniuriam -isse dicitur. — *Custodia carcerali -i*, in vincula conici: PASS. MARC. SEC. 828, 44 ad extremum astrictus vinculis, custodia carcerali -tur. — Part. pf. abl. abs., sine vel gr. χωρίς: ANAST. Ep. Mart. 585 A -tis dilationibus: ROMANIN 359, 3 si quis ... pignerare praesumpserit, -ta memorata capitula, causam perdat; *-to*, adv. more: PAP. DIPL. 167, 13 -to famulis et famule.

1 **excitatio** - concitatio: ROMANIN 386, 5 ipsa persona ... componat pro ipsius sturmi -e ... auri libras XX.

2 **excitatio** - v. **exercitatio.*

excito - *exi-* ANN. CAM. a. 1003, 173, 39: al. — *-ri*, sensu med.: TRANSL. FIRMI 312, 31 -ta est gens Avarorum super Histricos. — Suscitare, eligere: ANN. ECCL. a. 523, 334, 26 in Ecclesia ... summos -at doctores. — *-tus*, iratus: ANAST. Petri Bals. 442, 6 amplius -tus praeses alios carnifices iussit accedere.

excitus - v. **exitus.*

exclamator - GL. AA 468, 1, 34 nomenculator nomen est officii idest per nomen clamare ad prandium colatorem dicebant antiqui clamatorem an -em.

exclamo - *ad alqm -re*, ab eo petere: FICKER mart. 843, 18, I sic -vi ad Wifrit comite ... ut mihi ... dedisset largietatem de rebus meis venundandi.

excludo - evitare, defugere: ANN. ECCL. a. 534, 476, 58 tunc bene necessitas -tur, quando contra eam sub ubertate tractatur; *preces -re*, eas respuere: a. 527, 368, 5 at tum quidem preces eorum sic -sit; neglegere: ADN. COD. IUST. 18, 26 qui -ntes sensum (= sine sensu) verba pro parte proferunt. — In re med.: GL. MED. 86, 20 febris cum tussicula et excreationibus ... aut pro quantitate -se arteriae cum corporis macie et virium debilitatione aliquotiens sicca tussis; transl., rumpere: ANN. ECCL. a. 520, 271, 11 -sum quod imperabat causa

silentium. — In form., *-so*, seq. acc.: PAP. DIPL. 145, 49 inviolabiliter ... conservatura esse spondeo -so erga me omnium legum beneficia.

exclusio - *sensu fig.*, sanatio: GL. MED. 32, 23 a deorum immissa passione difficilis -o.

excogito - cogitare: TRANSL. FIRMI 306, 19 -stis de vita vestra.

excognitus - perspectus: LEX ROM. CAN. 169, 227, 1 totam observationem testamentorum multis vigiliis -am atque inventam velle everti.

excolo - absol., de vita monastica: LEX ROM. CAN. 105, 144, 1 communiter ad -ndum congregentur et in communi loco dormiant.

excommunicacio - v. **excommunicatio.*

excommunicatio - *-cumu-* DOC. LUC. V, 3, 668, 1.

excommunicatus - *sco-* MON. ECCL. FLOR. 18 nov. 1009, 237, 28. — Absol.; subst. more: HON. 482 D curae sit omnibus episcopis -orum ... nomina ... iudicare: CONC. MER. 182, 21 non licet cum -o communicare.

excommunis - *-omun-* CHARTAE I 30 ian. 726, VIII 18 a.

excomunicatio - v. **excommunicatio.*

excomunis - v. *excommunis.*

exconcilio - repellere: MUR. VI 295, 8-9 -ns usque ad Terram humiliavit.

exconmunicatio - v. **excommunicatio.*

excontraho - *obligatione -i*, obligatum esse: LEX. ROM. CAN. 152, 207, 18 quotiens plures res una stipulatione comprehenduntur, si ... promissor simpliciter respondeat: dare spondes? propter omnes has tenetur. Si ... unam ex his, vel quasdam daturum se spoponderit obligationis (= obligationibus) his, pro quibus spoponderit, -tur.

excotio - v. **excutio.*

excresco - crescere, sensu transl.: DIPL. RIVA 8, 34 aliquantulum maioris mercedis -at consolatio: GEZO 369 B omnes, qui viderant, in divino amore et orthodoxa credulitate ferventius -runt.

excubero - v. *exubero.*

excubia - *-vi-* inf. — Abl. *-vio* inf. — Praestationis, tributi species: FICKER 26 sept. 872, 19, 16 cum omni -vio: BULL. ROM. 22 iun. 883, 224 II 2 pro omni -a et expeditione tam palatina quam et hostili; cf. **excubiae, *scufia.*

excubiae - *-uvi-* PASCH. 378, 4. — *In -iis esse*, paratum esse: AGNELL. 361, 6 nos, vero, fratres semper in -iis sumus, sicut milites in procinctu.

excubitor - GL. CAS. 90, 568, 2, 14 -r cubicularius vel vigilans.

excumunicatio - v. *excommunicatio.*

excurro - de loc., vergere: FICKER 21 oct. 903, 25, 3 clare facimus de ipsa terra, quia de uno latere se tangi ad illa terra ... et -it fossata.

excursus - violatio: BULL. ROM. a. 875-876, 208 II 10 divini cultus servitores ... variis tempestatis saecularium muniantur -bus. — De legendi ratione (cf. it. *scorsa*): ANN. ECCL. a. 504, 48, 59 vix eiusdem voluminis principia citatae delibrans lectionis -u.

excusatio - immunitas: BULL. ROM. 22 iun. 883, 223, II 36 reliquum ... abbatiolae Laudensis episcopus ad utilitatem suae ecclesiae pro defensione et -e ... monachorum retineret. — Recusatio: ANN. CAM. a. 976, 99, 25 facere debeamus ... omni martio sine aliqua -e aut dilatatione.

excuso - sensu med., se -re: ANN. ECCL. a. 515, 158, 3 victualia ... nolite suscipere ... sed taliter -te, nihil deesse: a. 523, 333, 21 neque auctoritatem Concilii -ndo minuere voluit.

excutio - pf. thema *-cut-* inf. — Tundere: COD. VER. a. 862, 336, 29 linum -ssum libras VI. — Divellere: MAXIM. 2, 3, 150 -is irato tela trisulca Iovi. — Expellere: COD. VER. 17 nov. 878, 399, 19 si ego ... aut meos successores te ... aut tuos heredes ante expletos annos foris de ... casis ... -terimus. — Liberare: BULL. CASIN. II a. 1001, 64, 28 abbatia ... ab omni subiectione Archiepiscoporum ... -mus.

excuviae - v. *excubiae.*

excuvium - v. *excubia.*

exde - v. **exinde.*

exe - v. **sum.*

executio - *-qu-* inf. — Professio: ANN. ECCL. a. 519, 235, 41 divisores Dominici

corporis fidei vestrae -e compressi. — Ratio: EVR. test. 876, 9 praedium nostrum ... a nobis divisum rationabili -quu-e. V. *exsecutio.

executor - qui iudicum mandata exsequitur (cf. DUC.): ANN. CAM. a. 1013, 210, 36 dedit fidejussorem per manum -is nomine Baruncii filii quondam Rottoardi. — Ductor, de eo qui iumenta agit: ANN. ECCL. a. 504, 41, 12 praecepit iumenta praeparari: atque -em suum coepit urgere, ut cito abire debuisset. — Observans, colens: ANN. CAM. a. 999, 153, 14 ut tuae professionis -r effectus ad aeternam patriam pertingere merearis.

exego – v. *exigo.*

exel(l)entia - v. **excellencia.*

exemetipsas - perper. pro *ex semet ipsis:* COD. VER. 13 mai. 744 s. 745, 37, 32 -as sibi elegant matrem spiritalem.

exemplar - *ese-* DOC. LUC. V, 3, 200, 36.

exemplaritas - *cartula -is,* alcis documenti auctoritatem ac vim testans: DIONISI Ald. 156, 1 aut si forsitans exinde aliquas cartulas firmitatis, aut traditionis vel -is aut ullum datum, aut factum apparuerit...

exemplatum - documentum descriptum: PAP. DIPL. 32, 29 eandem firmitatem cum exemplari habeat -tum.

exemplo - v. **extimplo.*

exemplum - *exoml-* MUR. VI 220 B 5. — Fem. gen.? VI 210 B 11: PRIVIL. 992, 35: FICKER 19 ian. 1017, 70, 39. — Gen. sing. *-a* PRIVIL. 992, 44. — Monitus, minae: PASS. FIRM. 130, 43 corpus jactatur in vicum qui vocatur eruglo ad -um christianorum.

exemptus - absol.. immunis: PAP. DIPL. 50, 32 inter cetera monasteria libera et -a.

exende - v. *exinde.*

exeneum - ex gr. ξενῶν, xenodochium: GL. PIST. 36, 31 qui ... servum infirmum neque curat neque in -a mittit.

exenitialis - v. **exitialis.*

exenium - *ense-* ROMANIN 399, 39. — Donum colonorum: ANN. CAM. a. 992, 119, 48 terraticum ... vino amphoram tertiam ... -um vero per unumquemque annum.

exeo - praes. ind. 3ª pers., sing. *-iet* INVENT. LUC. 8, 157, pl. *-it* 9, 226, fut.? *-iam* DOC. LUC. V, 2, 91, 12, pf. coni. 1ª pers. pl. *-urimus* (fort. err. lec.) ROMANIN 374, 24, part. praes. *essent-* PAP. DIPL. 141, 21, inf. pf. *-sisse* PAP. DIPL. 173, 31. — Abire: ANN. ECCL. a. 536, 531, 48 ab altari -ns. — De loc.: BULL. ROM. mai. 857, 189, IV 20 concedimus vobis alias res per hos fines, sicut ... -re videtur per portam, que dicitur *Romana*: ANN. CAM. a. 980, 100, 47 sicut -tur predicto fundo usque ad aquam torrentem, qui vocatur Turrena: REGTO SILV. 25 mart. 955, 271, 4 via publica, que descendit per vallem qui ducitur a suprascripto Bussitulo, et -iit in viam Flaminiam; seq. *in* et abl.: PAP. DIPL. 16, 15 qui -it in Ecclesia. — In re med., *fieri:* GL. MED. 88, 23 varices: in dorsa iumentorum -eunt. — Promulgari: COM. THEOT. 489 B -iit edictum a Caesare: PASS. FEL. TUBZ. TERT. 526, 4 factum est in tempore illo -iit edictum imperatorum et caesarum. — In usu esse: MEM. AM. 20 mai. 913, 176, 21 dum ipsa moneta andaverit per istam civitatem ego vobis dare debeo per omnem annum de ipsa moneta que hic -ierit auri solidos viginti per omnem annum. — *E medio -re,* mori: ANN. ECCL. a. 526, 355, 52 post ictus gladio -iit e medio; *foris -re,* e possessione excedere: BULL. CASIN. II a. 769, 122, 39 nihil mihi in suprascripta loca aliquid reservassem ... sed me meosque exinde ... foris -issent. — De lucro ac reditibus: ANN. ECCL. a. 536, 540, 11 nullum lucrum -ierit ... circa Ecclesias, si tale malum ... praevalebit: SER. PRINC. LANG. 83, 33 quantum vinum et poma exinde -ierit: COD. VER. a. 862, 335, 10 alius reddit vomera V, absentes II, unde -eunt modia IIII: INVENT. LUC. 4, 16 vinea, unde potest -ire: 4, 17 pratum, unde potest -ire: BULL. CASIN. II a. 1007, 67, 16 tertia parte de omnibus rebus quod -eunt de Rivatico; trans.?: REDLICH a. 982-987, 4, 1 tradidit ... episcopus Etich quicquid agrarii aut in aliquibus rebus tributi de loco Vellis ... ad dei casam Sanctę Mariae quę est sita in augusta cui provisor preerat, -ire debebat, cum manu advocati sui Jagopis.

exeptio - v. *exceptio* et **exemptio.*

exepto - v. *excepto.*

exeptuacio - v. **exceptuacio.*

exequiae - sensu Christ., de precibus ac sacris ritibus pro defunctis: PASS. MAUR. FUND. 373, 15 coepit ... -as celebrare.

exequor - v. *exsequor.*

exequutio - v. *executio* et **exsecutio.*

exerceo - *-cimus* (= *cemus*) COD. VER. ian. -iun. 797, 73, 5. — Ministrare: ANN. ECCL. a. 519, 264, 35 tanta ... -uerunt baptismata; inferre: a. 519, 263, 31 in quo talem mortem -uerunt, qualem illi qui sanctum Proterium occiderunt. — *Bonum -re negocium,* lucrum facere: ANN. CAM. a. 961, 64, 19 quia bonum mihi videtur -re negocium, qui de terrena comparat celestia. — *Actionem -re,* sensu leg.: LEX ROM. CAN. 188, 269, 1 actionem, quae super priore conventione fuerit, -re non prohiberis. — *Ab alqo triumphum victoriae -re,* eum vincere: VITA GAUD. AR. 471, 10 tu Deus omnipotens ... exaudi nos et concede, ab isto iniquo et doloso iudice triumphum victoriae -re.

exercicium, -rcidium - v. **exercitium.*

exercitalis - dat sing. *-em* KOHLER 56, 1. — Ad exercitum pertinens: DIPL. REG. I 614, 13 liberam ab omni regia servitate ... id est ab expeditione regali et -i.

exercitatim - GL. CAS. 90, 572, 2, 26 meditatim -m.

exercitatio - de monastica disciplina: LEX ROM. CAN. 105, 145, 1 in una domo semote dormiant, nisi forte quidem ex his propter prolixam in monasterio -em semotim velint vivere.

exercitator - seditionum auctor: ANN. ECCL. a. 512, 112, 49 hinc -em ... subiit amor vehementior quietis.

exercitium - schola: COD. VER. mai. 825, 171, 9 apta loca distincte ad hoc -um providimus.

exercito - de pecunia, negotiis et commerciis adhibere: ADN. COD. IUST. 117, 6 commendatas pecunias si eas -vit, usuras solvet.

exercitorius - *-tuar-* ADN. COD. IUST. 107, 24.

exercitus - gen. *-ui* CAT. REG. LANG. 493, 27, dat. ? *-o* DOC. LUC. V, 2, 31, 27.

exeredo - v. *exheredo.*

exero - v. *exsero.*

exglagito - v. **efflagito.*

exfractor - corruptor: PASS. MARC. SEC. 827, 40 cum eius essem discipulus, malignum et infanticidam et maleficum illum -em agnoscens.

exfundo, -are - *effuncare* GL. AA 452, 2, 33. — *-tus,* de agro cuius possessio ab alqo dimissa est (cf. DUC.): FICKER oct. 964, 31, 32 dicebat, ut ... terris -tae fuissent et ei legibus pertinerent pro pars publica.

exgo - v. *exigo.*

exhalo - *exa-* GL. CAS. 90, 570, 2, 24.

exhanthema - v. **exanthema.*

exharchius - v. **exharchus.*

exhaurio - *-xa-* GL. AA 454, 1, 25: GL. CAS. 90, 561, 1, 10: inf. — *-ro* 568, 2, 12. — GL. AA 454, 1, 21 exanclusti exausti.

exhauro - v. *exhaurio.*

exhaustus - *esh-* AR. act. 1, 898. — Angustus: MAXIM. 2, 3, 36 sub -o pectore pingue femur.

exheredo - *exe-* ADN. COD. IUST. 11, 19: 76, 27: 77, 6.

exhibeo - *-xiv-* DOC. LUC. V, 2, 13, 21. — Dare: PASS. AB. 15, 11 post sepulturam eis -tam; offerre: ANN. ECCL. a. 522, 315, 29 Domine ... tibi martyres -o castas virgines. — Notum reddere: DION. Proc. 196, 4 Procli ... litteras ... Latino eloquio vestris auribus -re curavi. — Adducere: ANN. ECCL. a. 504, 41, 7 mittatur ... qui huc eum -eat; *suam -re praesentiam,* in conspectum venire: BULL. CASIN. I a. 643, 2, 68 rogatus ... Episcopus ... suam -eat praesentiam. — *Se -re,* operam dare: II a. 972, 47, 38 in custodiendis eis Fraternitas tua se semper -eat.

exhibitio - transl.: ANN. ECCL. a. 504, 41, 39 pro charitatis -e ... executorem suum in cella detinuit, eique laboris sui commodum ... dedit; religiones: PASS. AB. 14, 11 Deus ..., quem nos ignorabamus, servientes ... in errore et foeda -e.

exhinc - *exi-* inf. — De loc.: ANN. CAM. a. 967, 77, 40 exinc usque ad mare.

exhortatio - *exo-* SYN. PAP. 850, 116, 32: DIONISI Ald. 82, 14.

exhortor - *exo-* LIB. DIURN. 103, 15. — Exorare: ANN. ECCL. a. 519, 241, 2 divinum omnibus viribus -ns favorem.

exhubero - v. **exubero.*

exibeo - v. **exhibeo.*

exibitio - v. **exhibitio.*

exicium - v. **exitium.*

exido - v. *excido.*

exigo - *esi-* Doc. Luc. V, 2, 164, 10, *exeg-* Dionisi Ap. 33, 27, *-isg-* Gl. pist. 36, 2, *exg-* Gl. Cas. 90, 568, 2, 4. — Opprimere, vexare: Pass. Sis. 548, 48 umbra quaedam nigra proximo terrore totam -egit regionem; intrans., ead. signif.: Ann. eccl. a. 544, 644, *adn.*, 16 menses quatuor -egit pestis Byzantii; per tres admodum viguit. — In re for., de pers. a qua quid reposcitur: Gl. tor. 74, 17 si ... debitorem pupilli voluerit tutor -re: Adn. Cod. Iust. 161, 17 heredes tutores et curatores [= tutoris et curatoris] -ntur a pupillo: 173, 2 pro furto actoris heres non -tur.

exiguitas - modestia: Ann. eccl. a. 519, 241, 47 meae -is non esset, tam magna praesumere; hum. tit.: Bull. Rom. 4 iul. 761, 154 II 8 dum ... Redemptoris ... gratia in meam respicere dignata est -em: Lib. diurn. 91, 2 usque ad -em meam: Anast. Diffl. Mar. 572 D cum his quae modo sunt ab -e mea recitata: al.

exiguus - de reb., transl., parvi ponderis vel momenti: Ann. eccl. a. 512, 116, 20 ut ex eo non -a incommoda contingerent: a. 519, 241, 65 usurpavi ... me ... his parvulis et -is chartis, vestris ... praesentare vestigiis.

exilio - surgere: Pass. Serap. 502, 30 erigite vos in statu vestro ... -uerunt et steterunt in pedibus suis. — Transl., resipiscere: Paulin. Laz. 57, 2 ut peccator vocem Christi audiens -at.

eximo -infin. *-muare* Ann. Cam. a. 1018, 231, 7. — Servare: Ann. eccl. a. 507, 66, 17 ei latera feriunt: sed auxilio loricae ne periret, -mptus est. — *Vivis -re*, necare: a. 511, 107, *adn.* 17 antevertens Divina ultio illum quidem vivis -emit.

eximuo - v. *eximo.*

exinc - v. *exhinc.*

exincial - essentialiter: Dionisi Ap. 33, 31.

exinde - *-xen-* Doc. Luc. V, 2, 78, 32, *-nte* Dionisi Ald. 169, 30, *-di* Mem. Am. 17 aug. 992, 24, 3. — In form.: Adn. Cod. Iust. 11, 3 ecclesia vel episcopus qui tota bona sua ... pro captivis erogandas ... gessit, filius -e falcidia consequatur: 11, 15 res raptorum loca venerabilia in qua fuerat dedicata, abeant in perpetuum et -e usumfructum mulier consequatur: Pap. dipl. 167, 27 cum omnibus ad ipsam medietatem generaliter et -e pertinentibus. — De temp., nuper: Maff. Ver. II a. 773, 639, 33 recepi ... -e precium; novissime, denique: Invent. Luc. 4, 19 et qui -e tenent rem; *-e ab*, usque ab: Kohler 5, 7 que autem suprascripta terra vagiva ... tibi Richardo ... vendimus ... et faciamus -e a presenti die tu et eredibus tuis aut cui te dederis iure proprietario nomine, quicquit volueritis.

exindi, -nte - v. *exinde.*

exinuo - explanare, explicare: Gl. AA 454, 2, 3 -at examplat exaperit.

exisgo - v. *exigo.*

existimabilis - *sti-* inf. — Nom.? pl. *stiis* Doc. Luc. V, 2, 270, 33.

existo - 3ª pers. pl. fut. pf. *-terit* Pap. dipl. 16, 35. — Superesse: Gl. tor. 63, 31 si secundus heres non -at; esse: Pass. Ab. 25, 16 etsi pauperes et peccatores -mus: 14, 23 ignorantes et -ntes in altitudine tenebrarum; vitam agere: Ann. eccl. a. 512, 121, 21 secundum salvatorem mundi Christum, in cuius ille -tit typo; *in antiquitate -re*, senectutem agere: a. 518, 212, 32 labores meos ... quos et in antiquitate -ns subivi. — Pro auxil., esse: Ficker 25 oct. 976, 39, 37 libras de argento ... que pro inorganationis carta mihi pollicitus -it dare. — *-ns*, de eo quod geritur vel tractatur: Ann. eccl. a. 514, 140, 32 -ntis negotii qualitas ad sedem Apostolicam, te referente, perveniat; *ex militia -ns*, miles: Bull. Casin. II a. 772, 13, 56 ex milita -ntem, vel etiam famulum ecclesiae.

exitermino - v. **extermino.*

exitium - sensu spirit.: Ann. eccl. a. 538, 580, 40 tantam -ii ac blasphemiae materiem praebuerit.

exito - v. *excito.*

exitus - *exsi-* Doc. Luc. V, 3, 459, 11. — Acc. sing. *-us* Reich 170, 24. — *-um facere ex alqa re*, eius possessionem dimittere: Ann. Cam. a. 997, 133, 17 ex ipsa curte atque rebus foris guerpivi et -um feci et te intromisi. — *-us animae*, mors: Reich 172, 9 ad ego devotum me feci ibi usque ad -um anime mee.

exiveo - v. *exhibeo.*

exmeratus - acc. ? pl. *-o* inf. — De nummo, cuius bonitas atque integritas probata sit: PRIVIL. 992, 29 dare debeat predicti monasterij de dinarios -o numero quinque ad episcopo Torcellensis.

exminuo - deminuere: ANN. CAM. a. 1007, 185, 54 infrangere vel retollere -are vel falsare presumserimus.

exmollitorius - emolliendi vim habens: GL. MED. 43, 17 malba: virtutem habet purgatoriam et -am.

exmundo - *esam-* inf. — Deminuere: DOC. LUC. V, 2, 220, 7 vobis involare aut tollere vel esam-re quesiero.

exodianus - fort. perper. pro *exodiarius:* GL. AA 454, 2, 4 -us turpitudo.

exoitus - v. **exitus.*

exolesco - *exsolis-* GL. AA 454, 2, 5.

exolitio - v. *exolutio.*

exolium - v. **exilium.*

exolo - v. *exsulo.*

exolutio - *-lit-* GL. AA 458, 1, 10. — Sensu spirit.: ANN. ECCL. a. 527, 373, 26 ut debit -em, benefaciendi munus adimpleas.

exomlum - v. *exemplum.*

exonero - abs., iis rebus alqd deminuere, quae incommodo sunt: LEX ROM. CAN. 76, 106, 1 si quis sterilem agrum ... venerabili loco donaverit vel vendiderit ... donatione ... rescissa, cogatur donator vel venditor rem suam recipere, quam calliditate ... videtur dedisse, ut -et ... suum ... patrimonium.

exordino - turbare, extra ordinem ponere: MEM. AM. 20 sept. 1018, 5, 10 hec ... monachorum cubicula sub quietitudinem iugiter manere et securitate et ubi preordinatum fuerit monasterium non debetur -re.

exornatus - seq. *in* et abl.: PAP. DIPL. 169, 2 hortus in pergulis -us.

exortatio - v. *exhortatio.*

exortor - v. *exhortor.*

exosso - excommunicare ?: ANN. ECCL. a. 536, 537, 14 cognoscentes vos esse custodes thesaurorum Apostolicorum, -mus modo Anthimum, qui convenientem sibi sponsam dimisit, et aliam contra divinos canones accipere ausus est.

exosus - pass., *-um habere,* odio habere: COMI INSCR. 317, 13 -um saeculum ... habere.

expaveo - seq. acc. et inf.: HON. 483 B Jacobus -vit hominem per nubila ferri.

especies - v. **species.*

expectatio, -cto - v. *exspectatio, -cto.*

expedem - v. **expediens.*

expedicata ? - in definiendis finibus, de parte inferiore agri (cf. **pes*): MEM. AM. 26 nov. 1009, 191, 20 reclaramus vobis ... fines. a supra namque ponitur a parte orientis fini causa supradicti vestri monasterii et -a causa supradicti vestri monasterii revolvet insusu et salet usque ad finem leonis de cecero.

expedio - pertinet ad scripta: ANN. ECCL. a. 515, 161, 9 haec cum venerabilis Papae latius fuerint -ta rescriptis.

expeditio - *esp-* DOC. LUC. V, 2, 357, 23. — Iussus: PASS. ANSANI 67, 14 in cujus consecratione dum Senensis Episcopus Principi ob -em obsequeretur interfuit.

expeditus - *-um,* adv.: LEX ROM. CAN. 81, 115, 6 quod ... ad eas res quae solo continentur -um procedit.

expello - *esp-* DOC. LUC. V, 2, 84, 4, pf. *-ull-* MORB. Nov. 308, 28. — Pf. *-lsi* VICT. CAP. Sch. Patr. 267, 20, *-ellissimus* DOC. LUC. V, 2, 74, 36. — Transl.: ADN. COD. IUST. 147, 27 si eum a te (i.e.: domo) -is.

expendibilis - v. **expendivilis.*

expendo - *sp-* DIONISI Ald. 87, 29. — Pf. *-edi* ADN. COD. IUST. 49, 27 : 50, 19.

expensa - usus: RUST. HELP. Hist. 545, 20 cedis in -as fert ... lignum.

experementum - v. **experimentum.*

experior - fut. 2ᵉ pers. sing. *-ibere* GL. AA 454, 2, 15. — Pati: PASS. REST. AF. 22, 14 tu a me illud -eris, quod excelsa potestas Imperii censuit. — Animadvertere alqd: VITA GAUD. AR. 467, 41 cautius, ut possumus, properemus, ne forte prosapia -atur.

experticatum - portio agri ad perticam demensa: CHARTAE I 22 mai. 900, 96a quantum mihi ... pertinet tum per -um vel corencias omnia ; cf. **perticatus.*

expesso - v. *exspisso.*

expetiens - v. **expediens.*

expeto - de reb. inan.: ANN. ECCL. a. 517, 188, 56 sed transacta utinam studia fuissent et non nunc similia tempus -ret. — Arcessere: BULL. CASIN. II a. 763, 8, 30 clerici ... de quacumque Civitate ... -antur vel consecrentur.

expitale - v. **hospitale*.

explanativus - de eo quod ad alqd declarandum pertinet: ANN. ECCL. a. 532, 452, 54 -am potius vocem proposuit.

explen - v. **splen*.

explendeo - v. *exsplendeo*.

expleo - part., pf. *-plit-* DOC. LUC. V, 2, 235, 35, fut. *-ctur-* MUR. VI 287 D 3. — Exercere: APP. Cant. 123, 6 in quibus saevitiam suam per homicidia, per crudelissima sacrificia ... -bat. — Dicere: ANN. ECCL. a. 504, 51, 17 cui ille respondit: ... Haec ... die te erit trigesimo secutura. His -tis visio Apostoli ablata est. — Conficere: a. 536, 530, 31 illud iter indemne redditum, quod donis constat -tum.

explico - ind. praes. 3ª pers. sing. *-it* inf. — Absol., officium -re: ADN. COD. IUST. 43, 6 fisci patronus in anno, quem -it, si mortuus fuerit; opus venerium perficere: GL. MED. 73, 17 est ... satiriasis ad res venerias incensatio ... aliquotiens ... cum iactu seminis ... et quando -nt, sparmatidiare vix possunt.

explodo - verberare: BON. SUBD. 35 F cum fuisset -sus.

exploro - aspicere: ANN. ECCL. a. 536, 544, 19 -te ... in exequiis eius multitudinem fluctuantem.

explosio - transl.: ANN. ECCL. a. 531, 435, 15 ad -em infamiae.

explosus - excussus: ADN. COD. IUST. 202, 11 antiqua (scil. dubietate) super hoc -a nobis.

expodeo - v. **expondeo*.

expoenitens - qui poenitens fuit: LIB. DIURN. 6, 3-4 ne ... -em ... ad sacros ordines permittat accedere.

expondeo - pf. *-popondedit* PAP. DIPL. 101, 33. V. **spondeo*.

expono - ostendere: FLAV. VERC. 128, 6 sereno in vultu -ns animum; educere: PASS. ANSANI 66, 24 -suit ipsum extra fortissimas ... munitiones; reddere: AGNELL. 320, 22 ut unusquisque clericus .. quae sibi commissa fuerint, -at fideliter rationes.

expontaneus - v. **spontaneus*.

exporrector - fort. err. lec. pro *-tus*: GL. AA 454, 2, 24 -r extentus vel extinctus.

exporto - ferre: ANN. ECCL. a. 531, 437, 50 supplex ab eo contendit, ut -etur ad sibi subjectam Ecclesiam.

exprimo - nominare: ROMANIN 400, 13 *similiter constituimus de ecclesiis, quae* ad ipsum monasterium subditae sunt, quas nominatim -mus; significare: ANN. ECCL. a. 514, 141, *adn.* 14 ubi nuspiam definiuntur dies Pontificatum terminantes, nec alius quam sepulturae dies -ntur; *per alqd -re*, per figuram significare: PAULIN. Laz. 49, 2 si per duas has ... feminas duo ... testamenta volumus -re. — Facere: ANN. ECCL. a. 515, 163 *adn* 18 Macedonium mortuum ... narrant manu Crucis sibi signum -sse: LEX ROM. CAN. 171, 230, 2 partibus ... in quorundam personis -ssis.

exprobracio -bro - v. **exprobacio*, **-bo*.

expromo - pf. *-misit* GL. AA 454, 2, 26.

expugno - delere: ANN. ECCL. a. 536, 540, 9 sed quoniam et ab his ... omnino -tur, Catholica fides scilicet.

expuncta - GL. AA 454, 2, 28 -a idem fibra pectoris.

expuo - v. *exspuo*.

expurgo - purum reddere: ANN. ECCL. a. 538, 580, 18 rationabilia quae peccarunt, supplicii causa in corpore ... iniecta sunt ac -ta rursum in pristinum statum.

exquamosus, -ula - v. **squamosus*, **-ula*.

exquiro - *-ta occasione*, occasione capta: BULL. CASIN. II a. 763, 8, 45 -ta occasione ... praesentis constituti existere temerator.

exquisite - cum praep. *de* coniung.: ANN. ECCL. a. 510, 92, 17 usuvenit Peripateticis ... ut nulla de -e pertractando ... philosophari possent.

exquisitus - acquisitus: ANN. CAM. a. 867, 22, 50 omnia et in omnibus rebus -as totum atque integrum donamus.

exquor - v. *exsequor*.

exreferendarius - qui fuit referendarius: ANN. ECCL. a. 530, 423, *adn.* 10 Macedonius -us.

exsal(l)atus - v. **exalatus*.

exsartus - v. *exartus*.

exse - v. **sum*.

exsecror - v. **execror*.

exsegutus - v. *exsequor*.

exsensus - ad corp. refertur: SEQ. IN. 127, 138, 8a praeses fremit, frendet, stridet ut -is dentibus.

exsequor (exe-) - *exqu-*, fort. perper., inf., part. pf. *-egut-* DOC. LUC. V, 2, 39, 10. — *-i ut*, curare ut : BULL. CASIN. II a. 957, 43, 1 praesentium Sacerdotum ... Religiositas prospicit a nobis exquēdum ut. — In re for. : ADN. COD. IUST. 284, 8 si iuste iudicatum est, pignus -i potest; absol., ius adire : 206, 16 falcidia quarta pars est ex omni substantia, et cui minus reliquit -i potest. V. **exequor.*

exsero (exe-) - *se -re*, se erigere, repugnare : CONC. GRAECA I 184, 25 quasi contra magnam synodum se -ns. — In form. benedictionis : BULL. ROM. ian. 957, 257 II 15 cuius petitione congaudentes, ecclesiastici vigoris manum -mus, et ex ea qua fulcimur apostolica auctoritate praecipimus.

exsidois - dat. pl. pro *exciduis* (i.e. de silva caedua)? : CHARTAE I apr. 810, 29c silvis, pomiferis, pascuis, -is cultum et incultum.

exsitus - v. *exitus.*

exsolisco - v. *exolesco.*

exsolvo (exo-) - *exvo-* GL. AA 455, 1, 29. — Gerund. *-ndum*, impers. : COD. VER. 24 aug. 853, 291, 26 si quis ... violare temptaverit ... siad (= sciat) se libras triginta auri -ndum. — Ad beneficia remuneranda recitare : BULL. ROM. 28 iun. 596, 100 X 11 Sacerdotes ... pro anime nostre ... redemptione ... centum kyrie eleison -ant. V. **exolvo.*

exspectatio (exp-) - sensu spirit., spes : ANN. ECCL. a. 502, 17, 42 ergo ne illam multitudinem devotae plebis non pro fide diligentia, Christiana magis -o, quam furor evocavit ?

exspecto (exp-) - respicere : LEX ROM. CAN. 80, 113, 5 sit expedita questio pro rebus ubicumque positis, nulla scientia vel ignorantia -nda, ne altera dubitationis inextricabilis oriatur occasio. V. *expecto.*

exspemdivilis, -spend- - v. **expendivilis.*

exspisso - *expess-* DOC. LUC. V, 3, 220, 10.

exsplendeo (exp-) - 3ª pers. sing. *-it* inf. — GL. AA 458, 1, 3 fulgorat -it.

exspuo (exp-) - *-ns*, phthisicus : GL. MED. 86, 17 thysicis : hoc est -ntibus. His primo venit febris cum tussicula et excreationibus variis sanguilentis.

exstantia - v. **extantia.*

exstas - v. **estas.*

exsterilitas - sterilitas : ADN. COD. IUST. 135, 3 per -em pensionem non adimplisti.

exstimacio - v. *aestimatio.*

exstinguo (ext-) - inf. *-gere* LIB. DIURN. 101, 17. — *Partibus -re*, concidere : PASS. HED. 113, 8 si falsum fuerit dictum, ipse, qui falsum dixit, partibus -atur. — GL. AA 454, 2, 24 exporrector extentus vel -tus.

exsto (ext-) - *est-* DIONISI Ald. 149, 3, *esest-* FICKER 17 apr. 996, 55, 17. — *-ntes*, de iis qui antea fuerunt : DION. Proc. 200, 31 nec ex ullis -ntibus processit (scil. Deus) semper sine initio permanens. — Exsistere : 204, 36 ex eo est verbi sine initio -ntis essentia ; fieri : MUR. VI 288 A 10 hoc ... noscitur -tisse ; sequi alqd : COD. DIPL. IT. I a. 774, 4, 4 si quis in omnibus -terit. — Esse : ADN. COD. IUST. 36, 27 si in dotali instrumento convenit ut moriente patre cum fratre suo equalis -terit : PAP. DIPL. 8, 11 digni -terint. V. **exto.*

exstrictus - abl. sing. *-u* inf. — *Iure -u*, stricto iure, in form. : DIPL. REG. II 87, 34 ipsi in omni dictu et actu cum omni suo familiari iure -u dominentur.

exstringuo - v. **extinguo.*

exstuatio - v. **estuatio.*

exsulo (exu-) - *-xo-* inf. — GL. AA 454, 2, 31 -xo-bat exturbabat.

exsultatio (exu-) - de beatorum gaudio : PASS. EUG. PR. 620 C me introduxit Christus in -em sanctorum.

exsulto (exu-) - *esu-* VITA TAMM. 67, 1, 28. — Praestare : MAXIM. 1, 1, 105 -at levitate puer, gravitate senectus.

exsumptuo - *esumt-* GL. AA 455, 1, 25.

exsuo - v. *exuo.*

exsurgo - v. **exurgo.*

exsuviae - v. **exuviae.*

extalticus - v. **stalticus.*

extaneus - v. **extraneus.*

extemsus, -tus - v. *extendo.*

extendo - *-tin-* DIONISI Ald. 72, 20, *-thin-* MAFF. Ver. II a. 763, 638, 29, part. pf. *-emt-* et *-ems-* GL. AA 454, 2, 38, att. pro pass. DIONISI Ald. 71, 20. — Fig. : INV. TROPH. 234, 5 ut educeret populum suum de terra Egypti in manu forti et brachio -to. — Ad immensum Creatoris opus refer-

tur: PASS. AB. 14, 5 Deus ... qui caelum -sti. — Vibrare: ANN. ECCL. a. 536, 538, 8 divinum -ns baculum ... percutiebat ... similitudinem Imperatoris. — *-i*, manere: PAP. DIPL. 97, 23 mercadus per quatuor septimanas -atur. — *Se -re*, pervenire: DION. Proc. 199, 19 utpote qui non ad illum se per agnitionem divinitatis -derit. — MAXIM. 1, 1, 233 quid miseros variis prodest -re poenis? (i.e. miserorum poenas producere).

extenotorius - v. **extenuaturius.*

extensio - excrescentia: GL. MED. 75, 16 *scireronis: -o nimium dura.*

extenuatorius - v. **extenuaturius.*

extenus - v. *exter.*

exter (-rus) - *-nus* GL. AA 455, 1, 2. — Abl. pl. *-as* BULL. CASIN. II a. 762, 7, 52. — Alius: DION. Proc. 205, 22 veneremur eum ut dominum, dicentes assertoribus -orum *dogmatum.* — *-iora*, subst., externae partes: GL. VAT. 1469, 521, 2, 31 extales -iora infra anum; *-ior*, transl. contemnendus, parvi momenti: BULL. CASIN. II a. 975, 50, 4 omnia esse -iora, quae perpessus est, ad comparationem solicitudinis, quam de omnibus habebat Ecclesiis; *-iores tenebrae*, Infernus: ANN. CAM. a. 858, 18, 53 in inferno ... in evum consistat et in -iores tenebras: BULL. CASIN. II a. 898, 38, 14 in -iores tenebras ... degat.

exteraneus - v. *extraneus.*

extermino - terminos ponere: GL. AA 463, 2, 1 limat -at; extra terminos ponere: 455, 1, 1 -ti extra terminos facti. — Lacerare, laniare: PASS. GREG. 380, 14 antequam corpus tuum -etur.

externo - pf. *-uit* GL. AA 455, 1, 3.

externus - *est-* inf. — Alienus: PAUL DIAC. Coll. 1208, 52 Adam ... plus mulieri quam -o gladio vulneratur: MISS. LAT. 58, 4 Domine, concede ... ut, qui propriis oramus absolvi delictis, non gravemur -is. — Ad hoc saeculum pertinens, profanus: ANN. ECCL. a. 518, 203, 16 incitavit potius Dominum quam placavit qui -um ignem divinis adytis sacrorum ... invexit. V. *hesternus.*

extevat - v. **extergo.*

exthindo - v. *extendo.*

extimacio - v. **extimatio* et *aestimatio.*

extimarium - aestimatio: BULL. CASIN. II a. 861, 32, 53 quas ... per -a legalia et iudicata evendicavit et ... possedit.

estimatio - v. *aestimatio.*

extimo - v. *aestimo.*

extindo - v. *extendo.*

extinguo - v. *exstinguo.*

extipticus - v. **stypticus.*

extispex - *hest-picus* GL. CAS. 90, 569, 2, 39.

exto - v. *exsto* et **exitus.*

extollo - *se -re*, e lecto surgere: PASS. HED. 112, 13 Nero ... dum ... ad exercendum se -ret, veniebat ad aram Dianae ... ibidem vacabat venationibus.

extorris - fig., alienus, privus: ANN. ECCL. a. 520, 285, 56 nullo tempore -em me ab huiusmodi laetitia esse condecet.

extra - adv., ceterum: GL. TOR. 54, 6 -a sciendum [est] quia; separatim: PAUL AEG. 4, 26 *coque cum oleo, et -a sit ... sucus* ∾ I; contra: ANN. CAM. a. 976, 99, 36 si ... inventos fuerimus -a agere de his que superius ... non solum de hoc precepto recaderimus: a. 1001, 167, 24 si ... inventi fueritis -a agere de his que superius ... conditionibus: *al.* — Praep., *-a pacem*, in bello: ANN. ECCL. a. 507, 65, 11 de caeteris captivis ... qui -a pacem sunt captivati. — Coniung. cum praep., *ab:* DIONISI Ap. 27, 23 quarto loco argine ... buscallia: quinto loco ... tia vinearum ab -a tarpus vinearum quadringentas quinquaginta in terraffines eius; *in:* ANN. CAM. a. 1001, 166, 34 in -a fines ipsarum.

extraho - vi abducere: ANN. ECCL. a. 507, 61, 27 ab Arelate -ctus, cogitur apud Burdegalenses exulare.

extraneo - alienare, vendere: ADN. COD. IUST. 15, 12 res suas non abeat potestatem -re: 144, 13 parentes quod in filios donaverint aliis -re non potent.

extraneus - *str-* TAB. PRAX. 39, 17, *-ter-* ANN. CAM. a. 994, 123, 50.

extrao - v. **extraho.*

extrarius - *-avi-* GL. AA 455, 1, 17.

extravius - v. *extrarius.*

extrea - v. **extra.*

extremitas - in tit., humilitatis causa adhib.: PAP. DIPL. 92, 12 Cludovicus ... religiosa petitione humilitatis nostrae -em poposcit. — De culpae magnitudine, *enor-*

mità: ANN. ECCL. a. 536, 537, 32 parcentes ipsi -i animarum.

extremus - *-um spiritum trahere*, mori: ANN. ECCL. a. 532, 442, 28 cum ... Joannes -um traheret spiritum; *ad -a deductus, in -is positus*, moriens: VITA DEC. 842, 17 filius gravi arreptus incommodo ad -a quasi deductus: BULL. CASIN. II a. 861, 32, 51 de rebus ... quas Petrus in -is positus tradidit. — Humillimus: ANN. ECCL. a. 527, 383, 43 ut in nullo se vel -is famulis anteferret. — *-a*, arcana: a. 526, 354, 24 -aque profundae Trinitatis.

extrensicus - v. **extrinsicus*.

extrinsecus - *tr-* COD. DIPL. LONG. 9 apr. 767, 220, 13. V. **extrinsicus*.

extrolatus - v. **strullatus*.

extrunco - eradicare: GL. AA 455, 1, 18 -re eruere eradicare.

extuatio - v. **estuatio*.

extumentia - excrescentia: GL. MED. 78, 20 duo ... genera sunt sinanchis, unum cum -a, alium sine -a.

extundo - *st-* GL. AA 484, 1, 12.

extus - v. **exitus*.

exubero - *excu-* VITA SEV. MIL. 651, 13.

exubiae - v. *exuviae*.

exucatas - v. **exucadas*.

exufflo, -uflo - emittere: AGNELL. 370, 2 polo igneos -ns radios.

exulo - v. *exsulo*.

exultatio, -lto - v. *exsultatio, -lto*.

exuo - *exsu-* GL. AA 454, 2, 29.

exuosus - v. *aestuosus*.

exurio - v. **exhaurio*.

exustus - *-u* GL. CAS. 90, 563, 2, 18.

exusadpeccatum - GL. AA 455, 1, 23 -um euidens peccatum.

exutio - v. **excutio*.

exuviae - *-ubi-* GL. CAS. 90, 577, 2, 16. — Sensu Christ., de sanctorum reliquiis: TRANSL. FIRMI 311, 29 ubi ... -ae martyrum ... quiescebant: R. LEP. INSCR. 361, 30 beati Thomae ... mortales -ae.

eyquiro - v. **exquiro*.

ezuzomon - v. **euzomon*.

F

faba - gen. *-a* INVENT. LUC. 14, 46.

fabbas - fort. vit. typoth. pro *abbas* DIPL. REG. 2, 33, 1.

faber - *-r fiscalis*, fabricensis: ADN. COD. IUST. 215, 21 -r fiscalis moriens sine herede, illi succedant -i.

fabisor - v. *favisor*.

fabonius - GL. AA 455, 1, 35 -us solis radius qui nonnumquam vitro aut argento repercussus fugi ac remolli fulgoris simul alacritate resplendet.

fabre - *-ae* inf. — GL. AA 455, 1, 30 -ae docte ingeniose artificiose docte.

fabrica - *frabi-* SER. PRINC. LANG. 141, 7. — Opus fabricatum, transl.: ANN. ECCL. a. 520, 274, 224 unum est fundamentum, extra quod quaelibet -a si consurgit, infirma est. — De ecclesiasticis aedificiis: COD. VER. ant. iun. 813, 97, 118, 7 de redditibus ... quattuor fieri debeant portiones quarum sit una pontificis, altera clericorum, pauperum tercia, quarta -is adplicanda.

fabrico - *fravi-* MEM. AM. 8 iul. 907, 125, 2, 21: saec. X, 167, 2, 20. — Depon. more inf. — Aedificare: VITA SEV. MIL. 651, 7 -aret ecclesiam. — De creatione: PASS. AB. 14, 10 Deus ... qui ... terram ... -asti: ANN. ECCL. a. 532, 444, 1, 12 dicunt ... -ari aeones, id est saecula: a. 538, 581, 1, 13 Deum et corpus et animam id est perfectum hominem -atum esse.

fabritus (frab-, frav-) - lapide exstructus: SER. PRINC. LANG. 131, 33 Dominus

Gisolfus et Domina Gemma offeruerant iam dicto Episcopo terris et casis frab-e et lignitie de intus hanc cibitate subtus porta Ropense: 46, 26 quartam parte de terra cum casa frav-a solarata. — Procusus: COD. VER. 17 nov. 878, 267, 399, 9 et reddam ... annualiter infinito nomine argento in denariis boni -i expendibiles.

fabrum - GL. AA 456, 2, 38 -um praecipitium.

fabula - verbosa interpretatio: LEX ROM. CAN. 85, 118, 3 ex quo ad initio competit, et semel nata est et non iteratis -is saepe recreata (scil. actio personalis).

fabuloso - ficte: ANAST. MON. Ep. 625 A affectuosam hanc esse operationem -o fingentes.

fabulosus - fallax: PASS. ANSANI 66, 2, 70 de -o nomine illius fictitii Numinis.

faccio - v. *facio.*

facies - abl. (?) pl. *-e* inf. — Conspectus: VITA LEI 99, 26 abdidit se ibidem a -e sceleratae mulieris. — *Cadere in -em*, ital. *cader bocconi:* PASS. FIRM. 129, 25 illa autem cadens *in -em in pavimentum* et adoravit D.N.J.C. — *In -em proruere*, corpus prosternere: ANN. ECCL. a. 540, 611, 2, 20 humum in -em proruunt. — In rebus, latus: MEM. AM. 11 sept. 1007, 222, 1, 11 meithodium unum cum tote tres -e ad aurum conciate. — Form.: APP. CANT. 125, 6 qui per immaculatam vitam in Ecclesiae -em positi: PASS. FEL. TUB. PR. 625, 1, 59 exivit edictum imperatorum ... super omnem -em terrae: LIB. DIURN. 34, 13 nullius -em contra iustitiam accipias, nullum querentem iusta despicias.

facilis - in malam partem: MAXIM. 2, 1, 72 -es (scil. parentes) in mea vota trahit.

facilus - pugio (cf. DUC.): EVR. test. 876, 2, 67 -um unum de auro et gemmis.

facinorosus - GL. AA 455, 2, 3 -i iniqui vel funus ferentes malefici.

facinus - *-gnora* DOC. LUC. V2, 114, 1, 28. — Acc. pl. *-as* AGNELL. 391, 34. — *-ĭnora* pro *-ĭnora* VITA GREG. 441, 8.

facio - *-ccio* MORB. NOV. 305, 32, *-tio* AF. GUAST. 311, 2, 8, *-xo* GL. AA 456, 1, 12. — Ind. praes. *-cent* GL. AA 462, 2, 17; pf. *ficet* PAP. DIPL. 140, 76, *ficit* 140, 55, *ficimus* DOC. LUC. V 2, 11, 2, 10, *-erum* PAP. DIPL. 200, 20, *fierunt* CARTHAE 28 mart. 998, 188, 317a; fut. *-iaes* KOHLER 23, 1, *-icero* DOC. LUC. V2, 18, 2, 8; coni. praes. *-ad* DIONISI Ald. 148, 31, *facsis* GL. AA 455, 2, 9; pf. *-ierint* COD. VER. 5 aug. 860, 219, 328, 29; ppf. *facissem* MORB. NOV. 305, 40, *fecisem* 329, 14, *fecissimus* DOC. LUC. V 2, 74, 2, 31; part. pf. *-tu* SER. PRINC. LANG. 90, 4; fut. *facituri* ANN. CAM. a. 921, 37, 14; ger. *-cendo* MORB. NOV. 336, 25, *fiendam* DOC. LUC. V 2, 41, 2, 15; inf. *-erem* MAFF. VER. a. 726, 2, 635, 8, *-iere* DOC. LUC. V 2, 84, 1, 16, pass. *feceri* GL. EPOR. 648, 1, 39, *ficeri* DOC. LUC. V 2, 22, 1, 12, *fiere* CHARTAE 30 ian. 726, 8, 18a. — Aedificare, condere: ANN. CAM. a. 963, 73, 31 cum loco ad aquimolum -iendum positus territorio Castellano: SER. PRINC. LANG. 26, 4 -to Salernitano Palatio: ROMANIN 347, 7, 1 -ci hoc Monasterium Virginum in Venetio: CAT. COM. 498, 25 fecit civitatem nobam; celebrare: PASS. VINC. 627, 1, 43 -iensque Missas in dominica oratione: BULL. CASIN. I a. 749, 5, 2, 23 anniversario depositionis die *solemnem commemorationem* -iant: ANN. CAM. a. 957, 63, 36 post obitum meum... in die depositionis mee, anniversarium cum vigiliis mihi -re debeatis: a. 993, 121, 61 missarum seu psalmorum debita die noctuque ibi canere seu -re; concedere: BULL. CASIN. II a. 1002, 66, 2, 14 cuius temporibus illud privilegium -tum est; creare: PASS. RUF. CARP. 19, 1, 7 qui fecit caelos in virtute sua; congregare: ANN. ECCL. a. 500, 3, 1, 23 -ta Synodo; dicere, clamare et sim.: ANN. ECCL. a. 536, 554, 1, 10 sententiam depositionis in ipsum a sancta Synodo -tam: VITA DEC. 842, 2, 49 *sermonem* ad populum fecit mellifluum et luculentum: NARR. LAUR. 62, 3, 9 hic fecit orationes: COM. THEOT. 514A in diebus illis -tum est verbum Domini ad me; donare: HIST. ABB. CAS. 328, 1, 48 exinde ad omnibus -cit et in monasterium investivimus pro animae nostrae: MUR. VI 208, D 3 per libellum -re; *fieri* cum part. pf., pro pass.: COD. VER. 12 dec. 846, 182, 276, 13 constituo ut fiant ducti (= ducantur) erga ... sancto altario Faustini: a. 883, 287, 433, 4 est ibi molendinum ex quo exeunt modia XX debent inde fieri pasti (= pasci) pauperes per omnes Kalendas XII; in comput. et

mens.: VICT. CAP. EXC. 288, 1, 7 qui in unum collecti -unt decem et septem: COD. VER. a. 883, 287, 430, 2 in Porcili ... vinum -it anforas V; exigere, percipere: CIP. Org. a. 845, 291, 23 nichil alias res abebat nisi unde operas et reditum -issent: ANN. CAM. a. 954, 53, 47 nullum redditum nec erbaticum, nec collecta nec publicum -iant, nisi ad castrum restaurandum; habere: ANN. ECCL. a. 516, 177, 2, 8 nobiscum fuit, inter sanctos -tus ... Archiepiscopus Alcyson; lucrifacere: DOC. NOVI 1, 1, 17 quinta portione de predictis rebus habere et possidere debent et -ant inibi aut ex frugibus earum rerum vel censum; ostendere: ANN. CAM. a. 1020, 239, 106, 27 (Christus) in parabula -tus est Iudeis; parare: ANN. ECCL. a. 518, 202, 1, 36 dum persecutio viam -it probationi, probatio causam -it meriti; praebere: a. 518, 223, 2, 49 dirum enim spectaculum -erunt iacentes viri; recitare: MON. ECCL. FLOR. a. 715, 318, 1, 20 qui (scil. infans) nec vespero sapit nec madodinos -re; reddere: FICKER aug. 994, 54, 20 Hubertus iudicem fecit ibi testimonium; scribere: SER. PRINC. LANG. 26, 2 memoratorium -tum a me Andrea: PAC. EP. 2, 7 bis centenos terque senos codices -erat: ADN. COD. IUST. 183, 24 si scriba in testamento nomen pro nomen heredis fecit; secare, caedere: ANN. CAM. a. 954, 56, 21, 48 ortua ad olera: et cepe -ndum ... in loco qui vocatur orto perferie: ROMANIN 389, 17, 20 vobis dare debemus manc. quinque propter foenum quod vos debetis -re; serere: BULL. CASIN. a. 604, 1, 2, 7 ubi nunc vineae -tae sunt: II a. 841, 25, 2, 49 ad vineas -ndas; signare: VITA SEV. PRESB. 563, 2, 53 figuram crucis -ntes; statuere: FLORIAN. Ep. 116, 27 qui fecit quae ventura sunt; subscribere: MUR. VI 211, D 1 repromitto et manum meam -o. — Cum variis accusativis: MUR. VI 225, D 5 et terrarum Ecclesie cambia -ndo (= permutando); VI 211, B 8 dum de predictis rebus causationem -issemus (= egissemus); ANN. ECCL. a. 500, 6, 1, 7 Theodorico Rege concionem -nte; CECCH. 47, 3 descendere vos celebrandum et confirmacionem -ndum (= chrismatis sacramentum conferendum); ROMANIN 357, 3, 9 qui ad nos confugium -erunt (= confugerunt); DIPL. REG. 224, 24 ad ipsos confugium et commendationem -ntes (= de condicione illius qui in alcis tutela est); ROMANIN 339, 21, 10 contractante me Ioanne cum iudicibus ... fecimus pacti convenientiam (= convenimus); ANN. ECCL. a. 514, 147, 1, 39 iisdem legibus vivunt ... ut in conventibus -ndis et nuptiis; ANN. CAM. a. 970, 83, 34, 28 propter definicionem -ndam; COD. VER. a. 862, 224, 335, 14 unus autem -it (= reddit operas) ebdomadas III, alius II; LEO. VERC. ep. tres 21, 9 -to (= tributo) vobis hoc honore laetus domum redivi; ANN. ECCL. a. 518, 223, 2, 47 quot homicidia monachorum -rit; CIP. Org. a. 845, 290, 18 -istis (= praestitistis) hoperas per conditionem et de ipsas res ubi resedere iusus est; ANN. ECCL. a. 530, 420, 1, 19 multam iniuriam -bat (= inferebat) Christianis; CIP. Org. a. 845, 289, 13 missum direxit ad causam inquirendum et abbati iustitiam -ndum; ROMANIN 360, 3, 30 licentiam habeat quantum sibi ad collum portare potuerit lignamen -ndum (= lignandum); ANN. CAM. a. 951, 47, 33 memoriam recordationis -imus (= commemoravimus) ... qualiter venit domina Matelda; BULL. CASIN. II a. 765, 8, 2, 43 obsecravit nos ut cum ipso Cunimondo aliquam misericordiam -eremus; VITA INN. AFR. 139, 2, 35 nullam tibi molestiam -ent; ANN. ECCL. a. 517, 193, 2, 13 opus gladii in ipsos -erunt (= gladio usi sunt); a. 518, 224, 1, 22 providentiam -re (= providere) de his rebus quae relictae sunt; a. 537, 564, 2, 16 Oeconomus Ecclesiae ... coepit Psoium compellere -re (= reddere) rationes Ecclesiae; a. 508, 79, 1, 9 cum ecclesiastica pietas consuetudinis suae rem -at, ordinabiliter scilicet, quo peregrinis et destitutis opem -ntes. — Cum adv.: a. 503, 34, 2, 7 an bene -tus essem, si Eutychianis faverem?; FICKER nov. 998, 58, 32 parati sumus cum eo ... ad rationem standum et legiptime -ndum (an perper. pro *finiendum?*). — Cum infin., cogere: ANN. ECCL. a. 536, 532, 2, 27 haec nos venire ad praesentem legem -erunt; efficere ut: a. 502, 14, 2, 18 mansuetos principes coeli Dominus fecit esse quos diligit; iubere: PAUL. DIAC. Vers. 154, 25 duos pueros ... -it rogare Deum: VITA IUV. 392, 2, 9 fecit eum ingredi in domum suam; sinere:

PASS. AB. 21, 6 vos coniuro ... ut me simul vobiscum -atis venire; seq. quod cum coni.: FICKER aug. 800, 6, 12 non -at Deus, quod ego contra legem in res ipsas introissem: LEO VERC. ep. tres 22, 23 -am quod Vuilielmus castellum incendet. — Redundat: ANN. CAM. a. 867, 24, 6, 40 ut omnia statuta capitula -at et adimpleat.

facitergium - *-cet-* KOHLER 63, 11; *fatice-* DIONISI Ald. 86, 35: COD. VER. 28 mai. 846, 181, 269,27.

facito - GL. AA 455, 2, 6 factitare -are facere sepius.

facticius - *fatit-* inf. — Homo, qui alci domino se sponte subiecit (v. NIERM.): BULL. CASIN.II a. 996, 58, 2, 4 fatitios ... inquietare presumat: MON. ECCL. FLOR. 21 mai. 1014, 1157, 1, 20 castellum Romanianum cum -is sancti Zenonis: MUR. VI 221, C 5 villa ... cum -is.

factigo - v. *fatigo.*

factito - GL. AA 455, 2, 6 -are facitare facere sepius.

factor - epithet. Dei: BULL. CASIN. II a. 846, 27, 1, 48 ob honorem Dei -is nostri.

factoria - GL. VAT. 1469, 526, 1, 41 scenofactoria ex greco et latino compositum quasi tabernaculorum -a scene graece, latine tabernaculum funes enim faciebat ipsius.

factum - dominium: ANN. CAM. a. 1013, 205, 89, 11 absque ulla intentione ipsum locum in -um monasterii reverteretur. — *Stante -o*, confestim: ROMANIN 359, 3, 32 si quis homicida perpetraverit stante -o modibus omnibus, partibus vestris ligati tradantur quanti in ipso homicidio mixti fuerint.

factura - figura votiva: PAS. ANSANI 66, 1, 33 recipiunt sanitatem, ita cereas -as in eiusdem laudem ... Senam deferunt.

facultas - dat. pl. *-tebus* PAP. DIPL. 96, 2. — Meton., patrimonium: CONC. MER. 140, 34 in persona habeatur, non in -e districtio: VITA INN. AFR. 139, 2, 21 nec alia -s aderat, absque uno pari buculcarum immaculatarum; haereditas: ROTH. 37, 17 -em ... illius mortui ad legetimos fratres revertatur: ADN. COD. IUST. 194, 6 heres in -e mittatur: 194, 8 se dicit competere -em. — Potestas, ius: REDLICH 995-1005, 22, 7 in -em et proprietatem. — Licentia: BULL. ROM. 19 iun. 832, 172, 2, 1, 30 ut nulli ... magna parvaque persona ... audeat edificare sine monasterii abbatis -e. — Intellectus (it. *facoltà mentali*): PASCH. 378, 15 omnium suarum -tum amissione. — *-as rerum*, terrenarum rerum conditio: SEQ. IN. 55, 53, 4a certum signum Dedit Ioseph fore dignum Prae ceteris Coniugio mulieris supra -em rerum Pariturae Deum Verum Et hominem.

facundia - copia: FLORIAN. Ep. 116, 32 incomparabilem doctrinae -am. — Facultas, potestas: BULL. CASIN. I a. 643, 2, 1, 35 habeat -am in eodem Monasterio ingrediendi ad pii opus ministerii: MON. ECCL. FLOR. a. 715, 311, 2, 12 nullam -am ... episcopus contra te vel tuos successores habeat, aliquod de suprascriptis Ecclesiis loquendi.

facunditus - GL. AA 456, 2, 6 -s multum perferrens.

faedus - GL. AA 468, 2, 32 nugis -is.

faemina, faemoralia - v. *fem-.*

faeudum - v. *feudum.*

fagasmon - v. **phasganon.*

fage - GL. MED. 90, 18 -e ... Graeci comedere dicunt.

fagedenicus - v. **phagedaenicus.*

fagidines - v. **phagedaena.*

falangarius - GL. AA 455, 2, 10 -us ut gladium.

falangatus - GL. AA 455, 2, 24 -is multitudinibus.

falangitis - v. **phalangitis.*

falangion, -um - v. **phalangium.*

falarica - *-re-* GL. AA 455, 2, 11.

falatus - err. lec. pro *phaleratus ?* GL. AA 455, 2, 14 -os gladiatores.

falca - err. lec. pro *phalera ?*: GL. AA 455, 2, 15 -a honores.

falcatus - transl.: COD. DIPL. LONG. a. 616 ?, 574, 21 quique dudum per -as lacerati senticum acies.

falcidia - acc. sing. *-a* ADN. COD. IUST. 11, 3: 79, 8; abl. sing. *-um* MEM. AM. 20 ian. 939, 132, 2, 28. — ADN. COD. IUST. 206, 15 -a quarta pars est ex omni substantia: DOC. LUC. V 2, 152, 1, 17 de heredibus meis, qui mihi legibus in hereditatem succedere debent -ae nomine: ADN. COD. IUST. 78, 7 filius in -a successit: 78, 11 exheredatus filius in -a legitur.

falco - GL. AA 455, 2, 16 -nes qui pollices pedum intro curvos habent.

falera - AGNELL. 359, 26 -as equum superimponi iussit; GL. AA 455, 2, 12 -arum ornamentarum.

faleratus - GL. AA 455, 2, 13 -is ornatis fiticiis.

faleris - v. **phalaris*.

falero - GL. VAT. 1469, 522, 1, 10 -are ornare.

fallo - ind. pf. *fallarunt* inf. — Decipere: PAUL. DIAC. COLL. 1208, 44 diabolus mulierem astutia -endi circumvenit; peccare: VITA URSI 947, 2, 55 -ens in virum Dei; errare: ADN. COD. IUST. 248, 13 procurator vel actor in computatione in iudicio -arunt; impers.: 185, 17 ad scriba -it textum testamenti legibus facere, non impedit testamentum.

falseolum, us - v. **phaseolus*.

falsidicus - FICKER 5 mai. 1013, 63, 26 cartula ... reproba et -a inventa fuit.

falsificatio - actus falsificandi: MORB. NOV. 369, 19 -nis monetarum.

falso - decipere: ADN. COD. IUST. 40, 7 de quod te -asti (perper. pro *fallasti*?), repeti potest; falsificare: ANN. CAM. a. 1007, 185, 55 infrangere vel retollere -are presumserimus.

falsus - de gentilium religione: PASS. FIRM. 130, 20 ego deserui vanitates -as et modo cognovi veritatem integram.

faluppa - GL. VAT. 1469, 625, 2, 19 quisquilias paleas minutissimas vel sarculi minuti quas -as vocant.

famatus - clarus: PASS. HED. 112, 1, 19 inter quos erat armiger -issimus nomine Hedestus: PASS. SUS. 741, A 553, 26 -issimi senatoris.

famen - PASS. ANSANI 65, 1, 44 Deorum -a, id est Deorum responsa.

fames - *-es popularis*, sensu concr., populus esuriens: ANN. ECCL. a. 534, 476, 1, 15 ecclesiasticis ieiuniis -es est exclusa popularis.

famidicus - GL. AA 455, 2, 18 -us fama (= fame ?) dicens vel esuriens.

familia - *-mal-* inf. — Servi, coloni in praediis rusticis commorantes (cf. DUC.): DIPL. REG. 611, 26 donavimus sex mansos cum sex -maliis super ipsos mansos habitantes.

familiaris - de monachorum familia: DIONISI Uld. 23, 25 Zeno ... de vico Avesa -is S. Zenonis.

familiaritas - VITA SAB. 324, 2, 7 cum Germano Capuanae Ecclesiae Pontifice crebris -ibus conveniebat: BULL. CASIN. I a. 643, 1, 2, 50 Apostolicae dilectionis -e suffulti.

famosus - GL. AA 455, 2, 20 -us turpiter agens.

famulamen - famulatus: SEQ. IN. 207, 235, 11b Quo tecum mereamur Christo iucunde Exhibere -a.

famulans - subst.: PAP. DIPL. 4, 5 -ntium reclamatio.

famulatus - obsequium: PAP. DIPL. 154, 43 humili -u. — *Pagina -us*, praescriptio: ANN. ECCL. a. 516, 171, 1, 2 Alexium ... et Venantium ... cum praesentis -us pagina destinavi. — De monastica vita: BULL. CASIN. I a. 643, 1, 2, 38 Abbas ... superna inspiratione commotus, ad laudem Omnipotentis Dei pium exhibet -um: BULL. ROM. 24 nov. 815, 162, 1, 4, 27 religiosis viris in hoc sancto -u. — Cultus: DIPL. REG. 9, 15 ipsos sanctos quibus devotio -us impenditur habebimus patronos.

famulor - infin. *-are* SYN. AQUENS. 465B, 24. — Deo vel Christo servire: BOETH. Phil. Cons. 109, 48 -ntibus quibusdam providentiae divinae spiritibus: ANN. CAM. a. 858, 17, 18 monasticam vitam -ntes degunt: a. 967, 78, 1 monachi inibi -ntes Deo: VITA URSI 946, 1, 5 nocte ac die Christo -ns. — Adhibere: CHARTAE 13 aug. 945, 95, 158a ut piscationes naviumque redibutiones ... eorum usui -entur; agere: SYN. AQUENS. a. 860, 465B, 24 et nullatenus posset pro praedicto scelere ... coniugium -are cum eo vel cum quolibet. — Sensu obsc.: GL. VAT. 523, 2, 22 lenocinatur turpi ambulatione -tur.

famulus - Dei vel Christi: GESTA NER. 8, 2, 32 cum sol eius (scil. Christi) servus probetur et -us: AN. RAV. 11, 5 talis Dei -us ut sol: CARM. MUT. 3, 1 pie Dei -e, Geminiane; de homine devoto: FLORIAN. Ep. 117, 13 me ut peculiarem -um tueatur. — Titul. ad humilitatem significandam adhib.: BULL. CASIN. II a. 731, 3, 2, 8 regnante ... Domino Liutprandum ac -um caelestis potestatis.

faniticus - GL. AA 455, 2, 22 -us in templo deserviens.

fano -mappa (cf. DUC.): MUR. VI 294, B 4 -ones duos, dorsalem unum, sigilla aurea cum praeceptis septem.

fantasma - spectrum: AGNELL. 364, 43 putantes eum -a esse.

fanum: de ecclesia: ANN. ECCL. a. 502, 94, 2, 16 libertatis huiusmodi haereticorum -is concessit iura.

far - *-rre* GL. AA 455, 2, 25, acc. sing. (?) *-rro* DOC. LUC. V 2, 189, 2, 6.

farcilis - v. *fartilis.*

farcimen - *fu-* inf. — GL. AA 440, 2, 1 apexabo fu-en ex hac rotundum (cf. FORC.).

faria - ex *fari*: GL. AA 455, 2, 26 -a loquia.

farinarium - molendinum: ANN. CAM. a. 867, 22, 34 donamus ... terris, vineis ... decursibus aquarum, -is: CHARTAE 6 aug. 904, 65, 110a silvis aquis -is.

farmace - acc. pl., v. **pharmacum.*

farmac(h)um, farmacon - v. **pharmacum.*

farsele - *for-* COD. VER. 28 mai. 846, 181, 269, 25. — Vestis species, thorax: DIONISI Ald. 86, 33 volo ut deveniant in ipsos rogatores meos angos duos, balcio uno -e argenteo uno.

farsor - v. *fartor.*

fartilis - *-cil-* GL. AA 455, 2, 29.

fartor - *-sor* inf. — GL. AA 455, 2, 30 -sores qui abes saginant.

farus - GL. AA 455, 2, 28 -us cinatorium aut turris.

fascinatus - fascinis oneratus?: GL. AA 455, 2, 31 -us honoratus (= oneratus?) carrecatus.

fascis - potestas: ANN. ECCL. a. 507, 69, 2, 3 quousque regni -ibus a Theodorico privaretur; honos: a. 516, 173, 1, 33 prospice ... indole quanta spreverit antiquos demisso stemmate -es: a. 517, 184, 2, 29 maxime designato viro -e secundae legationis imposito.

fasganon - v. **phasganon.*

faselus - v. **phaseolus.*

faseolum, -us - v. **phaseolus.*

fasiolus, -solus - v. **phaseolus.*

fasis - v. **phassa.*

fasolu(s) - v. **phaseolus.*

fassianus - v. **phasianus.*

fassica - perperam pro brassica?: GL. AA 455, 2,33 -a legumina.

fastidio - impers. more, seq. *de* cum abl.: RATH. Serm. 708A, 11 cum te -isset de Aegypto.

fastidiosus - subst.: CONC. AEV. CAR. 746, 16 -is taedium auferendum. — Aegrotus: GL. MED. 39, 4 in cibo sumpta (scil. lactuca) -os languidos iuvat.

fastidium - transl., superbia: PAC. Ep. 3, 3 pone -a mentis.

fastigium - potentia: PASS. ANSANI 65, 2, 6 in singulare quoddam suae protectionis -um.

fastilis - GL. AA 455, 2, 32 -is dives habundans.

fastis - v. *fustis.*

fastus - transl., tumor: ANN. ECCL. a. 543, 636, 2, 10 erga illum illa mens effera ab elationis -u detumuit: PAP. DIPL. 19, 22 per episcopalem -um aliquid in eos liceat.

fatalis - in re for.: GL. NOV. 224, 34 -i die: -es appellat indutias per diversa tempora sive intervalla.

fateor - *-ebat* AGNELL. 388, 22. — Affirmare: PAP. DIPL. 172, 9 -etur se distraxisse et distraxit atque tradidisse et tradidit.

fatesco - v. *fatisco.*

fatibilis - advena, extraneus (v. DUC.): ANN. CAM. a. 858, 18, 14 abba si -is prefuerit a pontifice ecclesie Ravennatis ordinetur.

faticergium - v. *facitergium.*

fatidicus - GL. AA 455, 2, 36 -iis (vit. typoth.?) fata canens: 456, 1, 2 -us mathematicus, divinus: 456, 1, 3 -a divina.

fatigatio - labor: CONC. MER. 62, 14 nihil pretii pro -e deposcat. — Transl. aegritudo: ANN. ECCL. a. 518, 226, 2, 28 post tantam discordiae -nem: PASS. EUG. PR. 612D amor pectus meum exagitat, nec ullum remedium -i meae reperire potui.

fatigium - labor: VITA LEI 900, 5 dabo vobis propter vestrum -um nummos argenteos duodecim. — Molestia: AGNELL. 359, 23 non vos pigeat illuc ire et -um pro me habere.

fatigo - *fact-* DOC. LUC. V 3, 671, 1, 29. — Iactare: VITA INN. AFR. 139, 1, 45 subito datus est ventus validus et coepit eos

-are; vexare: ROT. OPIST. 11, 52 nullis infirmitatibus -emur: AT. Cap. 35C illi ... quem -are praesumpserit, omne damnum ... restaurare cogatur: BULL. CASIN. II a. 983, 57, 1, 40 vel per aliqua placita -are sine legali iudicio audeat.

fatim - GL. AA 455, 2, 34 -m habundanter.

fatinus - GL. AA 456, 1, 8 faunus latine pater a quo -i dicti qui futura canunt.

fatisco - *-te-* inf. — GL. AA 455, 2, 37 -it frangit dissolvit: 456, 1, 1 -tescunt aperiunt.

fatitius - v. *facticius.*

fatuitas - GL. AA 459, 2, 2 habitudo (= hebetudo) -s.

fattilis - v. *futilis.*

fatus - pha- inf. — Praedictus: FICKER 21 oct. 903, 25, 15 de ph-o monasterio.

fauctor - v. *+fautor.*

faunus - GL. AA 456, 1, 8 -us latine pater a quo fatini dicti qui futura canunt.

fautor - *-uct-* GL. AA 456, 1, 11.

fautus - GL. AA 455, 1, 34 fabisor fautor aut -us: 456, 1, 7 -us puer.

faux - abl. pl. *-ciis* MON. ECCL. FLOR. 25 iul. 998, 234, 1, 41.

favatinus - ex fabis confectus: PAUL. AEG. 205, 27 coque et adiunge farine -e quod sufficit.

favello - loqui: MON. ECCL. FLOR. a. 715, 317, 1, 42 simili modo ... non presumemus -are.

faveo - *sibi -re,* exultare: ANN. ECCL. a. 536, 544, 2, 23 -bant omnes sibi in gloriam defuncti sacerdotis. — In form.: ROMANIN 363, 1, 5 Karolus divina -nte clementia imperator: 387, 21, 2 Henricus divina -nte clementia rex.

faver - GL. AA 456, 1, 6 -r asper ravies.

favisor (-bi-) - GL. AA 455, 1, 34 -bisor fautor aut fautus: 456, 1, 11 -r fauctor.

favoralis - GL. AA 456, 1, 5 -em favendum.

faxeolus - v. **phaseolus.*

faxo - v. *facio.*

febricito - transl.: PAUL. DIAC. Coll. 1356, 15 synagoga eorum -ns iacet.

februi - fort. perper. pro *februari:* R. LEP. INSCR. 368, 36 sunt haec ... Kalendarum facta novo (= nono ?) -i.

feccatum - v. *ficatum.*

fecem - GL. AA 456, 1, 15 -m nobilissimum tempus significat.

feculare - GL. AA 456, 1, 17 -are subsedere.

fedeiuxor - v. *fideiussor.*

fedes - v. 1 *fides* et 2 *fides.*

fedicina - v. *fidicina.*

federatus - pro *foedatus:* GL. AA 456, 1, 20 -us deturpatus.

fedilis - v. *fidelis.*

feliciter *-fi-* DOC. LUC. V 2, 12, 2, 37, *foe-* DIPL. REG. 2, 88, 38. — Formula bene precandi quae in aliqua re incipienda adhibetur: ADN. COD. IUST. 1, 2 incipit Kapitula libri domni Iustiniani adnotationum Codicum -r. — In subscr.: DIPL. RIVA 9, 8 actum Papie -r: DIONISI Uld. 21, 29 anno septimo sub die de mense Decemb. indictione quarta -r.

felix - *fi-* DOC. LUC. V 2, 9, 1, 37. — Imperatorum tit.: ANN. ECCL. a. 533, 462, 1, 29 Imperator Iustinianus, pius, -x, inclytus ... semper Augustus: LEX. ROM. CAN. 128, 192, 1 Imperator Caesar Flavius Iustinianus ... pius, -x, victor ac triumphator semper Augustus. — Beatus, de sanctis, vel sanctorum sede: PAULIN. Laz. 1, 4 Martham ... et Mariam, -es per saecula: BULL. CASIN. II a. 762, 6, 2, 18 ad illam -em patriam (scil. Paradisum) ... semper oculos habemus.

fellineus - GL. MED. 92, 1 quibus advenit (scil. morbus) efficiantur ut milin (gr. μήλινον) colorem -um habentes.

fellinosus - GL. AA 456, 1, 21 -us cholico idest colericus.

fello (fi-) - it. *fellone:* LEO VERC. ep. tres 21, 14 eum ut fi-nem sub armis devici.

felox - velox? an ferox?: GL. VAT. 1469, 523, 2, 1 lamia genus monstri seu ales -x simile pardo.

fema - v. **phyma.*

femina - *fae-* DIONISI Ald. 110, 9, *fi-* DOC. LUC. V 2, 213, 1, 8, *foe-* VITA LEI 99, 8: DIONISI Ald. 121, 18: MORB. NOV. 354, 44. — Mulier: ANN. CAM. a. 603, 297, 4 ego Silvia magna -a Romae; uxor: BULL. CASIN. II a. 774, 18, 2, 48 Domna Rogata nobilissima -a Domini Cencii; *-a publica,* meretrix: ANN. ECCL. a. 518, 223, 1, 4 protrahens multitudinem publicarum -arum. V. et. **foemina.*

femineus - *foe-* VITA LEI 100, 12. — Subst.: GESTA NER. 7, 2, 8 non solum mulierum oculis -a earum occulta manifestantur.

femoralia -*fae-* MUR. VI 289 E 8.

femum - v. *fimum.*

fenestella - *fi-sti-* DIONISI Ald. 122, 10: inf. — COD. VER. 17 aug. 855, 195, 297 totum in simul tenentem fi-illa de secesso de ipsa casa usque ad ortum.

fenestra - transl.: AT. Serm. 845A -ae enim nostrae quinque sensus corporis sunt.

fenicheus - v. **phoeniceus.*

fenicium - GL. VAT. 1469, 522, 1, 13 -m inesaia coccinum.

fenicobalanus - v. **phoenicobalanus.*

fenidus - v. *finio.*

fenile - *fi-* INVENT. LUC. 17, 146: DOC. LUC. V 2, 80, 1, 21. — BULL. ROM. 19 iun. 832, 173, 1, 1, 52 cum domibus, cella vinaria et -i.

fenita - v. *finitus.*

feo - GL. AA 456, 1, 24 -o tarda.

feodum - v. *feudum.*

feramentas - v. *ferramentum.*

ferculum - *se-* fort. perper., inf. — GL. VAT. 1469, 522, 1, 18 -um canistrum; 522, 1, 19 (GL. AA 456, 1, 28) -a missuria. — Convivium: MON. ECCL. FLOR. a. 908-26, 970, 1, 22 invitatus accessi ad -um ... Hugonis ducis ... epulaturus cum eo. — Sella gestatoria: VITA PROBI 555, 2, 67 Sanctorum se-um: GL. AA 456, 1, 26 -um discum seu portatorium idest forium. — Transl., de cibo spirituali: PLAC. INSCR. 19, 14 divinae et dogmata legis demonstrans populis -a digna suis.

feretrum - pyxis, in qua Sanctorum reliquiae reconduntur: CARM. MERC. 82 prosequitur -um sollemni pompa.

feria - *-ae,* dies negotiosi, it. *giorni feriali:* COM. THEOT. 488C si alicui aut in -iis aut in festivitatibus sanctorum aliquid minus esse videtur; metonymice, de precibus ad dies singulos pertinentibus, *ibid.*: recurrat ad hebdomadam quam voluerit, et reperiet semper super octo aut unam aut duas aut eo amplius -am, quam legere poterit.

feriatus - irritus: ANN. ECCL. a. 534, 477, 1, 23 talia date cunctis monita, ut iura possitis reddere -a.

ferita - vulnus: MUR. VI 227 B 7 de plage et de -e. — Transl., damnum: PASCH. 376, 69 sine sacrilegio vel -is rapinae.

ferme - *fi-* GL. AA 456, 2, 34.

fermentum - transl.: SEQ. IN. 227, 260, 8a -um hic fidei.

fermitas - v. *firmitas.*

fermo - v. *firmo.*

fero - ind. pf. *feruit* GL. AA 485, 1, 12; *tullissimus* DOC. LUC. V 2, 74, 1, 39; coni. pf. *tulleri* inf. — Afferre: PAULIN. Carm. 7, 4 nuncium sorores triste -unt domino; auferre: FICKER iul. 781, 2, 9 dux noster contra legem nobis -lit ... monasterium: MEM. AM. sec. X, 166, 1, 12 venisti in causam nostram, cum ipsa terra vestra quam nobis ibidem habetis ad latum, et -listi de ipsa causa nostra; continere: ANN. ECCL. a. 539, 600, 2, 6 domum ... quae comitatum illius totum -rre potuisset: PASS. EUG. SEC. 613B unius carceris eos non -bat locus; ducere: ADN. COD. IUST. 163, 21 pupilla tua uxore -listi: GL. EPOR. 648, 1, 38 si omo romano abueri filii de femina longobarda, et antequam ad legitimam uxore tulleri, filios abuerit; efferre: ANN. ECCL. a. 518, 216, 2, 53 derident ipsius phrenesim, qui spurie -tur; pertinere: a. 512, 112, 1, 46 quae -unt ad Dei cultum; inferre: ANN. CAM. a. 855, 13, 6 compellentes aut suadentes vel vim -ntes; pronuntio: CONC. GRAECA 1, 118, 2, 19 humaniorem pro his -rre sententiam; rapere: PASS. VINC. 626, 2, 60 ad hanc sententiam crudelissimi iudicis -runt S. Vincentium nocturno silentio; tolerare: GL. MED. 48, 4 nefretici: sunt qui renum dolorem -rre non possunt; tollere: NECR. MED. 235, 1, 17 Imperator Federicus suam gratiam Mediolanensibus reddidit et eos de banno -lit. — *-rri,* vivere: MAXIM. 2, 1, 5 captus amore tuo demens ... -bar. — *Se -rre,* reptare: SEQ. IN. 180, 203, 2a Aeger quidam laborabat, Morbus eum nam vexabat Ut se -rret manibus; *prae se -rre,* ostendere: ANN. ECCL. a. 539, 599, 1, 26 cutis... prae se -ns quod ossibus inhaesisset.

ferox - *-rr-* ION. Ved. 310, 4.

ferramentum - acc. pl. *fera-as* DOC. LUC. V 2, 401, 1, 16. — De phlebotomo: ANN. ECCL. a. 504, 40, 2, 37 mihi per visio-

nem iuvenis astitit atque in lingua mea medicinale -um, idest, fleubothomum posuit dicens: posui verba in ore tuo, egredere ad praedicandum. — Aratrum: ADN. COD. IUST. 267, 12 Executores pro debito pignus tulerint servum aratorem aut bovem vel -um.

ferraritia - officina ferraria?: MORB. NOV. 352, 37 pro datiis vero -ae nihil solvatur imperpetuum.

ferratura - ferramentum: PAP. DIPL. 167, 29 aquimolo molente ... cum omni cunciatura et ligatura et -a sua.

ferrigo - GL. AA 456, 1, 31 -o durities.

ferrox - v. *ferox*.

ferrugo - GL. AA 456, 1, 32 -em obscuritatem seu ferri curię (= cariem).

ferrum - gen. sing. *-o* PAP. DIPL. 125, 7. — Catena ferrea: PASS. GREG. 381, 14 -um afferte et eum constringite et in carcerem ... deducite. — *-o subicere*, necare: ANN. ECCL. a. 512, 109, 2, 11 Marinum Platonemque -o subiici debere conclamantes.

fertum - GL. VAT. 1469, 522, 1, 17 -um genus panis ad sacrificium.

ferula - ictus: INV. TROPH. 240, 2, 43 dantem sibi tres in dorso -as. — GL. MED. 8, 13 apodelon grece, latine -a dicitur; GL. AA 458, 1, 33 Galbaneus genus medicamenti idest lactes -e.

ferveo - *-be-* GL. AA 437, 2, 28.

fervens - transl.: GL. MED. 14, 7 calamus aromaticus ... est virtutis mictualis -ntis; amore mystico aestuans: PASS. IREN. 640, 2, 46 -ns in Spiritu Sancto.

fervor - PAUL. DIAC. Coll. 1432, 21 fretum dicitur angustum mare a -e et ebullitione, quoniam mare ibi amplius fervet ubi angustius habetur.

fessus - transl., anhelus: CARM. MERC. 77 ad tumulum cum -o corde venitur.

festa - dies festus: DOC. LUC. V 2, 227, 1, 15 in suprascripta -a S. Marie.

festalis - GL. AA 456, 1, 33 -is dies sollemnes.

festinus - subst., impiger: ANN. ECCL. a. 515, 161, 2, 2 quid est quod retinet catholico ardore -os?

festivum - festum: AT. Cap. 35A Kalendae in -is fuerint.

festuca - *fi-* inf. — *Fi-um* inf. — In form. iuris: DOC. LUC. V 3, 242, 2, 38 per vasones et fi-a nodatum seo ramum arboribus: MON. ECCL. FLOR. a. 983, 1030, 1, 10 da omnibus ... legiptimam facio vestituram ... per cultellum fi-um nodatum: FICKER 26 mai. 988, 48, 40 per cultellum fi-i notatum, wantonem ... legìtimam fecit traditionem.

festus - laetus: MAXIM. 2, 3, 93 mentula -orum cultrix operosa dierum. — *-a*, subst., gaudium: PASS. EUG. SEC. 611A fletum ad consolationem revocans, dat -a responsis.

feta - GL. AA 456, 2, 5 -as tocadas (gr. τοκάς, -άδος).

fetans - GL. AA 456, 1, 36 -ntes parturientes.

fetiscitur - GL. AA 456, 1, 37 -ur fatigatur.

fetor - GL. AA 456, 1, 38 -r putor.

fetus (foe) - acc. pl. *-as* inf., *-a* ADN. COD. IUST. 140, 30. — GL. COL. 1, 96, 43 arbuteos -as, poma arbuti quam arbertum dicunt. — GL. AA 456, 1, 35 -um ubertatem: 456, 2, 4 -us gonas idest partus.

feudalis - MORB. NOV. 371, 10 iuxta constitutiones -es novamque ... fidelitatis formam.

feudum - *-faeu-* MORB. NOV. 367, 16, *feo-* MUR. VI 243 D 2, *feum* INVENT. LUC. 8, 182: CHARTAE 21 mart. 1008, 214, 368a: inf., *fevo* inf., *ph-* REICH 170, 23. — Praedium in beneficium concessum: MORB. NOV. 335, 14 tenebant suprascriptum -um: BULL. ROM. mai. 1001, 301, 1, 4, 43 in villa sancti Stephani fevo et alode comitale; *-um honorabile*, nulli obnoxium servitio (v. DUC.): BULL. CASIN. II a. 846, 27, 2, 29 iure honorabilis -i. — In form.: MON. ECCL. FLOR. 25 iul. 998, 235, 1, 27 neque per libellum neque per nullum argumentum, neque per feum neque per nullum ingenium alienare.

feum - v. *feudum*.

fevo - v. +*feudum*.

fibla - v. *fibula*.

fibola - GL. AA 456, 2, 20 -a vasa fictila.

fibra - GL. AA 456, 2, 10 -as fibulas ligamenta: 456, 2, 11 -as intera ne decor ficata mulmones: 456, 2, 13 -e partes iecoris pecodis venas sanguinum: 456, 2, 15 -am valitudinem: 456, 2, 16 -is artibus uncinorum: 456, 2, 17 -as viscera vel iocinora.

fibri - fort. ex *fimbriae* : GL. AA 456, 2, 14 -i inania.

fibrosus - GL. VAT. 1469, 522, 1, 12 -us levis mendax. (cf. *fibri*).

fibula - *-bla* PAP. DIPL. 118, 10. — GL. AA 456, 2, 10 fibras -as ligamenta.

ficagias - abl. pl.: ANN. CAM. a. 754, 3, 37 cum territorias cultas et incultas ... sylvas -as (= ficariis).

ficatum - *fecc-* HIPP. Cib. 158, 26.

ficidos, -dus - v. **phycis*.

ficos, -cu - v. **phycos*.

fictalis - it. *affittuario* : COD. VER. a. 862, 224, 335, 5 septem alii -es reddunt ... caseum libras XLI.

ficticius - *fit-* inf. — GL. AA 455, 2, 13 faleratis ornatis aut fit-iis.

fictilis - n. pl. *-la* GL. AA 456, 2, 26.

fictio - *finc-* GL. AA 451, 1, 19.

1 **fictus** - *finc-* inf. — De reb., falsus: DIONISI Ap. 30, 13 -ncto animo mihi sacrificabunt.

2 **fictus, -um** - locationis pretium (cf. *+affictus*) : KOHLER 43, 8 ad -um solvendum omni anno ad mercatum de Garda unam galeram olei : COD. VER. a. 862, 224, 335, 19 reddunt granum per -um modia XLI : CHARTAE sept. 963, 121, 202b dedit (scil. curtem) ad -o sub censum reddendum.

ficus - acc. pl. *-a* DOC. LUC. V 2, 189, 2, 5. — DIONISI Ald. 145, 24 si de ... vendițione molestare presumserimus ... una cum sociante, -o, (= sociante fisco? v. **socio*) poena ... absolvam.

fidedico - fidem obligare : ADN. COD. IUST. 54, 2 minor aetatis filiusfamiliae extraneo -xit, nichil est.

fideicommissum - *-omi-* ADN. COD. IUST. 72, 9. — GL. TOR. 65, 4 hoc deerat legatis, quia legata non nisi aliquibus verbis dimittebantur, -a autem quibuscumque relinquebantur.

fideiubeo - *-emi-* MORB. Nov. 360, 33. — Seq. acc.: AGNELL. 387, 25 -runt eum viri per solidos aureos duo milia.

fideiussio - *-emi-* ADN. COD. IUST. 13, 4.

fideiussor - *fe-io-* PAP. DIPL. 189, 86, *fe-iusur* 188, 75, *-emi-* ADN. COD. IUST. 156, 15, *-uxor* GL. EPOR. 649, 1, 46 : KOHLER 16, 15.

fidelis - *fedi-* DOC. LUC. V 2, 11, 1, 7 : PAP. DIPL. 96, 17, *ffi-* PRIVIL. 991, 18. — Abl. sing. *-e* DIONISI Ap. 39, 6 : DOC. LUC. V 2, 161, 1, 21. — Verus : SEQ. IN. 183, 206, 3b Veteris Testamenti translator -is ; sincerus : PAUL. DIAC. Coll. 1201, 40 David legitimo -ique connubio natus. — De subditis, vassallis : AF. Guast. 298, 1, 25 cuidam -i nostro Ricardo : DIONISI Ald. 98, 10 petitione Grimaldi eximii comitis nostrique -issimi : ROMANIN 347, 2, 1 cognitum sit omnibus Christianis et Sancti Romani Imperii -ibus : ANN. CAM. a. 961, 66, 40 decet regalem excellentiam ... ut votis -ium suorum aures pietatis sue clementer inclinet.

fidelitas - iusiurandum : MUR. VI 287 E 2 populus ... non consuetam -em fecit : COD. VER. a. 801-14, 64, 77, 9 ad habendum tenendum...-es et omaggia recipiendum ; *-em facere*, per fidem suam promittere : MORB. NOV. 335, 35 Demeldeus et Bonus Iohannes et Martinus fecerunt -em suprascriptis eisdem confaloneris.

fideliter - cum fide : VITA PAR. 76, 2, 31 quisquis ... de ipso fonte -r et devote potaret : PASS. SIS. 548, 53 ad quam -r concurrentibus praestantur divina beneficia ; vere, sincere : ANN. ECCL. a. 518, 216, 1, 17 cognovimus ... quam plurima neque cum diligentia provenerunt neque -r : ANN. CAM. a. 945, 44, 52 hinc instrumento -r exemplato.

1 **fides** - *fe-* MAFF. Ver. a. 774, 2, 641, 15 : DOC. LUC. V 2, 94, 1, 17. — Gen. sing. *-is* DOC. LUC. V 2, 24, 2, 4. — Professio fidei : ANN. ECCL. a. 538, 573, 1, 45 sub hac epistola Vigilius -em suam scripsit ; fidei formula : SYN. BENEV. 144, 14 statutum est ut -em sancti Athanasii cum sua interpretatione in alio concilio diligenter omnes sciant. — *-em facere, ponere*, it. *far fede* : PAP. DIPL. 32, 32 tenorem (scil. privilegii) fideliter sumptum ex ipso nobis exhibitum -em fecit de consilio Fratrum : COD. VER. 28 dec. 880, 273, 408, 9 et posuit -e de curte Adelberto scavino.

2 **fides** - *fe-* GL. AA 456, 1, 18.

fideus - GL. AA 456, 2, 21 fidustum -um fidele.

fidicina - *fe-* GL. AA 456, 1, 19.

fidicula - *-du-* GL. AA 456, 2, 25.

fidigrafus - GL. AA 456, 2, 29 -us refraga fidei.

fiditer - vere, sincere DOC. LUC. V 2, 5, 2, 28 Ego Sicherado indignus presb. hanc cartulam ex autentico -r exemplavi.

fido - cum, *de*: COD. VER. 13 mai. 744-745, 33, 37, 17 de ... *Christi misericordia* -ntes; *sub*: CARM. MUT. 1, 21 illius magna -si sub custodia.

fiducia (-tia) - spes potiendi: LEO VERC. ep. tres. 20, 16 -a meorum bonorum, quae sibi promittebantur. — Charta pignoris: DIONISI Ap. 33, 23 sed menime adimplevit, sicut hic supra legitur et in ipsa -a legebatur quod non habuisset licentia in aliis hominibus ipsas vineas alienando.

fiducialiter - MUR. VI 274, C 11 idcirco -ius ista ac securius componere tentavi.

fiduciarius - GL. AA 456, 2, 27 -us qui rem aliquam fiduciatam accipit.

fiducula - v. *fidicula*.

fidustus - GL. AA 456, 2, 21 -um fideum fidele.

figangit - GL. EPOR. 648, 1, 42 -t id est trasata morte.

figo - *fing*- LEO VERC. Leon. 6, 31: ANN. ECCL. a. 519, 245, 2, 38. — Transl., constituere: ANN. ECCL. a. 500, 4, 1, 13 mandati limitem -xit, quem nulla liceret transgressione violari; infundere: a. 538, 587, 2, 50 –ns spiritum hominis in ipso; ponere: GESTA NER. 11, 1, 18 Christum, in quo amor meus -xus est.

figura - similitudo: ANN. ECCL. a. 522, 315, 1, 35 umbra et -is et aenigmatibus discite veritatem: GEZO 374B utrum sub -a an veritate hoc mysticum calicis fiat sacramentum: PAULIN. Laz. 150, 43, 1 Lazarus humanum genus per -am typicat: ANN. CAM. a. 999, 154, 20 cuius -a in veteri testamento demonstratur. — In form. iuris: BULL. ROM. 24 nov. 815, 162, 1, 4, 56 ut comites ... absque -a iudicii ad ecclesias res ecclesiarum revertantur: LEX ROM. CAN. 39, 3, 2 si quis ... uxorem duxerit, vel concubam habuerit, sive clam sive palam sive sub aliqua -a.

figuro - repraesentare: BULL. ROM. a. 440 (?), 25, 2, 1, 22 in Sacerdotibus -batur Christi et Ecclesiae spirituale coniugium: LEX ROM. CAN. 131, 193, 5 (telum) dictum ... ab eo quod in longinquum mittitur, a graeca voce -tum ἀπὸ τοῦ τηλοῦ.

filacterium - v. **phylacterium*.

filandropos, -tropos - v. **philanthropos*.

filargiria - v. **philargyria*.

filia - acc. pl. *-ae* CONC. ROM. a. 998, 232, 2; abl. pl. *-ae* MUR. 209 A 7. — Transl.: ANAST. Dem. 722 B intellegit praesul quod civitatem diceret -am eius: ANN. CAM. a. 921, 34, 35 Ecclesia -a huius sancte nostre Romane ecclesie.

filiaster - acc. *-o* ADN. COD. IUST. 205, 21.

filiatio - oboedientia: PAP. DIPL. 51, 4 monasterium Gauderiem constat esse sub tue -nis regiminis. — Hon. tit.: BULL. CASIN. II a. 981, 53, 1, 39 genitrix nostra ... adiit nostram imperialem Maiestatem et -nem.

filiciter - v. *feliciter*.

filius - gen. sing. *-o* SER. PRINC. LANG. 84, 20: INVENT. LUC. 10, 234: CECCH. 28, 20: MAFF. Ver. II a. 757, 636, 32, acc. pl. *-iis* SER. PRINC. LANG. 120, 15: ANN. CAM. 2, 16, voc. sing. *-ius* LIT. GERTR. 320, 12. — Christus: PAP. DIPL. 6, 19 Patris et -ii et Spiritus Sancti. — *Ecclesiae -ii*, fideles: BULL. CASIN. I a. 741, 3, 1, 41 omnibus Ecclesiae Catholicae -is salutem et apostolicam benedictionem; *iniquitatis -us*, diabolus: LIT. BEN. 304, 8 -us iniquitatis non noceat nobis; *inferni -ii*, homines mali: PASS. CRESC. 353, 1, 9 Diocletianus et Maximianus qui -ii sunt inferni.

filium - v. *filum*.

filix - v. **felix*.

fillira - v. **philyra*.

fillo - v. *fello*.

filoantropos - v. **philanthropos*.

filoflores - v. **phyllophares*.

filum (-a) - *-ium* GL AA 457, 2, 17. — DOC. LUC. V 2, 189, 2, 5 duo -a fica sicche bone. — De salinis: PAP. DIPL. 66, 24 omnia -a salinarum: BULL. ROM. mai. 932, 243, 2, 1, 25 salinarum -as, cultum vel incultum: ANN. CAM. a. 988, 113, 28 concedo vobis omnem portionem meam de -um saline ... cum introitu et exitu in commune.

filon - v. **phyllon*.

filosofus, -phus - v. **philosophus*.

fima - v. **phyma*.

fimina - v. *femina*.

fimum - *fe*- inf. — GL. AA 456, 1, 23 femum stercore bubum.

finctio - v. *fictio.*

finestilla - v. *fenestella.*

finetenus - v. *finis.*

fingaldia - terminus: BULL. CASIN. II a. 772, 14, 2, 38 (limes) ... da S. Maria de Fabrega percurrente -a inter fine Campaniola.

1 **fingo** - imitari: GL. MED. 85, 18 palma percussus (scil. venter) tymphanorum respirationem -it.

2 **fingo** - v. *⁺figo.*

finicinus - v. **phoeniceus.*

finicio - pactum: COD. VER. 2 iul. 856, 203, 310, 20 in eadem deliberatione vel -e debeat permanere.

finicobalanos - v. **phoenicobalanus.*

finile - v. *fenile.*

finio - part. pf. *-ist-* KOHLER 11, 1, *fenid-* inf., ger. *-nenda* ANN. ECCL. a. 503, 35, 2, 51. — *Vitam -ire*, mori: PASS. RUF. CARP. 18, 2, 66 consultum agite nobilitati vestrae et nolite vitam -ire. — Necare: CONC. ROM. a. 998, 231, 36 cum domno Adelberto episcopo per deificam legem eos -rent. — Controversiam componere: FICKER iul. 781, 3, 3 praecepit ut ... causam ipsam inquireret et -ret: MUR. Est. a. 1013, 88, 44 parati sumus ad rationem standum et legitime -ndum: FICKER 27 aug. 1013, 64, 9 que legaliter -ta sunt et denuo non repetatur; negotia iam -ta nullo modo volumus refricari et in libro Codicum: causas initas legitimis translationibus -tas etiam ab imperiali rescripto resuscitari non oportet. — Abs., impers.: CIP. Org. a. 845, 291, 39 iudicavimus ... ut lex est -tum est. — *-tus*, de pecunia, pacta: CHARTAE 16 aug. 788, 13, 24 dinarios ... trigenta fe-do precio; soluta: SER. PRINC. LANG. 25, 32 -toque ... argentum ... aput nos.

finis - confinium: SER. PRINC. LANG. 119, 44 locum Caparzana ubi proprio Sabucolo locatur, -bus Salernitane infra -is illos: FICKER apr. 806, 8, 22 ut designaret pars S. Zenonis, qua -e possessum fuit ad partem S. Zenonis; pagus certis finibus limitatus: PASCH. 376, 69 eius -es praelargitae sunt; regio: MUR. Est. a. 1013, 88, 23 que est ipsa curte in -e Montesilice: FICKER dec. 824, 13, 23 si esset ... plus de silva regis in eadem -e Flexiciana; territorium: CHARTAE 9 oct. 707, 7, 14C abbas praeesse dinoscitur terram incultam ubi est cerredallum designata loca ide -e publica Vercellensi usque in sturam et -e tabla ... usque -em rivo sicco sicut ex nostra praeceptione. — Propositum: ANN. ECCL. a. 535, 508, 2, 60 obsequium salutationis ... exolvens, specialis vos -bus charitatis amplector. — Pactum: FICKER 25 oct. 976, 40, 3 de omnes res et species ... et de omnibus sese movendibus plenissimam et veram inter nos statuimus deliberatum -em. — De controversia: MEM. AM. 17 aug. 992, 24, 23 *faciatis -em cum supradictis heredibus et* vindicetis nobis ipsam viam: ANN. CAM. a. 997, 133, 56 licentiam habeatis ... causas agendi, responsum reddendi, -em imponendi. — De morte: ANN. ECCL. a. 508, 83, 1, 28 oppidum ... ubi me non post multum temporis oportet novissimum huius concludere -em: BON. SUBD. 37, 2D qualis huius impiissimi -is extiterit. — *-i tradere*, perficere: ANN. ECCL. a. 518, 215, 2, 63 capitula in eis contenta examinata a nobis -i tradere: a. 528, 396, 2, 55 quae a nobis sancita sunt -i tradi et ad effectum perduci ... iubemus; *-em accipere*, perfici: a. 511, 104, 2, 9 ut -em acciperet dictum illud prophetae: a. 513, 136, 1, 34 non multum intercessit temporis et -em acceperunt venerandi viri ad Marinum praedictiones. — *-i, de -e*, usque ad: FICKER apr. 806, 8, 26 designaverunt ipsam -em de-e fluvio Adige: MEM. AM. 20 ian. 964, 143, 23 nam continet (scil. vinea) -es a supra ponitur -i -em de causa beati Andreae apostoli ... de suptus -i -em de mansione de Sergio comite.

finistus - v. *finio.*

finitius - DIPL. REG. 625, 10 qui ... dataverunt hanc ecclesiam de illis terris que continentur *infra hos -os quos modo diximus* fines.

finitivus - definitivus: MON. ECCL. FLOR. a. 853, 323, 2, 2 -am ... sententiam.

finitus - *fe-* inf. — *Fe-a*, subst., ager: CHARTAE 11 dec. 910, 69 117a res meas ... quem abere viso sum in villa gatingo ... et in iustingo et in eorum fe-as; cf. **finitus.*

finus - purus, it. *fino*: COD. VER. a. 801-14, 64, 78, 6 quadraginta iuncas boni et -i argento.

firbius - GL. AA 456, 2, 24 -us vir bonus.

firmamentum - decretum : BULL. CASIN. II a. 768, 11, 2, 35 (a. 997, 58, 2, 20) si quis temerario ausu huius immunitatis -um irrumpere temptaverit : COD. VER. 8 mart. 871 (?), 241, 368, 8, per hanc pagina -o *hordino.* — GL. AA 456, 2, 33 -um *solidamentum.*

firmatio - confirmatio : DIPL. REG. 2, 23, 4 sub emunitatis -e : MEM. AM. 1 oct. 1007, 217, 2, 6 chartam -nis.

firme - v. *ferme.*

firmitas - *fe-* DOC. LUC. V 2, 3, 2, 2 ; fort. err. lec. pro *summit-* : BULL. ROM. apr. 974, 274, 1, 4, 41 vadit ascendendo usque in -em ... montis. — Pactum : COD. VER. 24 iun. 813, 102, 131, 25 ego Lupo ... in hac -e ... manu mea subscripsi : DOC. LUC. V 2, 12, 1, 8 quam -is mei cartula, Evin notario ... scrivendo dictavi ; privilegium : MON. ECCL. FLOR. a. 715, 311, 2, 23 nullus Dux, Comes, Castaldus vel Actionarius noster contra praesens nostrae -is praeceptum ire quandocumque praesumat. — Auctoritas, potestas : MON. ECCL. FLOR. a. 853, 969, 2, 8 Berta abbatissa ... secundum suam -em et ordinationem Ideruberta nepsia sua ... ad abbatissam (scil. creavit). — In form. iuris, de documenti vi : LEX ROM. CAN. 83, 116, 4 -em suam teneat obiecta praescriptio : MAFF. Ver. a. 774, 2, 641, 18 presens cartola in sua maneat -e : PAP. DIPL. 168, 12 hec cartula in suam maneat -em : ANN. CAM. a. 945, 41, 38 cartula illa ... sine robore -is decernimus *permanere* : MUR. *Est.* a. *1050,* 84, 29 omnique tempore in sua permaneat -e : a. 1079, 48, 6 hac convenientia in sua -e manente : DOC. VELL. 76, 11 carta ista ... absque omni robore -is existens : MUR. Est. a. 1082, 50, 9 hec henfiteosin maneat in suo robore -is : ADN. COD. IUST. 290, 1 res donatas perpetua -s est.

firmiter - sensu leg. : ADN. COD. IUST. 233, 18 possessione ... non -r adquisita.

firmo - *fe-* DOC. LUC. V 2, 4, 1, 2 : 149, 1, 5. — Collocare : AGNELL. 338, 21 videns pulcerrimam imaginem ... Franciam deportare fecit atque in suo eam -are palatio qui Aquisgranis vocatur ; confirmare : FICKER iul. 781, 3, 19 ad partem palatii per sacramentum -tum ... monasterium : ANN. ECCL. 65, 1, 19 a parte nostra praeceptionem latam noveritis esse -ndam ; figere : PASS. ANSANI 64, 2, 19 -vit oculos suos in multitudinem languentium ; obsignare, subscribere : MUR. VI 233, B 15 curia bannum -vit : DIPL. RIVA 9, 4 ut hec auctoritas *nostrae donationis ... firma habeatur ...* manu nostra ... eam -vimus : ROMANIN 363, 4, 1 manu propria fideliter eam -vimus et annuli nostro impressione signari iussimus : ADN. COD. IUST. 185, 8 testamentum ... septem testes -runt : LEO VERC. ep. tres. 21, 26 preceptum ... -re noluistis ; roborare : GL. PIST. 32, 28 qui legitime aetatis mentionem fecerit vel si absolute dixerit perfectam aetatem -ari per quam introducta est ; statuere : BULL. CASIN. II a. 940, 42, 2, 19 et -rant ut suo tempore ... supradicta ... dignaremur ... roborare. — *Caput -are,* initium capere : ROMANIN 349, 2, 29 tercio loco qui vocatur Scorpetho, capite -nte in Cantenella cum casis, curtis : DOC. TREV. 20 mar. 768, 45, 12 terram araturicia ... alio capite -nte in pascuo poplico.

firmus - sensu leg. : ADN. COD. IUST. 9, 24 quod pauperibus per testamentum relinquitur, -um est : GL. PIST. 35, 36 quicquid sponsus vel sponsa donat -um esse ; pacto fidelis : MEM. AM. 1 oct. 1007, 217, 2, 36 qui de nobis ... aliquod de supradicto placito minuare voluerit ... componat ad partem que -a steterit auri libram unam.

fisallis - v. **physalis.*

fiscalinus - servus fisci (cf. DUC.) : DIONISI Ald. 178, 14 redditis, -is utriusque sexus ad iam dicta Curte pertinentibus.

fiscalis - abl. *-e* inf. — *-e servitium,* servi fisci : BULL. ROM. dec. 1002, 302, 1, 5, 17 cum terminis et adiacentiis suis et cum servitio -e. — Subst., procurator fisci : DIPL. REG. 619, 7 ut hanc ... cartam ... in praesentia principum vel etiam -ium nostrorum confirmaremus.

fiscella - GL. AA 456, 2, 35 -a formula ubi caseus exprimitur.

fischus - v. *+fiscus.*

fisco - publicare, confiscare : DIPL. REG. 2, 121, 1 quam (scil. terram) ad notrum regale ius iudiciario more -ta erat : ADN. COD. IUST. 17, 7 res eorum -ari.

fiscus - *-chus* MUR. VI 252 A 11 ; cf. *ficus.* — Feudum, praedium : COD. VER. 24 aug. 853, 190, 290, 34 eclesia ... con-

structa in -o nostro : BULL. ROM. dec. 1002, 301, 2, 5, 27 -us quem dicunt Fontanetus.

fistuca - v. *+festuca.*

fistucum - v. *festuca.*

fistula - GL. AA 456, 2, 37 -a pictis cyris idest musa.

fiticius - v. *ficticius.*

fitora - ulceratio (ex gr. φθορά): GL. MED. 35, 11 -a stomaci : hoc est corruptela, fit ex nimio cibo.

fitorium - ager arboribus consitus (ex gr. φυτάριον, φυτεία): BULL. ROM. apr. 974, 274, 1, 4, 40 descendit (scil. finis) per ipsam serram usque in ipso -o de Monte Pininello.

fixus - transl., firmus: ANN. ECCL. a. 536, 531, 1, 44 -am salutis illius spem habere se dicerent; impositus: PAULIN. Laz. 12, 3 Didymus, cui -um Thomas nomen resonat.

flabellum - *flav-* GL. AA 457, 1, 18: EVR. Test. 877, 1, 17.

flabius - v. *flavus.*

flaccidus - GL. AA 457, 1, 1 -a putrida farina vel marcida.

flaecma - v. **phlegma.*

flaetus - v. *fletus.*

flagellarius - GL. AA 464, 2, 34 mastigophorus -us.

flagello - vexare: VITA PARDI 633, 19 Dominus permisit -ari Italos ... flagellis paganorum; transl.: ANAST. Rel. 614 A elegit mori et non cadere a Deo et a sua conscientia -ari.

flagellum - nom. *-o* GL. AA 457, 1, 2. — Calamitas: PASS. VINC. 626, 1, 28 et mortui sunt in -o illo pene sexcenti homines: CARM. MUT. 3, 3 ut hoc -um evadamus.

flagitia - GL. AA 457, 1, 4 -as taurias (ex gr. ταυριάω?); 457, 1, 10 -ae spurcitiae.

flagitiata - GL. AA 457, 1, 3 -a scelerata.

flagito - inquirere: ANN. ECCL. a. 535, 525, 1, 53 omnia quae ... de eiusmodi negotio acta gestave sint, diligentissima vestigatione -entur. — Sensu leg.: ADN. COD. IUST. 164, 19 provocationis auxilium -ari.

flagro - GL. AA 457, 1, 6 -ntes nitentes. — Cum *in* et abl.: AP. Cant. 119, 27 in vanitatibus et in mundi honore -bat. — Cum *fragro* confund.: GL. AA 457, 1, 9 -at per « L » redolet venit a flatu: PASS. ANSANI 62, 1, 35 suavitatis -vit odor : PAULIN. Laz. 3, 4 -bat odoribus.

flamedia - GL. AA 457, 1, 13 -a (= flamen dialis) sacerdos iovis.

flamen - *-mm-* GL. COL. 96, 36. — De Spiritu sancto : BON. SUBD. 32, 1 C cum -e sancto : SEQ. IN. 39, 35, 5b Procedit sanctus spiritus Ab utroque paraclitus -n pneuma dulcissimum : 175, 197, 1b Deo patri, Deo nato, Deo -i beato Sit laus, honor, gloria.

flamma - transl., poena aeterna : ANN. ECCL. a. 520, 273, 1, 29 adhuc in area sumus, mixta sunt frumenta cum paleis ..., sed superest -a non necessariis et parata sunt horrea iam probatis.

flammea - GL. AA 457, 1, 14 -a virginitas.

flammen - v. *flamen.*

flammeus - GL. AA 457, 1, 11 -o irato.

flammicus - GL. AA 457, 1, 12 -us locus in urbe.

flasco - lagoena, it. *fiasco*: AGNELL. 390, 12 -nes et sitarcium ad sellam ligatum.

flatus - verbum, spiritus: ANN. ECCL. a. 536, 544, 1, 4 Agapitus ... sacra altaris ... sacrilegi Anthimi infecta -bus suis precibus eluit : AGNELL. 364, 40 et ipse sic se coegit abba, ut nec -um illius quis audiret (*sic*) potuisset. — De Deo: RATH. Serm. 707 B 5 tam cuncta discernendi non impotens -us.

flavellum - v. *flabellum.*

flavus - *-bius* GL. AA 457, 1, 15. — 457, 1, 16 -us rufus rubeus : GL. VAT. 1469, 522, 8 -um dicimus rubeum sicut -a cera.

flebilitas - humilitas: ANN. ECCL. a. 519, 241, 2, 15 uti pro meae -is exiguitate vestris precibus memores esse dignemini.

flebotomo, -us - v. **phleb-.*

flecma - v. **phlegma.*

flecto - avertere : PASS. FEL. FARF. 477, 12 non potuit eam...-re a fide ; convertere : COD. VER. ante sept. 874, 243, 373, 15 aures nostras paternas suis -re peticionibus.

flegbothomus - v. **phlebotomus.*

flegma - *fleu-* inf. — Acc. sing. *-am* GL. AA 457, 1, 20 ; gen. pl. *-arum*, GL. MED 52, 18 ; cf. **phlegma.* — GL. AA 457, 1, 19 fleuma defusio sanguinis.

flegmone - v. **phlegmone.*

flemmaticus - v. **phlegmaticus.*

fleo - desiderare: LEO VERC. Leon. 2, 25 (mula) ordea -ret.

fleobotemus, -imus, -omus - v. **phlebotomus.*

fleogmone - v. **phlegmone.*

fleotemus - v. **phlebotomus.*

fleotomia, -mo, -mus - v. **phlebo-.*

fletus - *flae-* VITA LEI 100, 18.

fleubotemo, -temus, -thomus - v. **phlebo-.*

fleubotomo - v. **phlebotomo.*

fleuma - v. *flegma.*

fleumone - v. **phlegmone.*

fleutomo - v. **phlebotomo.*

flexuosus - *flu-* inf. — GL. AA 439, 1, 35 anfractum, circumfractum idest flu-um.

flevotomia, -tomo - v. **phlebo-.*

flexus - ANN. ECCL. a. 535, 520, 2, 14 omnigenis et lascivis corporis -bus spectatores ludificare. — Transl.: PAP. DIPL. 89, 23 iter quod nullis curvatur vitiorum -bus.

fliu - GL. MED. 39, 20 libanu -u (ex gr. λιβάνου φλοιοῦ): thuris cortice.

flo - fort. perper. pro *filo*: GL. AA 467, 2, 38 nerant -verant; transl., inspirare: PAULIN. Laz. 37, 4 sanctum ... spiritum, quem ... -vit in discipulos.

floccifacio - GL. AA 457, 1, 28 -rim non contemnerim.

floccim - GL. AA 457, 2, 6 -m fortuitum idest subitaneum casu.

floccipendeo - v. *floccipendo.*

floccipendo - *-eo* inf. — MUR. VI 290, C 9 nos ... per omnia -ns: GL. AA 457, 1, 22 -ere acuius (= alicuius?) momenti iudicare: 457, 1, 27 -eo non satis curo: 457, 1, 30 –ns parvipendens idest parvum.

flomos - v. **phlomos.*

floralia - GL. AA 457, 1, 25 -a tempora florum.

floralim - GL. AA 457, 1, 24 -m a floribus.

floreia - GL. MED. 72, 1 Samilensi: genus herbae est, quam latini -am vocant.

floreo - transl.: PASS. HED. 113, 1, 46 puella quae in animum tuum -et.

florex - err. lec. pro *flos ex*: GL. AA 467, 2, 8 Narcissus -x puero.

floridus - transl., de virtute: SEQ. IN. 183, 206, 5a Eius virtus -a Fulget ante Dominum.

flos - *flos mysticus*, transl., vir sanctus: MAFF. Ver. II ante 800, 631, 30 qui talibus te adornavit -bus mysticis. — Pulchritudo: SEQ. IN. 133, 146, 6a Dicens Vera de Scripturae -bus: FLAV. VERC. 132, 22 -bus ... variis operum ... nitentes.

floscida - GL. AA 457, 1, 26 -a florulenta floribus plena.

flosculus - GL. AA 457, 1, 21 -os flos flores aetates.

flubotemus - v. **phlebotomus.*

fluctuatio - transl.: DIPL. REG. 200, 28 magis diligens quiete domino servire quam tumultuosa seculi -e perpeti.

fluctuo - transl.: MON. ECCL. FLOR. a. 251, 656, 40 nec adhuc -ntem turbent ecclesiae statum.

fluctus - transl.: ANN. CAM. a. 1020, 245, 33 rogat ne mergatur a -bus idest a seculi huius tempestate.

fluens - *-ia*, subst., res humanae: ANN. ECCL. a. 518, 202, 1, 35 amittuntur quidem -ia, sed acquiruntur aeterna.

fluentia - GL. AA 457, 1, 30 -ae abundantie ubertatum.

fluidus - *-um*, subst.: GL. AA 457, 1, 31 -um cruorem.

flumen - acc. pl. *-as* BULL. CASIN. II a. 774, 17, 2, 24. — De aqua pluviali: GL. TOR. 58, 17 -n quotiens totius tecti aqua per unum locum influit. — Absol., Iordanes flumen: PASS. FEL. FAR. 475, 45 vinea Domini a -e usque ad terminos orbis terre: 477, 2 quod autem dicit a -e idest a baptismo Christi, quia Iehsus ... in Iordane -e est baptizatus. — Lacrimae: ANN. ECCL. a. 502, 17, 1, 56 multitudo .. uberibus oculorum -bus demonstrabat ... — Transl.: PAULIN. Laz. 40, 3 de quo mistice fluxerunt duo...-a: sanguis ... redemptionis et unda baptismatis: SEQ. IN. 182, 205, 4b tu vivens inter homines Divina potas -a.

flumicellus - parvum flumen: MEM. AM. 15 nov. 998, 674, 1, 43 de alio latere fini -o.

fluo - cum abl., manare: PAULIN. Laz. 29, 2 quam (scil. terram) -ntem melle ... scriptura commemorat; in metaph.: CONC. GRAECA I, 105, 10 quisque Dei famulus fuerit Christique sacerdos hoc sale conditus dulcia mella -et.

flustra - n. pl.: GL. VAT. 1469, 522, 1, 11 -a sunt motus maris sine tempestate fluctuantis unde nevius ... ait onerariae onustae naves stabant in -is ac si diceret in salo.

fluvius - acc. sing. *-bio* SER. PRINC. LANG. 131, 10; acc. pl. *-as* DOC. LUC. V 3, 264, 2, 18.

fluvus - v. *fulvus.*

fluxuosus - v. *flexuosus.*

foca - v. **phoca.*

focaria - GL. AA 457, 1, 34 -as uxore militum.

focus - *fu-* GL. AA 457, 1, 35.

fodio - transl., effodere: CARM. CHRYS. 7 quos...-sos ad sydera tollis ac condis digne. — Transfodere: SEQ. IN. 185, 208, 7a mille -sus plagis.

fodorus - v. *fodrum.*

fodrum - *fotr-* DIPL. REG. 627, 43; *-dorus* COD. VER. 30 nov. 832, 136, 189, 25; *frodum* MON. ECCL. FLOR. a. 999, 376, 2, 15. — Annona militaris (v. DUC.): BULL. CASIN. II a. 802, 20, 1, 40 aliquam publicam functionem, vel -um aut taratam exigat: a. 999, 60, 1, 19 nemo de ... terris -um aut teloneum accipere praesumat: CHARTAE 1 nov. 1000, 197, 338b nullus ... hominum placitum teneat aut -um colligat: ANN. CAM. a. 1001, 158, 41, 43 nullum -um ... persolvatur: ROMANIN 384, 14, 14 -um tollere de illorum terris praesumat: MON. ECCL. FLOR. 21 mai. 1014, 1157, 2, 27 nullum -um aut censum ... persolvere cogatur.

foedero - transl.: BULL. ROM. 21 iul. 447, 36, 1, 7, 29 faciunt hoc Manichaei, quorum cum istis tam -ta sunt corda.

foedo - *fe-* inf. — ANN. CAM. a. 967, 77, 24 turbines et nimbi altaria ... cotidie ferent.

foeliciter - v. *+feliciter.*

foemina - v. *femina.*

foemineus - v. *femineus.*

foeteo - PASS. AB. 21, 15 Lazarum quatriduanum -ntem.

foetidus (fe-) - transl.: ANN. CAM. a. 1019, 233, 29 putridiorem et fe-orem animam meam esse.

foetus - v. *+fetus.*

fogacia (-tia) - it. *focaccia:* ROMANIN 389, 17, 16 dare pullum unum et -tiam unam.

folangitis - v. **phalangitis.*

foliacla - GL. MED. 62, 11 polipodia: -a (= filicula), folia habet simile quomodo corbia pede.

foliatus - de capitellis folia gerentibus: PORFYR. 771, D 7 columnas cum capita -a. — GL. AA 457, 1, 37 -um curvatum.

fomentum - transl.: ANN. ECCL. a. 502, 21, 1, 48 odiorum incendia, quae ... ex studiorum -is arserunt: LIB. DIURN. 100, 24, qui pravis eorum adsertionibus -um impendit.

fomes - GL. AA 457, 2, 10 -es astula minuta.

fondamentum - v. *fundamentum.*

fondo - v. 1 *fundo.*

fons - abl. pl. *-tis* PAP. DIPL. 151, 25. — Transl.: ANN. ECCL. a. 504, 40, 2, 60 Scripturarum aperiebat -em et rigabat prata mentium: PASS. SEB. 22, 1 B volo ut non te pigeat ad -em recurrere, id est ad Angelicum stilum: ANN. ECCL. a. 553, 468, 2, 5 quo tendunt, qui a -e praeclusi sunt?; de baptismate: a. 530, 420, 1, 13 qui ... sacro -e tincti sunt; de lacrimis: MAXIM. 1, 1, 137 oculi nunc -e perenni deplangunt poenas ... suas: ANAST. Diffl. Mar. 575 C -es emittebat lacrimarum.

fontana - *fu-* DOC. LUC. V 2, 573, 1, 30.

fontanella - parvus fons: DOC. LUC. V 3, 34, 1, 8 et de fine rivo Sicco returna usque in ipsa -a.

foralitius - extraneus?: (v. DUC.) AGNELL. 299, 25 multus ornatus -us maiorum vasculorum.

foras - *-a* DOC. LUC. V 2, 495, 1, 22: GL. AA 452, 2, 5. — ANN. ECCL. a. 526, 364, 2, 2 reliquias ... extulit -as. — *-s egredi,* transl., peccare: PASS. ANSANI 62, 2, 41 -s non egredieris, sed faciam te vitae aeternae participem.

forasterius - externus: MORB. NOV. 352, 25 datium vini -ii.

forastum - v. *forestum.*

foraticus - vectigal: BEN. VII 343 B 8 nec -um nec pulveraticam ... accipere praesumat: PAP. DIPL. 97, 32 navigios portaticos...-os.

forceps - GL. AA 457, 2, 14 -es de quibus inciditur aurum aut quod libet aliud eius modi; 457, 2, 16 -s ulcus aut cancer.

forcia - v. ⁺*fortia*.

forcifer - v. *furcifer*.

fordeum - GL. AA 457, 2, 13 -a omnis herba.

forensis - *-rie-* inf. — *-es*, subst.: GL. AA 457, 2, 3 -es qui inforo sunt idest deforo inforo. — *-ia*, subst., res forenses: GL. PIST. 31, 8 poenam clericorum qui velint esse peritos -iensium.

forestum (-is) - *-ra-* DIPL. REG. 2, 144, 21. — Acc. sing. *-en* CHARTAE 5 iun. 774, 12, 22d. — Silva: BULL. CASIN. II a. 861, 31, 2, 41 confirmamus etiam -em quandam, quae dicitur Mons Longus: BULL. ROM. iun. 1007, 306, 2, 3, 37 Villis, servis et ancillis, tributariis, decimis, -ibus: ANN. CAM. a. 1008, 188, 51 omnem terram cultam nemoris et -i.

forfex - *-rp-* inf. — GL. AA 457, 2, 17 -es de quibus filum inciditur: 457, 2, 18 -rpices de quibus capilli seu pili inciduntur.

forficula - demin. a *forfex*: PAP. DIPL. 106, 13 duas -as unam auream et unam argentea.

foriensis - v. *forensis*.

1 **foris** - *-es*, transl., initium: ANN. ECCL. a. 534, 494, 2, 31 a tempore Theodosii usque ad -es Imperii ... Iustiniani opus suum perduxit.

2 **foris** - extra patriam vel domicilium: ADN. COD. IUST. 5, 31 militantes -is; *se -is expellere*, se possessione privare: BULL. CASIN. II a. 969, 45, 1, 35 legitimam facio vestituram ... et me exinde -is expuli. — Praep., cum acc.: APP. Cant. 33, 9 -is aulam: REGTO SILV. 8 mart. 962, 272, 2, 10 positum (scil. casale) -is portam Salariam: GL. AA 455, 1, 15 -is cancellos; cum abl.: DIONISI Uld. 21, 10 quae posita est in finibus Veronensibus -is Porta S. Stefani: ADN. COD. IUST. 12, 16 -is civitate: REGTO SILV. 25 mart. 955, 278, 1, 6 vinea ... de monasterio S. Laurentii -is muro: FICKER 25 oct. 976, 40, 25 de ipso vel -is ipso morganado vel de universis aliis rebus. — Contra: DOC. LUC. V 2, 4, 1, 10 et minime potuimus -is tuo consilio Episcopus predictus in ipso loco profeciscere; *de-is*, extra urbem: ROMANIN 377, 10, 24 unus ex nostre civitatis de -is consistentibus.

forma - acc. pl. *-es* inf. — Canalis irriguus: ROMANIN 389, 17, 35 debetis ... paludes ... concludere ... et vestra retia ad maseratam mittere et -es facere...: ANN. CAM. a. 1018, 225, 99, 48 et insuper dedimus infra isti lateribus medietate de ipsu molinu, quod ibi ordinatu est cum lateribus et -a (an mola ?). — Ital. *apparenza*: CONC. GRAECA 1, 161, 8, 143 vir specie et -a magis quam virtute religiosus; de muliere eximinae pulchritudinis: MAXIM. 1, 1, 75 praecipue cupio me iungere -ae. — Decretum, sententia: ANN. ECCL. a. 502, 19, 1, 33 quisquis clericorum ... post hanc -am a nobis prolatam ... missas celebrare praesumpserit: ANN. CAM. a. 993, 120, 46 quod promisit, ipse (scil. Deus) certam ostendit -am cum dixit: Dimittite et dimittetur vobis. — Exemplum: ANN. ECCL. a. 515, 157, 2, 3 venerabilium praedecessorum vestrorum -am secuti: CONC. MER. 128, 18 qui deberent esse -a praecepti, ipsi inveniantur -a peccati: VITA DEC. 842, 1, 51 fuit ... prudentiae norma, temperantiae -a: SEQ. IN. 182, 205, 3a tu norma, -a virginum tu sanctitatis gloria. — Modus, ratio: ANN. ECCL. a. 518, 215, 2, 64 capitula in eis contenta examinata a nobis fini tradere, immo vero sub -a synodali ponere. — Status, condicio: ANN. ECCL. a. 504, 50, 1, 40 pro liberatione nostra humilitatem -ae servilis acceptam: PASS. HED. 113, 1, 4 Christus, qui dignatus est servi -am accipere: PAP. DIPL. 21, 33 de -a spiritus ad -am saeculi. — Mensura agraria: DOC. LUC. V 2, 10, 1, 26 duodeci -a olive: ANN. CAM. a. 1013, 212, 13 exeptis ... duabus tornaturiis et -a una.

formalis - GL. MED. 86, 8 tipica (febris) ... est -is, si tamen hoc bene translatum est.

formaticus - gen. sing. *-os* COD. VER. a. 883, 287, 432, 38. — Caseus: INVENT. LUC. 5, 51 reddent multone I, -os III et sacco I: DOC. LUC. V 3, 631, 1, 44 edos V, pullos XLVIII, ovas CCXXXXV, -i lib. XI: CHARTAE 12 iul. 1006, 210, 361d et solvere exinde debeant singolis annis pro omni misa sancte Andree tres dies antea vel intra tres postea -o libras centum a statera iusta ipsius loci dato ipso -o a Castro qui dicitur novo.

formator - creator: CHARTAE 3 nov. 602, 2, 26 -or ... noster ... Jesus Christus.

formellum - parvus canalis, rivulus: PAP. DIPL. 39, 4 a secundo latere -um aque vive quae exiit sub monte.

formidosus - GL. AA 457, 2, 8 -us formidolosus timidus pavidus.

formo - creare: PASS. ANSANI 61, 1, 5 qui et hominem de limo terrae -vit: PETR. SUBD. Geo. 379, 25 a Deo meo ... qui me ex limo terrae -vit. — De fetu: PAUL. DIAC. Coll. 1201, 53 conceptio humana ... solidatur ... reliquis diebus -tur usque ad perfecta lineamenta membrorum. — Aedificare: FOR. IUL. INSCR. 77, 14 ubique ...-rentur ut templa; colligere: ANN. ECCL. a. 536, 554, 1, 48 illorum divulgatos sermones eum in unum -visse.

formositas - transl.: ANAST. Barth. 735 D gaudeas qui es multipliciter optabilis -s Armeniae.

formula - nom. pl. *-as* PAP. DIPL. 13, 8.

formulatus - GL. TOR. 75, 42 litterarum obligatio est vetus debitum in novum mutuum adsimilatum verbis et litteris -is.

fornix - lapis: AGNELL. 371, 3 inter duas -es murina morte privetur (subaud. *vita*). — GL. VAT. 1469, 522, 1, 16 -em arcum triumphalem plateae. — GL. AA 457, 2, 12 -es contaminationes.

foror - v. *furor.*

forpex - v. *forfex.*

forsan - *-am* GL. AA 467, 2, 5.

forsele - v. *farsele.*

forsitan - *-ns* SER. PRINC. LANG. 75, 22: KOHLER 74, 12: ANN. CAM. a. 953, 49, 37. — Vi interrog.: TRANSL. FIRM. 306, 29 -n cogistastis de vita vestra?

fortalitium - munitio: MORB. NOV. 367, 37 et cum omnibus arcibus, castellis et cuiuscumque generis -iis. Cf. **fortilicia.*

1 **forte** - adv., acerbe: ANN. ECCL. a. 527, 388, 1, 30 durissima nimis -e constringimur ... eis causas amarissimas imputemus. — GL. EPOR. 649, 2, 31 -e i. certe. — GL. AA 457, 2, 5 forsan -e fortasse seu molle.

2 **forte** - locus munitus, it. *forte*: ANN. CAM. a. 1003, 171 ,27 quarta casa et -e, qui regitur per Dominico.

fortia(-ci-) - vis: FICKER apr. 807, 8, 13 Vulvelmus comes nos de ipsis rebus per -am expulit: DIPL. RIVA 8, 37 per aliquam violentiam vel -am easdem res invadere praesumpserit: CARM. MUT. 1, 27 te (scil. Christo) vigilante nulla nocet -a: CHARTAE nov. 880, 37, 62c omnia ... per -am factum fuisset non per iudicium: BULL. ROM. 20 aug. 896, 232, 1, 1, 2 ut nulli ... homini liceat...-ciam vel oppressionem in omnibus rebus eius facere: FICKER aug. 994, 54, 16 venerit per -am et virtutem super unum casalem. — Potestas: MORB. NOV. 347, 29 castrum civitatis Novariae sit et permaneat in -ciam prefati illustris et excelsi comitis Francisci. — Tributum quod contra ius exigitur: KOHLER 69, 11 si exinde menare aut expellere voluero aut aliquas super iniunctas vel -as facere voluero.

fortis - n. pl. *-ia* subst.: MON. ECCL. FLOR. a. 715, 317, 1, 42 simili modo -ia patemus et non praesumemus favellare. — De rebus, munitus: PASS. ANSANI 66, 2, 24 eduxit de carcere ... et exposuit ipsum extra -issimas et undique in giro conclusas munitiones; sonorus: ANN. ECCL. a. 504, 45, 2, 11 paratus fidem catholicam ... voce -i coram regibus ... confiteri; incorruptibilis: PAULIN. Laz. 38, 4 eius (scil. Jesu) caro, quae surgendo facta est -issima; magnus: ADN. COD. IUST. 255, 6 -ior creditor: efficax: GL. MED. 52, 2 omnium -ius est (scil. papaver agreste).

fortiter - velociter: AGNELL. 338, 13 hic vero ... currebat -er; vehementer: MEM. BEN. post. 800, 1, 151, 15 quem (febris) ... -er fatigabat.

fortitudo - GL. AA 459, 1, 25 habitudinem -em.

fortuitas - GL. PIST. 63, 38 sorte idest -em.

fortuitus - GL. AA 457, 2, 6 floccim -um idest subitaneo casu.

fortunatus - *-fu-* GL. AA 458, 1, 19.

1 **forum** - acc. sing. *-o* INVENT. LUC. 6, 79. — Iudicialis iurisdictio: ADN. COD. IUST. 5, 15 de -o competenti: 68, 17 si iudex conveniat persona, que eius -o non competit, nec convento valet nec quae iudicata fuerit effectum abeant.

2 **forum** - CHARTAE a. 814, 17, 32c possideant libere omnia ... que ad presens possident et que in antea adquirere poterint -um omicidium (= praeter ea quae homicidio acquisiverint) ... in nostram (*sic*) imperio perpetratum.

forus - GL. AA 457, 2, 1 -i medie partes navium idest sedilia nautarum.

forvus - v. *furvus*.

fosola - v. *fossula*.

fossadum - v. *fossatum*.

fossatoris - abl. pl., v. *fossatum*.

fossatum (-a) - *-ad-* ROMANIN 389, 22, 22. — Abl. pl. *-toris* DIONISI Ald. 162, 1 (cf. ALMA VIII 5 sqq.). — CHARTAE nov. 937, 86, 142b suam porcionem ... de muras et -as. — Canalis: BEN. VII 351 A 12 ab uno latere -am unde pergit aqua in vesta: DOC. LUC. V 2, 26, 1, 3 cum ipsa -a qui in ipsa terra est.

fossula - *foso-* GL. AA 483, 1, 11.

fotrum - v. *+fodrum*.

foturus - v. *futurus*.

fovea - transl., de haeresi: ANN. ECCL. a. 538, 379, 2, 23 Manicheorum erroribus affinia asserere, per quae ille in -am incidit.

frabica - v. *fabrica*.

frabitus - v. *fabritus*.

fracnitis - v. **phragmitis*.

fractus - mansuefactus: ANN. ECCL. a. 543, 638, 2, 25 qui -us recedens nil petere a rustico praesumpsit.

fraeno - v. *freno*.

fraenum - v. *frenum*.

fraga - GL. AA 457, 2, 21 -a genus posui idest chamemila.

fragilis - n. pl. *-ia*, subst., res terrenae: CONC. GRAECA 331, 73 sed non comparantur terrena caelestibus, -ia sempiternis. — *-is sexus*, mulier: PASS. FIRM. 130, 19 deos quos a cunabulis adorasti, pro sexum -em deseras: MISS. LAT. 186, 12 in sexu -i victoriam .. contulisti.

fragilitas - transl., de hominis condicione, humilitatis causa: LIB. DIURN. 104, 13 ut pro meae -is inopia Christum dominum convenientes deprecemini.

fragio - laedere, damno afficere: ADN. COD. IUST. 265, 25 qui res fiscales -vit bona eius obnoxia sunt.

fragor - suffragor: MUR. VI 195 D 1 nostram adiit celsitudinem ... postulans, quatenus ... Monasterio -ari ... dignaremur.

fragrans - *fl-* PAULIN. Laz. 5, 1.

fragrantia - *fl-* PAULIN. Laz. 6, 2.

fragro - transit.: AGNELL. 283, 24 cuius tanta corpus odoramenta -vit. — Cum *flagro* confund.: GL. AA 457, 1, 5 -at per R ardet.

francescus - gallicus: MEM. AM. 11 sept. 1007, 221, 2, 38 eptaticum unum manu -a: 222, 1, 32 petie due de panum plumatu -e.

frango - infin. *-agnere* DOC. LUC. V 3, 656, 2, 29, *frange* COD. VER. 7 mai. 814, 114, 146, 23. — Violare: COD. VER. 22 oct. 866, 234, 361, 27 si contra ea ... ire temptaverint aut eam -ere volerint: MON. ECCL. FLOR. 13 ian. 1002, 90, 1, 26 si quis ... hoc preceptum -erit; absol.: COD. PAD. febr. 970, 81, 40 omnibus remotis quae in ista donatione et confirmatione -ere, contradicere aut molestiam facere ... habeant.

frascarium - abl. pl. *-eis* CHARTAE 18 dec. 966, 127, 212 C. — Locus arbutis consitus: DIPL. REG. 630, 2 cum ... ingressibus et egressibus et -iis: CHARTAE 22 iun. 936, 85, 140a de silvis -iis et spinetis.

frater - gen. sing. *-i* CAT. REG. LANG. 495, 10, abl. sing. *-ae* ADN. COD. IUST. 179, 21, abl. pl. *-aes* 180, 12, *-tibus* PASS. FEL. TUBZ. TERT. 526, 51. — Cum dat.: LIB. DIURN. 57, 10 nobis in Christo -r. — Monachus: PRIVIL. 991, 30 cunctaque -um caterva ibidem commorancium. — De episcopo et sim.: FLORIAN. Ep. 117, 16 pro ... domino meo Datio episcopo, -e vestro: PASCH. 375, 60 -i Petronacio archiepiscopo.

fraternitas - coetus Christianorum: ANN. ECCL. a. 519, 235, 2, 10 est in gemitu discerpta -s.

fraternus - transl.: BULL. ROM. a. 440-461, 32, 2, 6, 32 si causa aliqua maior extiterit, ob quam necessarium sit -um advocare conventum: MUR. VI 203 B 5 Papa ... de cuncta nostra -a congregatione condolere coepit: PASCH. 375, 72 -a sanctitas tua: INV. TROPH. 234, 1, 61 -ae charitatis requiro commodum.

fratruus - GL. AA 482, 1, 28 sobrinus -i magni filius.

fraudo - cum, gen.: CONC. GRAECA 1, 133, 4, 1 novissimi et necessarii viatici non -bitur; *a* et abl.: INV. TROPH. 238, 1, 18 ut ... vos particulatim illius obtineatis corpusculum et nos ab illo penitus non -emur: COD. ISTR. a. 902, 5, 21 non me -asti a sua misericordia. — Imminuere: PAP. DIPL. 7, 46 de nostra auctoritate aliquid -are.

fraudulenter - *frude-* GL. EPOR. 650, 2, 7.

fraudulentus - *-do-* ANN. CAM. a. 972, 89, 2.

fravico - v. *fabrico.*

fravitus - v. *fabritus.*

freda, fredum, fretum - acc. pl. *-tos* inf. — Poena pecuniaria, multa: COD. VER. 4 aug. 792, 59, 70, 7 ad...-ta exigendum: BULL. ROM. 27 apr. 930, 241, 2, 1, 31 -da vel tributa ... exigenda: DIPL. REG. 2, 52, 21 familia eorum bannum et -das nulli nisi abbati persolvat: MON. ECCL. FLOR. a. 999, 376, 2, 14 -dam aut parafredam exigere. — Tributum (cf. DUC. fretus, fredum s.v. 1. fredum): BULL. CASIN. II a. 781, 19, 2, 20 cum omnes -tos concessos valeant rectrices monasterii quietas vivere et sidere.

fremesco - AGNELL. 325, 25 regnum -it cuntra regnum.

fremito - valde fremere: VITA LEI 98, 19 anxius -ans et sese lacerans zelo invidiae vulneratus.

freneticus, frenetisis, freniticus - v. **phren-.*

freno - *frae-* ANN. ECCL. a. 536, 360, 2, 29.

frenum - *frae-* LAUD. OCT. 392, 1, 5. — Acc. sing. -o PAP. DIPL. 118, 13.

frequens - assiduus: ANN. ECCL. a. 509, 87, 1, 18 cum vidisset diu noctuque -tem leonem.

frequenter - *-eter* GL. EPOR. 648, 1, 26. — Assidue: MUR. Est. a. 1097, 81, 22 stipendia monachorum qui ibidem -r die noctuque Deo servierint.

frequentia - multitudo: LIB. DIURN. 128, 11 -a infantium; absol., de populo: ANN. ECCL. a. 500, 4, 2, 30 est non modica monumenti illius per -am comparata nobilitas.

frequento - seq. dat.: VITA GEMIN. 65, 9 sicut solitus erat -are socis venerabilibus. — Transl.: ANN. ECCL. a. 516, 171, 2, 12 quod non saepius nostra admonitio vos -et.

frequeter - v. *frequenter.*

freta - v. *freda.*

1 **fretum** - in metaph.: ANN. ECCL. a. 527, 375, 2, 28 perfida mundani desero vela -i.

2 **fretum** - v. *freda.*

frexinga - v. *frischinga.*

fribulus - v. *frivolus.*

frigidus - transl., charitate carens: PASS. RUF. CARP. 19, 1, 56 S. Rufus respondit: fac quod vis, Casselliane, -e diabole.

frigium - ornamentum vestis: MUR. VI 285 E 7 -um ... vestis ... imperatoris.

frigus - in metaph.: MAXIM. 2, 3, 66 nil mihi torpenti ... tactus profuit ignis: perstitit in medio -us ... foco.

friguttio - GL. VAT. 1469, 522, 1, 15 -re subtiliter aggannire.

frinion - v. **phrynion.*

friniticus - v. **phreneticus.*

frinon - v. **phrynion.*

frischinga - *frexi-* INVENT. LUC. 7, 146: 8, 189, *frus-* DIPL. REG. 2, 131, 14, *fus-* AF. Guast. 304, 1, 30, *-ski-* REDLICH 995-1005, 16, 6: 1022-1039, 28, 15.

fritillus - *-um* GL. AA 457, 2, 24.

frivolus - *-bu-* inf. — GL. AA 457, 2, 26 -um debilem invalidum seu inanem parvum; 457, 2, 29 -is invalidis; 457, 2, 30 -am modicam; 457, 2, 25 -a vasa fictilia diminuta; GL. VAT. 1469, 522, 14 -bulam maginariam caducam.

frodatur - fort. pro *frondator:* GL. AA 457, 2, 28 -r philloscopos.

frodum - v. *fodrum.*

1 **frons** - acc. pl. *-ndos* AF. Guast. 309, 1, 6.

2 **frons** - latus: CHARTAE 10 aug. 966, 126, 210 C terminat ... campus ... de una -e via publica. — *Prima -e,* statim: ANN. ECCL. a. 502, 16, 2, 58 sperans, ut viator ... prima -e cederet: a. 535, 526, 2, 2 rex autem prima -e Gualterium non agnovit propter diuturnam illius ... absentiam. — *Ad -em,* contra: a. 514, 141, 1, 24 fecit ... ad -em basilicae B. Petri oratorium S. Crucis.

frontatio - *ad -es,* perper. pro *adfrontationes* (v. *affrontatio*): BULL. ROM. dec. 985, 284, 1, 1, 63 ipsa villa posita est intra fines, sive ad -es.

froxatio - MORB. NOV. 350, 47 nullam habeant iurisdictione in civilibus, nec in criminalibus, nisi occasione -num salis et bladorum.

fructefer - v. *fructifer.*

fructifer - *-te-* inf. — Abl. pl. *-te-e* DOC. LUC. V 2, 80, 1, 26. — Transl.: ANAST. PASS. Dion. 16, 1 cum excoluisset Athenas ac si quidam -er amplissimus, episcopalis-

sime, venit Romam, praeceptorem etiam in hoc imitatus: MAXIM. 2, 3, 128 -um ... bonum. — *-a* (?), subst., arbor fructifera: MEM. PIST. 13, 17 do, dono, trado ... omnem modicam rebus meas ... sactionibus, pumiferis, -ris et infructiferis.

fructifico - transl.: VITA PARDI 632, 11 dum ... gregem suum verbo et exemplo -ndo pasceret. — Colere: PAP. DIPL. 161, 18 habeatis, possideatis, -etis: ANN. CAM. a. 961, 65, 17 cultum vel incultum ita ut teneatis, possideatis, -etis.

fructus - abl. *-o* inf.; acc. pl. *-os* inf. — ADN. COD. IUST. 141, 5 -os agrorum. — De animalium fetibus: ADN. COD. IUST. 126, 19 venditas pecoras apud venditorem...-us fecerit. — *Primarius -us,* filius maximus natu: VITA INN. AFR. 138, 2, 46 tunc mater non invenit filium ... et dicit: ... primarius -us noster ablatus est a nobis. — Spirituale meritum: ANN. CAM. a. 999, 150, 20 vacui remanent et sine -o apud Dominum inveniuntur.

frudelenter - v. *fraudulenter.*

frugi - GL. AA 457, 2, 31, -i moderate temperate; 457, 2, 32, -i parci vel avari.

frugium - acc. pl. *-as* inf. — Fructus: DIONISI Ald. 127, 16 -as vel censoras et quotquot exinde Dominus annue dederit: CHARTAE iun. 969, 133, 224a ab ... ipsis rebus et -iis ... faciendum ... quod voluerint: MEM. AM. sec. X, 165, 1, 14 insurculatum ad -um adducendum.

fruitio - *futura -o,* de beatorum vita: ANN. ECCL. a. 527, 372, 1, 20 illae ... in praesenti vita oblectant spe futurae -nis.

frumentarium - GL. AA 455, 1, 33 caerealia frumenta sive -a.

frumentatio - GL. AA 457, 2, 33 -ne esca.

frumentum - transl., de iustis hominibus: ANN. ECCL. a. 520, 273, 1, 27 adhuc in area sumus, mixta sunt -a cum paleis: gemunt boni consortia malorum: ANN. CAM. a. 999, 152, 38 -um te esse cognoscis.

fruor - coni. praes. *-ator* DOC. LUC. V 2, 5, 1, 18; ger. *-gendi* V 2, 36, 1, 31. — Ind. impf. *-ebat* AGNELL. 339, 16; inf.: *-ere* COD. VER. 9 sept. 844, 176, 253, 15: TAB. MAR. LAT. oct. 978-sept. 979, 12, 9: MON. ECCL. FLOR. nov. 987, 231, 1, 30, *-ire* DOC. LUC. V 2, 978, 1, 8. — Seq. gen.: COD. DIPL. IT. a. 848, 2491, 1, 7 -antur omnium bonorum. — Uti, sensu obsc.: PASS. FIRM. 129, 21 imperatoris praecepta sequere, inquit, et ego te -ar in convivio meo.

fruschinga - v. *frischinga.*

frustatim - *-str-* ANN. ECCL. a. 530, 420, 1, 30: PASS. MAUR. FUND. 373, 22.

frustellum - GL. AA 457, 2, 34 frustra -a vel particulas modicas.

frustratim - v. *frustatim.*

frustror - seq. gen.: LIB. DIURN. 63, 11 iuste talius dispensationis -eris. — Deludere: VITA PROBI 555, 1, 12 -ari urbem Ravennae. — Vi pass., irritum fieri: BULL. CASIN. II a. 998, 59, 1, 53 quae male acta sunt ... propria nostra auctoritate -entur et omnino destruantur.

frustum - *-str-* GL. AA 457, 2, 34.

frux - fructus, it. *interesse:* ADN. COD. IUST. 82, 15 si res tuas ex iudicio recipisti, et -es retro temporum tibi restituat.

fthisicus - v. **phthisicus.*

fthisis - acc. *pthisin,* ANAST. Chr. 154, 27, *ptisin* PAUL AEG. 99, 24, *thisin* 103, 7. — Morbus oculorum: 67, 2 -is passio est pupill(a)e angustioris fact(a)e.

fu - v. **phu.*

fucturus - v. *+futurus.*

1 **fucus** - GL. AA 457, 2, 36 -os vermiculos unde verme tinctum.

2 **fucus** - v. *focus.*

fugax - nom sing. masc. *-cis* ADN. COD. IUST. 131, 2. — Fugitivus: 130, 27 si antequam venditus fuerit servus non fuerit -x. — Subst., servus fugitivus: ROTH. 64, 7 dit pro uno -e solidos duo.

fugefacio - confugere: VITA URSI 947, 2, 43 valde pertimescens, praesidium -ecit ad ecclesiam S. Petri.

fugio - ind. pf. *-iit* GL. TOR. 59, 38; coni. pf. *-ierit* ADN. COD. IUST. 30, 24; inf. *-ire* Gl. Epor. 648, 1, 17. — Seq. inf.: MAXIM. 41, 64 pietas talia velle -it. — Confugere: ROMANIN 358, 3, 14 de fugitivis, de quibus constat ad vos iudices...-erint: ADN. COD. IUST. 17, 25 si ... ad ecclesiam -erit.

fugitivus - caducus, mortalis: SEQ. IN. 47, 4b Post ista -a In aeternum vita vivat.

fugito - GL. AA 458, 1, 1 -at frequenter fugit.

fugo - eicere, in exilium mittere: ANN. ECCL. a. 518, 216, 1, 38 qui ... banniti fuerunt

et -ati. reversi restituantur propriis gradibus. — CHARTAE 7 mai. 999, 193, 327d -tus ab omni societate fidelium.

fugus - GL. AA 458, 1, 9 -us portus.

fulcimen - transl.: DIPL. REG. 2, 47, 20 hoc nostro -e restaurandum.

fulcio - confirmare: MON. ECCL. FLOR. a. 853, 323, 2, 60 pontificum decreta canonicis auctoritatibus -ita.

fulcrum - pulvinar: MAXIM. 1, 1, 253 mollia -a tori duris sunt cautibus aequa.

fulgidus - transl.: AGNELL. 282, 18 clarus in specie, -us in opere: 372, 17 quamvis exterioribus luminibus privatus sum, interiora tamen -a ... intus patescunt.

fulgitium - fort. filictum (cf. NIERM., DUC. *fulgeria*) CHARTAE 16 mart. 882, 38, 65b concessimus ... curtem ... cum tota silva eiusdem et -o et cum omnibus cortibus et villis.

fulgoro - GL. AA 458, 1, 3 -at explendit. — 458, 1, 3 -tus fulmine percussus.

fulgra - GL. AA 458, 1, 2 -a gravis.

fultura - *stomachi -a*, venter: MAXIM. 2, 3, 35 quantum mentem stomachi -a movebat.

fulvidus - GL. AA 458, 1, 8 -a rubea.

fulvus - *fluv-* GL. AA 457, 1, 29. — GL. AA 458, 1, 5 -um rubeum vel mundissimum ut aurum rufum vel flavum.

fumigo - transl. sensu spirit., se purificare: ANN. ECCL. a. 505, 52, 2, 24 dum contingit superba corda sublimium ut in confessione -ent peccatorum.

funale - GL. AA 458, 1, 13 -ia stuppe vel candelabre.

functio - *-nt-* DOC. LUC. V 3, 583, 2, 20. — Dignitas, magistratus: BEN. VII 355, D 4 nulli unquam comiti aut castaldio vel alicui homini qui ibidem publicas -nes fecerit, liceat. — Tributum: BULL. ROM. 19 iun. 832, 172, 2, 1, 39 castri Sublaci ... possessionem confirmamus cum ... glandatico, herbatico atque tota publica -ne: 1 iun. 905, 237, 2, 1, 46 massam ... cum omni censu atque dationibus et -bus nec non angariis: CHARTAE 12 nov. 926, 76, 129b nulla publica persona ... thelineum aut aliquam -nt-em publicam exigat: 27 sept. 962, 118, 197a Ecclesia iure proprietario districtum mercatum atque omnem publicam -em suae posidet civitatis: BULL. CASIN. II a. 1000, 62, 1, 32 angariam publicam -em aut theloneum extorquere. — GL. AA 458, 1, 10 -io exolitio (= -utio) tributorum.

funda - GL. AA 458, 1, 11 -a retia linea seu fundibalum.

fundamen - transl.: ANN. ECCL. a. 516, 183, 1, 52 sumant plenum decorem iacta -a.

fundamentum - *fo-* DOC. LUC. V 2, 93, 1, 14: V 2, 37, 1, 9; *-min-* V 2, 33, 1, 28. — Abl. pl. *-ibus* V 3, 227, 1, 29. — BULL. ROM. a. 492-96, 72, 2, 6, 4 liber qui appellatur -um, apogrifum. — Aedificii -um: ADN. COD. IUST. 258, 4 si arbor aliena -a aut domum ledet. — Fundus: CHARTAE apr. 810, 15, 29b casas cum edificiis, -is campis: ANN. CAM. a. 974, 93, 20 salina ... cum omnibus ... pertinentibus constitute in -o novo de Gaurione: MON. ECCL. FLOR. a. 977, 88, 1, 12 haec...-a in quibus ... Domini Ecclesia sita esse videtur: ANN. CAM. a. 998, 138, 15 affero -um illud cum ipso monte.

fundamintum - v. *fundamentum.*

1 **fundo** - *fo-* DOC. LUC. V 2, 103, 1, 3. — Transl.: BULL. ROM. a. 443-444, 27, 2, 2, 60 vana habenda est ordinatio, quae nec loco -ata est nec auctoritate munita. — Aedificare: BULL. CASIN. II a. 762, 6, 2, 11 monasterio quod ... -vimus: MON. ECCL. FLOR. a. 999, 376, 1, 12 Jacobo -nte et Domina comitissa renovante: SER. PRINC. LANG. 95, 24 sancte sedis Pestane ... que -ata est intus ... capulagius magnam partem: IOH. CAS. PASS. 2, 36 quod (scil. coenobium) ab imo -tum in honore beatissimae Virginis Euphemiae. — Construere: PAC. Ep. 2, 9 invenit argumentum (scil. horologii nocturni) et primum -averat.

2 **fundo** - transl.: MAXIM. 1, 2, 15 nauseat et priscum vomitu ceu -it amorem: BOETH. Phil. Cons. 7, 3, 6 sol latet ac nondum caelo venientibus astris desuper in terram nox -tur. — Effundere: ANN. ECCL. a. 519, 245, 1, 25 ut ... in sacrum eius caput misericordia -retur: a. 534, 477, 2, 26 -it potius, qui mittit in plenum: nam illud potius reconditur, quod vasis vacuis congregatur. — Praebere: DIPL. RIVA 8, 11 si erga loca divino cultui mancipata nostre munificentie -mus obsequia.

fundora - v. *+fundus.*

fundura - v. *fundus.*

fundus - *fo-* PAP. DIPL. 179, 11: MORB. NOV. 357, 24. — Nom. pl. *-ora* MUR. 203 G 6, *-ura* BULL. ROM. mai. 857, 189, 2, 4, 17; acc. pl. -as MORB. NOV. 309, 25: FICKER 14 mart. 974, 35, 10; *-oras* COD. VER. febr. 753, 36, 43, 13; abl. sing. *-e* MORB. NOV. 303, 23, *-i* MAFF. Ver. a. 794, 2, 642, 3, *-um* PAP. DIPL. 15, 45, *-u* 202, 22; abl. pl. *-oris* ANN. CAM. a. 921, 34, 46. — Ima maris: VITA GAUD. AR. 471, 2, 4 Deus ... populum Israeliticum sicco vestigio -um fecisti transire.

funeratus - GL. AA 458, 1, 15 -us sepultus aut locus.

funesto - contristare: ANN. ECCL. a. 502, 18, 2, 27 hoc magis pressuris hominum -ari et perterreri.

funestus - GL. AA 445, 2, 18 cenisacer -us.

fungor - *fugn-* fort. perper. GL. PIST. 60, 30. — Inf. *-ier* GL. AA 458, 1, 11. — Absol., mori: MAXIM. 1, 2, 19 melius tali me tempore -i. — Uti: ANN. ECCL. a. 527, 383, 2, 60 qui ... tanta latinitatis ... peritia -batur: PASS. ANSANI 66, 1, 12 qui tunc apud eos hospitio -bantur. — In re med., munere fungi: GL. MED. 21, 9 doloribus cinguntur et sentiunt intestini ipsius grossitudinem, quia non -tur, id est coli.

fungum - GL. VAT. 1469, 527, 1, 11 tubera genus cibi quasi -um quod sub terra invenitur.

funiculum - GL. AA 458, 1, 18 -um cubitum mensura.

funis - *in -e stare,* de animalibus, capistro ligatum esse: VITA INN. AFR. 139, 2, 37 cum tanta mansuetudine apprehendit eas (scil. vaccas) ac si dies noctesque in -e stetissent. — In form. investiturae: COD. VER. iun. 854, 192, 295, 4 potestatem ... ab ipso patriarcha per baculum suum et -e campare ... acceperit.

funtana - v. *fontana.*

funtio - v. *functio.*

funus - GL. AA 458, 1, 16 -us curat defunctum sepellit aut planctum caelebrat.

fur - nom. pl. *-is* DOC. LUC. V 2, 8, 1, 28. — De diabolo: AGNELL. 336, 22 cruce claves signamus, ne -r veniat, aperta inveniat ianua, in ima cordis zizaniam non seminet.

furca - de montium iugis: BULL. CASIN. I a. 741, 4, 1, 17 finis ... ascendit ad -am de valle luci: BULL. ROM. mai. 857, 189, 2, 4, 25 descendit (scil. finis) in -am quae vocatur Petra de Confinio.

furcifer (-ver) - *for-* inf. — Abl. sing. *-e* inf. — GL. AA 458, 1, 18 -ver in furca damnande. — De diabolo: CHARTAE 30 ian. 726, 8, 17c instigante for -e averso qui ... nocendi est cupidus.

furcimen - v. *farcimen.*

furciver - v. *furcifer.*

furens - gen. pl. *-tum* inf. — Subst.: ANN. ECCL. a. 518, 202, 2, 13 tenet lancem stans contra venena -ntum.

furfuraculum - GL. AA 458, 1, 21 -um tenebras (cf. DUC. *furaculum*).

furia - transl., haeresis: ANN. ECCL. a. 536, 538, 2, 55 schismatici et acephali qui a -a Dioscori et Eutychetis descenderunt.

furiatus - subst., furor: BON. SUBD. 37, 1A magnis -ibus stomachans.

furiose - irate: ANN. ECCL. a. 522, 315, 2, 8 torve eam et -e intuens.

furnium - GL. AA 482, 1, 30 soccos calciolos vel -a.

1 **furor** - act.: GL. VAT. 1469, 523, 2, 35: ROTH. 63, 1: CONC. AEV. CAR. 15, 12: COD. TOSC. 26 oct. 786, 269, 21.

2 **furor** - *fo-* GL. EPOR. 649, 2, 45. — Transl., haeresis: ANN. ECCL. a. 535, 507, 2, 14 nulla eis licentia concedatur ... ad suum -em trahere, quia huiusmodi sectae ... ab anterioribus legibus condemnatae sunt.

furtalis - ad furtum pertinens: GUNZO 1302, 22 ille cibos vacuis expectet hiatibus amplos, quem -e malum prohibet contingere mensas.

furtunatus - v. *fortunatus.*

furvesco - obscurum fieri: GUNZO 1298, 19 procedit dehinc quae Astrea vocatur, tanti acuminis femina, ut ... nunquam nubium contractu -at.

furvus - *for-* GL. AA 457, 1, 38.

fusae - v. *fustis.*

fuschinga - v. *frischinga.*

fuscus - *su-* fort. err. lec. GL. AA 440, 2, 29.

fusio - in re med., effusio: GL. MED. 52, 20 fit ... paralisis iuvenibus qui etates nimium calidas habent ex -ne sanguinis.

fustis - *fa*- VITA GAUD. AR. 472, 1, 2, -*sae* fort. perper. pro -*ste* GL. AA 441, 2, 13. — -*um* REICHSK. 23 nov. 996, 622, 18.

futilis -*fatti*- GL. AA 455, 2, 38.

futo - confuto: GL. AA 458, 1, 22 -at reprimit; 458, 1, 23 -are redarguere.

futurus -*fo*- MAFF. Ver. a. 757, 636, 16: DOC. LUC. V 2, 26, 1, 27,*fuct*- V 3, 499, 1, 20.

futus - GL. AA 458, 1, 23 -u amplexu.

fycos - v. **phycos*.

fylosofia, fylosofus - v. **philosoph*-.

fyma, fymus - v. **phyma*.

G

gabarus - *gabba*- GL. AA 459, 1, 5.

gabatha - v. *gavata*.

gabbarus - v. *gabarus*.

gabianum - v. **galbanum*.

gaene - v. *gena*.

gaeponis - a gr. γεωπόνος, terrae cultor: GL. AA 458, 2, 16 -is laboriosus terrae cultor.

gafan - coheres: ROTH. 60, 15 nulli liciat alium pro alio pignerare, excepto illo qui -n esse invenitur, id est coheres parens proximior. Cf. **gafandus*.

gaggrena - v. **gangraena*.

gagiolum? - parva silva: COD. DIPL. LONG. 1 dec. 730, 167, 19 -o illo prope ipsa curte; cf. **gaius, cagius*.

gagius? - v. **gaius*; cf. *cagius, gahagius*.

gahagius? - *gaius*, i.e. silva pascua vel caedua: ROTH. 74, 2 nam si segnatum non fuerit tunc quicumque invenerit, jure naturale habeat sibi, excepto in -o regis.

gairethinx - donatio: ROTH. 39, 2 si quis in suprascriptis fratribus -x fecerit, habeat in antea cui factum fuerit; cf. **garethinx*.

gala - gr. γάλα, lac: PAUL. AEG. 45, 1 nocet -a, tiros et cetera.

galbaneus - v. *galbanum*.

galbanum - *ca*- PAUL. AEG. 42, 2: 73, 6, -*eus* GL. AA 458, 1, 32.

galeon - v. **galion*.

galera - fort. perper. pro *gal(l)eta*, genus mensurae: KOHLER 43, 9 ad fictum solvendum omni anno ad mercatum de Garda unam -am olei; cf. *galleta*, DUC. 1 et 2 *galeta*, 1 *galo*.

galerus - v. *gareum*.

galia - v. **galea*.

galisopsis - v. **galeopsis*.

galleonimus - v. **galeonymus*.

galleta - genus mensurae (cf. angl. *gallon*, DUC. 1 *galo*): DOC. LUC. V, 2, 545, 24 vinum mundo bono sine aqua, -as sexdecim ad legittima -a sicut consuetudo fuit.

gallicantus - gallicinium: NONANT. a. 745 s. 746, 48, 6 primitas voce -o consurgere et movere seo iterare illi incontra illi.

gallinaceus - -*nati*- HIPP. cib. 152, 12.

gallinatius - v. *gallinaceus*.

gallotinium - v. **gallicinium*.

gallus - gallicinium: LIB. DIURN. 77, 16 a primo -o usque mane.

galstaldius - v. **gastaldius*.

gamahalus - de filiis ex legitimis nuptiis natis: ROTH. 84, 4 potestatem habeat ille qui pulsat, in locum mortui alium simile nominare de proximus legitimus, aut de natus, aut de -os, id est confabulatus. V. **gamalus*.

gamaladionus? - filius ex legitimis nuptiis natus: DIPL. KAR. 71, 23 innotuit nobis ut ... genitor meus Pippinus ... rex praedicto Chrodoino vel suis -is de ipsa silva manu vestita fecisset.

gamdictus - v. **iamdictus*.

gamellus - v. *gemellus*.

gamma - ornamenti genus ad litterae γ formam effictum (DUC.): HIST. ABB. CAS. I 80, 44 textum Evangelii ... et manualem ... quas vestivi ex sacris indumentis ... et desuper cruces, -as et bullas.

gammula - v. **gemmula*.

ganarus - v. *gnarus.*

ganeor - a *ganea:* GL. AA 458, 1, 34 -r propinor (= popinor ?).

gangium - territorium: BULL. CASIN. II a. 772, 14, 11 largimur ... ex -o nostro Regiense ... Terra, Silva, Roncora et Prata. Cf. *gagius* et **gaius.*

ganisus - v. *gaudeo.*

gannimen (-ani-) - a *ganea, ganeum:* GL. AA 458, 2, 9 -n tauernarium.

ganum - fort. a *ganea, ganeum*: GL. AA 458, 2, 6 ganeo ab eo quod -um dicitur proprie deceptaculus luxuriosus uel subterra.

gaodium - v. *gaudium.*

garalis ? - *gor-* inf. — Acc. *gor-e* inf. — Aceti scyphus, a *garum* (cf. THES. *gararium*): COD. DIPL. LONG. apr. 745, 242, 7 scudellas duas et go-e uno: EVR. test. 877, 47 -em argenteum: CARTE PARMA apr. 913, 585, 24 -em aureum I, cuneos aureos III.

garantia - sandix (v. DUC.): COD. DIPL. LONG. (TROYA) 30 iul. 629, 41, 8 qui ueniunt de ultra mare pro vina et melle et -a emendum: PAP. DIPL. 97, 19 de unaquaque quarrada de -a.

garba - spicarum manipulus (v. DUC.): COD. LANG. ante saec. XI, 1778b de -as centum tolle unam si autem unum modium habebis...

gareum - capitis tegumentum, f. *galerus:* GL. VAT. 1469, 522, 5 -um pilleum pastorale de iunco factum.

gargareon - a gr. γαργαρεών vel γαργαλεών, gurgulio, guttur: PAUL AEG. 93, 14 propter conpassionem ... -onis distillantis aut capitis.

gargaridio - v. **gargarizo.*

gargarigo - v. **gargarizo.*

gargarismum - gargarisma: CAEL. med. resp. 234, 2: PAUL AEG. 1, 19.

gargaritio - v. **gargarizo.*

gargarizitio - v. **gargarizatio.*

gariofilum - v. *garyophyllon.*

garola - ?: COD. VER. 21 mai. 865, 354, 18 operas facere debeam p(er) annum ebd(omadas) septe(m) una ad prata segandu(m) alia ad oliuas colligendu(m) ad -am una ad cimbria quarta(m) ad uineas faciendum duas ad sariendu(m) et una ad messe metendu(m).

garolus - v. *garrulus.*

garrica - terra inculta: DIPL. KAR. 459, 25 in alio loco ad illam -am; cf. **garricae.*

garrio - loqui: SEQ. IN. 195, 222, 5a per hunc muti -unt.

garro - loquax: GL. AA 458, 2, 11 -o garrolus uerbosus.

garrosus - garrulus, loquax: GL. AA 458, 2, 12 -us inutiliter loquens.

garrulus - *-rol-* GL. AA 458, 2, 11.

garvis - v. **gravis.*

garyophyllon - *-riofilum* HIPP. cib. 158, 18, gen. *cariofili* PAUL. AEG. 150, 1. Cf. *+caryophyllon.*

gasindius - *-sun-* DOC. TREV. II a. 726, 42, 7, *-dus* BULL. CASIN. II a. 765, 8, 25.

gasladius - v. **gastaldius.*

gastaldaticum - *ca-* BULL. ROM. 1 aug. 1018, 330, 41. — Tributum *gastaldis* debitum: DIPL. REG. 459, 35 sine omni datione -o escatico herbatico vel glandatico; cf. **castaldaticum.*

gastaldatus - *gastaldi* iurisdictio: MEM. MOD. 3 apr. 863, 40, 11 cortes ... sitas ... in -u Bismantino: REGTO SUB. 25 iun. 941, 3, 12 cortem ... positam in -u Turano; cf. **castaldatus.*

gastaldeus - v. **gastaldius.*

gastaldia - femina rustica quae agrum custodit: BULL. CASIN. II a. 774, 17, 13 -as suas inibi ... confirmavit.

gastaldiaticum - *gastaldi* iurisdictio: COD. LANG. 24 febr. 965, 1198b terra que pertinet de -o.

gastaldio - *ca-* DOC. LUC. V, 3, 93, 29: al; v. **gastaldius.*

gastaldus - v. **gastaldius.*

gastalidus - *gastaldius:* COD. VER. a. 804, 82, 9 comes vel -us aut actionarius.

gastrimargia - *ca-* ION. Joh. 340, 17.

gastromargus - v. **gastrimargus.*

gasundius - v. *gasindius.*

gatta - felis: JOH. ROM. Vita 124 C 8 qui nihil in mundo possidebat praeter unam -am.

gattinus - adi. a *cattus,* felinus: REGTO SIP. 6, *adn.* 5 pro hac mea donatione presentiarum recepi a vobis launegilt, unam pellem -am coopertam ruggetto finitam vero launegilt.

gaudenter - adv. a *gaudens:* ANAST. Pass. Dion. 29, 19 -r operabantur: VITA GAUD. AR. 470, 5 ire coepit -r.

gaudeo - pf. *gabisi sumus* SER. PRINC. LANG. 24, 32, part. pf. perper. *ganisus* ACTA VALER. FOR. 56, 23, praes. ind. 3ª pers. s. *-nt* GUNZO 1286, 38. — Seq., *in* et abl.: APP. Cant. 4, 23 -et mirabilis Pater in multitudine filiorum: 22, 11 -nt in aliarum animarum salute; dupl. acc.: IOH. NEAP. Ian. 881, 34F quem genitores ante paululum moriturum lugebant repente -bant incolumem. — *Alqo nomine -re,* eo appellari: FLAV. VERC. 133, 6 nomine Exuperiae -ns; *simplicitate -re,* simplicem esse: PAUL. DIAC. Coll. 1480, 25 columba ... prae ceteris avibus simplicitate -et. — Uti, perfrui, *in re* leg.: ED. GOTH. 4 [si qui homines scelerati fraudolento] -re benficio mutationis [cupiunt]: PAP. DIPL. 5, 8 immunitate ... perpetualiter -bit. — Absol., de verno tempore: PAUL. DIAC. Coll. 1206, 35 -et post hiemem verna temperies, aestatis flagrantia decoquit messes, autumnitas temulenta suas exhibet ubertates, hieme macerantur imbribus terrae.

gaudium - *gaod-* COD. LANG. dec. 864, 389c, *-uti-* 8 mart. 777, 108a.

gausape - *guas-* inf. — Pallium altaris: MUR. VI 293 C 5 gua-e novum altaris maioris.

gautium - v. *gaudium.*

gavata - *-bath-* inf. — Nom. pl. *-batha* inf. — Lucernae genus ad illuminandas ecclesias adhib. (cf. BLAISE *gabata*): ANN. ECCL. a. 523, 323, 27 patenae argenteae duae pensantes singulae libras viginti quinque ... -batha electrina pensantia libras duas: Thecae cereae aureae pensantes libras sex: DIPL. KAR. 365, 17 tres cruces, una auream cum -a auream habentem auri libram unam et alie due cruces argentee cum -is suis habentem duodecim libras argenti unam et duodecim libras argenti altera, et -as duo: *al.*

gavia - fort. perper. pro *a via* (= ad viam?): HIST. ABB. CAS. I 34, 39 et ipsa terra erat posita in territorio Pratense, ubi dicitur in casale de Ailane, et -a publica, quae praecurrebat de duae parti et de alies vero parte fine ribo qui vocatur fetido.

gaza - sensu transl.: SEQ. IN. 227, 260, 5b -as fundunt optimas.

gazofilatium, -philatium - v. **gazophylacium.*

gazophylacium - *-um templi,* aerarium templi: PAUL. DIAC. Coll. 1241, 49 cum doceret Dominus *in -o* templi. — Transl., de, sacris scripturis: 1311, 1 mystica vero -a mysteria designant Scripturarum, quae templo adhaerebant; divitiis Divinae gratiae: 1311, 5 haec -a spiritualia, post ejus resurrectionem aperienda erant.

gazum? - pratum (gall. *gazon*): COD. ISTR. 2 apr. 974, 813, 1 salictis, carectis saltibus ... mancipiis -is: COD. PAD. a. 1013, 124, 16 cortem ... cum capella et -o cum omnibus suis pertinentiis.

geanion - v. **geranion.*

gecto - eicere (ital. *gettare*): MON. NEAP. DUC. 4 ian. 954, 67, 1 non habeamus licentiam nos aut heredes nostros ipsa congregatione monachorum ... -re aut disrumpere vel molestiare: COD. AMALF. 4 iun. 984, 18, 33 hoc memoramus ut per ipsam regiam de ipsum catodium -re deveatis mundeztiam. Cf. **iacto.*

gectus? - fort. agger: MEM. AM. 19 iun. 940, 135, 2 plenarii ambi ipsi duo mensi nostri de plenaria ipsa mola aquaria ... cum -u et mole et ferramenta et terra ipsius mole pertinentem: 5 iul. 1014, 226, 4 per ipsum -um quod illis fabricaverunt in ipso flumine.

geennalis - v. *gehennalis.*

gegidion - v. **gingidion.*

gegor? - iecur: GL. AA 456, 2, 18 fibreartes -is uel legoris.

gehennalis - *gee-* inf. — De eo qui in gehenna est: TOSC. STUD. 29 sept. 1011, 38, 2 cum Iuda traditore ... gee-is atque teterrimus vinctus participetur.

gelela - colocynthis: GL. MED. 37, 13 -a: id est coloquintida.

gelicidium - *geoc-* GL. AA 458, 2, 22.

gelu - latiore sensu, frigora: BEN. VIII 1635 A 12 solem -uque ... ferre.

gemella - vasis genus (cf. *gemellio* et DUC. 1 *gemella*): AGNELL. 387, 6 aureos, quos ego ei in -a porrexi, in sola conclusit laeva.

gemellio - sacri vasis genus (cf. BLAISE *gemelliones*): ORDO 5, 14 -es argenteos ... bajuli portant.

gemellus - *ga-* GL. AA 458, 2, 17. — In metaph., *-os edere fetus,* bonorum operum copiam agere: PAUL. DIAC. Coll. 1216, 5

signat sanctorum animas, quae velut greges caprarum ... -os edunt fetus et sterilitatem ignorant.

geminu - v. *genius.*

geminus - de reb. abstr., sensu metaph.: PAULIN. Laz. 54, 1 sorores spes et fides -ae.

gemitus - de turturum et columbarum cantu: PAUL. DIAC. Coll. 1203, 13 utraque avis -um pro cantu habet. — Dolor: 1344, 17 -um peccatorum suorum incessabiliter ostendentes: GREG. M. Ep. I 7, 6, 11 ruinae meae mihi -um renouastis: DOC. VOGH. 2, 15 cum manifestus est -us noster. — *In -u esse*, flere, dolere: ANN. ECCL. a. 519, 235, 10 est in -u discerpta fraternitas.

gemma - transl., sensu, mor.: FLAV. VERC. 132, 22 floribus ... variis operum -isque nitentes; spirit.: LAUR. Ben. 887, 33 eum voluit manifestari: quatenus tam praenitens signorum efficacia -a diu sub latibuli modio non esset occulta.

gemmula - in metaph.: SEQ. IN. 54, 51, 6b jamiam fert lolium ligustri folium, tribulus -am; *virginales -ae*, virgines: PAUL. DIAC. Coll. 1492, 50 circumdant eam flores rosarum et lilia convallium, virginales -ae, in sua signifera exsultantes.

gemnasium - v. **gymnasium.*

gemo - in metaph.: AGNELL. 314, 19 nec sancta ecclesia vocis balatibus -at. — Sensu spirit., oppressum esse: PAUL. DIAC. Coll. 1231, 4 cum adhuc sub gravi fasce tentationum -res: DIPL. KAR. 315, 2 pro libertate Christianorum in Hispania -ntium; angi: ANN. ECCL. a. 502, 14, 61 qua confessione tantae civitatis et -mus et horrescimus.

gena - *gaene* GL. AA 458, 2, 20.

genarius - v. **ianuarius.*

genca - iuvenca: MON. NEAP. DUC. 6 nov. 953, 65, 19 una bacca holibastra cum una -a rubea filia sua; cf. et **ienca.*

genealogia - *-neloja* DIPL. REG. 240, 5.

genecium - v. **gynaecium.*

geneculum - v. **geniculum.*

geneloja - v. *genealogia.*

gener - nom. sing. *-o* SER. PRINC. LANG. 150, 25.

generacio - v. *+generatio.*

generalis - *sacra -a*, scripta rerum sacrarum: ANN. ECCL. a. 519, 244, 41 noveris etiam et sacra -a esse edita. — Sensu phil.: RUST. disp. 1181 C 10 unum summumque genus habet divinitas atque humanitas: substantia enim -issimum genus est divinitatis et humanitatis, quae est per semetipsum subsistens.

generalitas - *sub quadam -e*, de re quae nimis in universum recensetur: PAUL. DIAC. Coll. 1377, 6 quo morbo Pharisaeus iste potissimum laborasse probatur, qui sub quadam -e, omnibus infra se positis suaque praeponderans merita, etiam publicano oranti se praetulit. — Sensu concreto, de omnibus hominibus vel de universo populo: ANN. ECCL. a. 514, 140, 21 quia nec potest ex parte firmum esse, quod -is tangit iniuriam: a. 537, 562, 23 talis res effecta est ... ut aequitatem vestram -as debeat admirari: COD. PAD. 23 febr. 840, 19, 18 primatibus seu reliquo populo et cuncte -i ad ducatum Venetie pertinentibus.

generaliter - *ie-* CARTAE ANT. ROMA 18 febr. 1018, 451, 24. — In form. *-r et in integro*, in universum: PAP. DIPL. 15, 16 -r et in integro: REGTO SILV. 4 iul. 761, 258, 31 cum universis possessionibus et omnibus eis -r et in integro pertinentibus. — Perper. pro *generetur:* ANN. ECCL. a. 502, 15, 52 (cf. *genero*).

generatio (-cio) - *ie-* CARTE PARMA 4 iun. 928, 261, 7: 31 ian. 999, 274, 12. — *-em habere*, oriri: PAUL. AEG. 46, 6 spasmi ... a plenitudine habent -em. — De Iesu Christi incarnatione: PAUL. DIAC. Coll. 1164, 55 hujus -is minister es (Joseph), non largitor; servus et non Dominus: LIT. BEN. 302, 18 per -em et nativitatem tuam. — Sensu spirit., de heredibus vel successoribus: ANN. CAM. a. 858, 17, 59 qui in perpetuo in -bus et progeniis fuerint coram tuo altari ... hymnos Domino precinentes.

genero - coni. praes. pass. *-ritur* DOC. LUC. V, 2, 23, 11, perper. *-aliter* ANN. ECCL. a. 502, 15, 52. — Afferre: PAUL. DIAC. Coll. 1486, 2 plurima suppeterent exempla, si fastidium non -ret oratio prolixa: DOC. AR. mart. 955, 93, 15 neque ad nos ... neque ad nostris filiis et eredes nulla ... abeatis -ta molestia. — Seq. dupl. acc., efficere: APP. Cant. 41, 6 auditores quos, maledicendo, nequiores -at. — Renovare, recreare, de bapt.: AR. act. I 663 qui -tur aquis: 816 confessio ... -ntis aquae.

genes - fort. perper. pro *genus*: COD. PAD. mart. 1016, 136, 6 bene Deum amatrice et Deum timente et honor viduarum et -es puellarum tenente.

genestarium - locus genistis consitus: COD. LANG. 12 mai. 964, 1187d primo campo est -o et nominatur ad viniali ad Corenciaco.

genetrix (-ni-) - *ce-* COD. LANG. 26 mai. 988, 1478c, *ie-* inf., *ze-* DIONISI Ald. 122, 3, *ghe-* DOC. LUC. V, 3, 88, 19. — Nom. sing. *-is* CARTE ANT. ROMA ian-iul. 936, 438, 18, *-ice* NECR. MUT. ANT. 121, 18: SER. PRINC. LANG. 149, 29: FICKER aug. 918, 27, 32: RETRO GEN. 2 febr. 1018, 101, 10, *-ige* COD. DIPL. LONG. aug. 732, 172, 9, gen. *-ces* ION. Ioh. 326, 6, *-cae* DIONISI Ald. 106, 30, *-jce* CARTE ASTI. 20 apr. 974, 187, 7, dat. ? *ie-rjs* 28 dec. 1007, 263, 5, acc.*-eim* COD. LANG. 12 mai. 716, 15a; COD. DIPL. LONG. 12 mai. 721, 107, 13, voc. *-cis* PAP. DIPL. 30, 38. — Transl., de terra: MAXIM. I, 1, 227 suscipe me, -x.

genetur - v. *genitor.*

geni - v. *genitor.*

genicium - v. **gynaecium.*

genicolum - v. **geniculum.*

genimen - fruges: MART. 203C usque nunc vero non potuimus de novis -bus emere, nisi uno numismate modio quattuor.

genissarium - locus genistis consitus (cf. *genestarium*)?: COD. LANG. ant. saec. XI, 1775 a primo -o pertica I.

genissi - e gr. γένεσις? dies natalis?: MON. NEAP. DUC. 9 mart. 1021, 245, 20 per festivitate S. Marie -i qui sunt de septembrio mense.

genitala - v. **genitalis.*

genitalis - transl.: PAUL. DIAC. Coll. 1186, 7 ille sanctus ... Ecclesiae virginis ad generandos populos Dei, immaculatae fecunditatis aperiret -e secretum. — Ingenitus, insitus: ANN. ECCL. a. 516, 167, 31 fidelem vobis vel pro suis moribus, vel pro ipsa affectione -i nostrae provinciae: LEX ROM. CAN. 134, 195, 1 si -e sit feritas, cessat?

genitium - v. **gynaecium.*

genitor (ie-) - *je-* COD. LANG. 12 mai. 716, 15b, *-netur* COD. DIPL. LONG. 12 mai. 721, 107, 22, *-tur-* dec. 718, 88, 14: KOHLER 56, 3: 61, 13: DOC. TREV. 43, 1: 23, *getor* CARTE PARMA dec. 954, 337, 1, *geni* DOC. TREV. dec. 762, 43, 8. — Nom. s. *-ori* REGTRO GEN. 2 febr. 1018, 101, 10, gen. *-ori* COD. DIPL. LONG. 9 apr. 767, 218, 14: SER. PRINC. LANG. 141, 6: MEM. AM. 5 iul. 1014, 226, 11, *-turi* COD. DIPL. LONG. mart. 737, 192, 17: COD. TOSC. mart. 772, 623, 4, gen. s. dat. *-ore* REGTO AL. 9 apr. 987, 366, 17, abl. *-ori* CARTE ASTI 11 mart. 1017, 287, 9, abl. pl. *-turis* CARTE PIAC. a. 735 ?, 56, 8. — De Deo Patre: PAULIN. Laz. 16, 1 tu es unicus aeterni -is filius: PAUL. DIAC. Coll. 1206, 43 ego (scil. natura) nascentia cuncta tribuere -is imperio jussa sum. — Pl., parentes: KOHLER 61, 13 nulla est in hunc seculo melior quam servitius filiorum aut filiarum nec donus plus amatus quam qui ad -turibus suis ceditur possedendum: CARTE PIAC. a. 735 ?, 56, 8 pro missa et luminaria mea uel de -turis meis; maiores: PAUL. DIAC. Coll. 1519, 42 ab Abraham -es commemorans.

genius - *ie-* COD. LANG. 26 mai. 988, 1480a, *ze-* CHARTAE I 27 apr. 919, 72, 123a, *geminu* MORB. Nov. 305, 45. — In form., modus, ratio: BULL. CASIN. II a. 774, 17, 18 per comparatione, ... commutatione et per quolibet -o: DOC. TREV. 63, 6 per nullo -o: MORB. Nov. 304, 23 per covix -o: DOC. TUSCIA 10 oct. 1010, 83, 15 si vobis exinde alliquit per covix -um subtragere quexierimus: al.; redund.: COD. TOSC. nov. 793, 298, 14 potestatem non vindere nec donare per nullo argumentum -ii. — Colludium: GL. EPOR. 649, 2, 35 -o i. conludio.

gennarius - v. **ianuarius.*

genoculum - generatio (cf. **geniculum*): MEM. MOD. 31 mart. 914, 96, 16 ut ... debeatis concedere mihi ... uel ad meis heredibus usque in quarto -o peciola una de terra.

gens - latiore sign.: COD. LANG. 29 ian. 852, 298b nulla contradicente persona .. quamque de cuiuscumque -is seu de transeuntibus navibus: MISS. LAT. 29, 4 Deus illuminator omnium -ium: SERG. IV 1513 D 9 de -bus servis Dei; redund.: PASS. DOMN. 991, 50 facta est persecutio super Christianorum -em. — Christianis opponuntur *-es*, latiore tamen sign. quam *gentiles*: GUNZO, 1285, 20 ex quo liquido

colligitur *eos inter -es computari qui sine* operibus Christiano nomine se insigniri gloriantur. — Multitudo: PASS. ANSANI 64, 9 ut faciam apud urbem quae vocatur Sena te crescere in -em magnam. — Nationis dignitas: PAUL. DIAC. Coll. 1255, 13 Dominus ... crudeles sui homicidas, digna punivit ultione, locum, -em simul et regnum eis auferendo.

gentiaca - v. **gentiana.*

gentilis - *-llem* IOH. NEAP. Febr. 540, 54. — Abl. s. *-e* ROTH. 47, 6. — *Ius -ium,* ius gentium: LEX ROM. CAN. 114, 170, 2 quod ... naturalis ratio inter omnes *homines constituit,* id apud omnes populos ... custoditur, vocaturque ius -ium, quasi quo iure omnes gentes utuntur.

genu - *-um* GL. AA 442, 2, 14, pl. *-uae* ANN. ECCL. a. 512, 123, 47. — Fig.: ANN. ECCL. a. 509, 88 *adn.* 2 rem pessum Romanam dedit et in -ua, ut ajunt coegit succidere: a. 532, 446, 54 Lauram [urbem] quae a frequentibus illis tumultibus ... et bellis iam inclinata fuerat in -ua, mox erexit: LEO VERC. Ot. 38 Germania et Belgica ... curvant -ua; *mentis -u inclinato,* suppliciter, reverenter: IOH. IV 607 B propter quod etiam mentis inclinato -u tota mecum Ecclesia supplicat, ut...; *(dis)soluta -ua erigere,* refici: ANN. ECCL. a. 512, 123, 47 festinate ad curam resolutorum Ecclesiastici corporis membrorum, ut ... manus dissolutaque -uae erigatis: MART. 151D soluta -ua erigentes ... ad bravium supernae vocationis properemus. — GL. AA 442, 2, 14 barrum proprie -u tardum.

genuarius - v. **ianuarius.*

genuculatim - suppliciter, genu flexo: COD. LANG. 31 iul. 818, 175b adiens serenitatem culminis nostri ... -im obsecrando.

genuculum - v. **geniculum.*

genuflexo - genu flexo: ORDO VI 74, 13 -o ante eum totum illi sinum de eodem cooperiant: PAUL. NEAP. Mar. Aeg. 675 D unusquisque -o publice amplectebatur abbatum.

genuinum - adv., proprie, privatim: ANN. CAM. a. 957, 63, 32 in die natalitii mei ... canere debeatis pro me in natali -um missas duodecim: BULL. CASIN. II a. 957, 43, 47 canere debeatis pro me -um missas duodecim.

genum - v. **genus.*

genus - *je-* CARTE PARMA 15 dec. 926, 258, 10, dat. *-ncri,* vit. typoth. GUNZO 1294, 55. — BOETH. Top. Cic. 1065 B -us ... (est) quod de multis specie differentibus in eo quod quid est praedicatur. — De humano -e: ANN. ECCL. a. 527, 369, 18 limum habent omnes -is auctorem, et qui purpura ... turgent, et qui paupertate ... affliguntur: 369, 23 ne igitur lutulentum iactemus -us, sed morum integritate gloriemur: PAUL. DIAC. Coll. 1166, 44 (Maria) pariet filium ... ad erigendum jacentium -us: 1168, 4 parens ille primus ... exsul et perditus in omni -e suo radicem ... peccati *traduxit.* — Pars: GL. MED. 21, 11 colici: dicti sunt a parte, qua patiuntur; colus ... ex ipsa passione vexatur, hoc est intestini -us quod isto nomine nuncupatur. — *Tertium -us,* chartae species, qua quis alteri quippiam cedit aut promittit (v. DUC.): REGTO SUB. 15 apr. 943, 74, 5 breue recordationis facta qualiter libello tertio -e de cesinas monasterii: ANN. CAM. a. 945, 41, 48 neque magna parvaque persona audeat per libellum aut tertium -us ... suprascriptis locis ab eodem monasterio auferre: a. 1013, 205, 23 ipsum refutaverunt locum a Johanne abbate ... sed ipsum tertio -i minime reddiderunt. — GL. AA 441, 1, 33 arquatus morbigens (= morbi -us?).

geocidium - v. *gelicidium.*

geometricus - qui de terra eiusque partitionibus tractat: AN. RAV. 165, 12 portio Cham, quam -i philosophi Africam appellaverunt.

geramon - v. **geranion.*

geras - e gr. γῆρας, senectus: PS. SOR. 256, 19 quid est -as? senex.

geracis - e gr. ἱέραξ, accipiter: AGNELL. 356, 5 iste in sua sede ut lupus in grege, leo inter quadrupedia, -is inter volatilia, procella in maturis fructibus.

gerbedus - v. **gerbidus.*

gerbidus - *ie-* COD. LANG. 31 mai. 990, 1501d, *-rmin-*? DIONISI Ald. 177, 17. — Abs., subst.: DOC. AR. 4 aug. 979, 108, 28 terris laboratoriis et pratis atque et -is: DOC. TUSCIA 26 mart. 1017, 256, 29 -is et buscaleis seu silvis: MEM. MOD. 14 iul. 1021, 17, 15 de -is et buscaleis ... iuges quattuor: al.

gerbosa - locus herbosus (an *gerboras* pro *gerbosas* legendum? cf. +*gerbum*): CARTE PARMA oct. 943, 302, 19 silvis e stalariis vel -as.

gerbum - *ie-* CARTE ASTI apr. 957, 142, 10, *-o* 29 iun. 961, 163, 17, abl. pl. *-rmis* CHARTAE I 19 apr. 996, 180, 301C. — Pl. *-oris* CARTE PARMA mai. 953, 331, 3, *-oras* CHARTAE I 22 iun. 938, 85, 140a: DOC. LUC. V, 3, 257, 41.

gerbus - herbosus: CARTE ASTI 10 iun. 872, 12, 8 terra -a seo sterpedo: CHARTAE I aug. 976, 145, 251a pecia terra -a: mart. 954, 104, 172b pecia una de terra colta et -a.

gergarius - circulorum opifex? (cf. DUC. *cerclarius*): TAB. MAR. LAT. 4 apr. 1012, 40, 28 †Johannes v.h. -us filio Lapo de Montorone.

germanitas - sensu spirit.: AT. Exp. 339C quia major est ista -as spiritalis quam carnalis.

germanus - *ce-* PAP. DIPL. 174, 80. — Nom. sing. *-o* SER. PRINC. LANG. 141, 6: INVENT. LUC. 12, 10, gen. *-o* MAFF. Ver. II a. 757, 636, 10, *-us* CECCH. 28, 36, fem. *-a* MAFF. Ver. II a. 757, 636, 11, acc. *-o* DOC. TREV. 54, 24, abl. *-u* CECCH. 29, 4, pl. nom. *-es* CARTE PARMA 3 mart. 941, 293, 5, acc. *-i* INVENT. LUC. 12, 1, *-is* DOC. TREV. 46, 4, *-us* 39, 10, n. *-ia* VITA LEI 98, 5.

germen - transl., principium: IOH. NON. 107, 6 ad proferendum iustitiae -n terram alieni cordis fecundam efficiunt. — Semen, de humano genere: BOETH. Phil. Cons. 63, 6 mortales cunctos edit nobile -n. — Stirps: ANN. ECCL. a. 526, 361, 4 recipite prosperum vobis semper nomen, Amalorum regalem prosapiam, Baltheum -n, infantiam purpuratam. — De haeresi: ANAST. MON. Ep. 678B quae inane figmentum fictae cogitationis est, et -n quod ab idolatria nil penitus differt: ANN. ECCL. a. 541, 628, 23 Theodorici tempore illud iniquum -n coepit pullulare.

germinus - v. *gerbidus*.

germum - v. *gerbum*.

gero - *iess-* CARTE MICA 9 sept. 1003, 27, 30. — 1ª pers. plur. praes. ind. *-mos* DOC. LUC. V, 2, 6, 14. — Regere: AT. Exp. 257B sicut cuncta membra -ntur a capite, ita et interius omnia disponuntur a mente. — Statuere: ADN. COD. IUST. 11, 3 qui tota bona sua ... pro captivis erogandas per testamentum -ssit. — Concedere: PAP. DIPL. 18, 24 privilegia ... -sta sunt. — *Alqd fideliter -re*, id ad effectum studiose adducere: ANN. ECCL. a. 534, 477, 34 totum vobis dignum est, ubi pietas invenitur: siquidem aliena desideria fideliter -re, hoc est bona propria perfecisse. — *Officium, vices -re*, officio, vicibus fungi: PASS. FAUST. 141, 15 calimerus officium mulionis -bat: LIB. DIURN. 86, 1 cui licet impares meritis vices tamen -mus: BULL. CASIN. II a. 772, 13, 50 auctoritate B. Petri, cuius vices -mus: PAUL. DIAC. Coll. 1477, 41 qui vicem Christi -nt; *figuram -re*, imaginem exprimere: AT. Exp. 422 A illi ... qui in Veteri Testamento ungebantur, fidelium -bant figuram: PAUL. DIAC. Coll. 1492, 59 sanguinei coloris est et martyrii -it figuram; *curam alci rei -re*, ei rei studere: BULL. CASIN. II a. 841, 26, 19 curam -at honoribus; *actum gratiarum -re*, gratias agere: SEQ. IN. 180, 202, 3b -it actum gratiarum; *notitiam -re*, nuntiare: PASS. SERAP. 500, 24 suadens illam, ut Iesu Christi notitiam -ret; *vocabulum -re*, appellari: COD. ISTR. a. 698, 34, 17 urbi ... Ticino dicta ab amne, qui confluet proprium -ns Papia vocabulum; *inscriptum -re*, inscribi: ANN. ECCL. a. 502, 95, *adn.* 10 flocci fecit librum quod -ret inscriptum Tragoedia. — *Pugnam -re contra alqm*, eum persequi: ANN. ECCL. a. 502, 17, 43 omni die pugnam contra Ecclesiam in media civitate -bant. — In form., , *prae manibus -re* exhibere: PAP. DIPL. 171, 7 ipsa instrumenta venditionum prae manibus -o. — Tolerare: PAUL. DIAC. Coll. 1298, 53 -tae caecitatis opprobrium.

gerolus - v. *gerulus*.

gerontochomium - v. *gerontocomium*.

gerontocomium - *-cho-* GL. VAT. 1469, 522, 1, 36.

gerosia - v. *gerusia*.

gerro - *-rtho* GL. AA 458, 2, 29.

gertho - v. *gerro*.

gerula - fort. reliquiarum theca (cf. BLAISE *gerulus*): MON. DUC. CAR. a. 957-995, 48, 20 cappe II, planete II ... turibulos cum ipso quem vos dedistis, -e II.

gerulus - *-rol-* ION. Ioh. 335, 19.

gerum - v. **genus*.

geruntes - GL. AA 458, 2, 23 -es geruli.

gerus - a gr. ἱερός, sacer: GL. MED. 31, 17 Graeci ... -an noson vocaverunt. V. **ierus*.

gerusia - *-ros-* GL. AA 458, 2, 27.

gesta - narratio, scriptum de rebus gestis: PORFYR. 779 D 10 Porfyreus -am scripsit: ACT. VIG. 27, 133 sume tecum -am sancti Vigilii ... nuper compertam ut manifestetur virtutibus, quam ... Augustus tradidit militi deferendam: TRANSL. FIRMI 310, 14 iussit Anolinus ut omnes -ae Christianorum adducerentur ante eum et fecit eas comburi; inter libros ecclesiasticos recensentur: COD. LANG. a. 905 s. 906, 718 c evangelium I, -as II. — GL. AA 465, 2, 33 Milesiae amatori aegestas (= amatoriae gestas). Cf. **gestus*.

gesticulor - 1ª pers. pl. *-mus* GL. AA 458, 2, 33.

gestio - part. praes. acc. sing. m. *-ns* PETR. PRESB. 137, 17. — Multum cogitare: PASS. TER. PIS. 24, 5 audiens ... sevientium interfectorum rabiem ... crudelissima funera exercere, -bat qualiter ab eorum faucibus posset illum eripere.

gestita - gesticulatio: GL. AA 458, 2, 31 -ta iocularis minuta (cf. THES., ubi v. etiam *gestatiuncula* et *gestiuncula*).

gesto - 3ª pers. sing. *-it* RUST. HELP. Hist. 545, 24. — Habere: PASS. REST. AF. 24, 17 ferino more vixisti, ferina membra -sti; ferre: MISS. LAT. 184, 15 illud (scil. lumen) ... in manibus -ntibus: VITA PROBI 556, 20 -bat luminaria: 555, 15-16 sarculum ... -bat: *al.*; continere: INV. TROPH. 236, 20 ampullas, quarum una, quae -bat oleum miri odoris, residebat ad caput eius. — De loc.: PAUL. DIAC. Coll. 1522, 36 qui mons ... in cacumine supremo -at ecclesiam. — *Summos fasces -re*, de imperatore: LEZ. SEM. ROM. 60, 127 qui summos fasces -bat Honorius urbis. — Assequi: COSM. Carm. 883 A secli linquentes ardua -nt parata bravia.

gestor - absol., procurator: ANN. ECCL. a. 505, 53, 31 sub -um testificationes, praesente ... Antistite.

gestum - res gesta, factum: PORFYR. 776 A 5 renuntiavit -um Dioclitiano; de reb. gestis narratio: ADALB. Mart. 252, 14 qui hoc -um conscripsit.

gestus - *res -a*, factum, praecipue de re nova atque admiratione digna: ANN. ECCL. a. 502, 21, 23 explicare non valeo rei -ae notitiam: scire cupidum ex facti contemplatione compello: PORFYR. 769 D 15 dixerunt sancto Quirillo rem -am de ferramentis quid obvenisset.

geticus - de cultri specie: ANN. ECCL. a. 514, 151, 33 eumque mox abstracto cultro -o iugulavit.

getor - v. *genitor.*

getus - v. **gestus*.

geusis - a gr. γεῦσις, gustus: PS. SOR. 256, 35 quid est -is? gustus.

ghenetrix - v. *genetrix.*

ghuberno - v. *guberno.*

gibbus - *gibo* PAUL. AEG. 142, 15.

giberosus - v. **gibberosus*.

gibo - v. *gibbus.*

gigans - v. **gigas*.

gigarta - gen. pl. *-um* PAUL AEG. 88, 16.

gimnasium - v. *gymnasium.*

ginetium - v. **gynaecium*.

gingifa - v. **gingiva*.

gingizion - v. **gingidion*.

ginitium - v. **gynaecium*.

ginnasticus - v. *gymnasticus.*

ginsidion - v. **gingidion*.

girges - v. **gurges*.

giris, giro, girus - v. *gyr-*.

giscot - tributi genus: DIPL. REG. I 106, 30, quod ipsi ad prefatam ecclesiam concessissent omnem decimam de mancipiis terris et theloneis vel de negocio et de omni re, ... ut homines eiusdem ęcclesię sub mundiburdio et tuitione eiusdem ęcclesię consisterent... nec bannum nec fredum nec coniectum quod ab ipsis -ot vocatur contingere aut exigere quis presumeret.

gisel - *-il* inf. — Testis: ROTH. 40, 7 quotinus qui thingat et qui -el fuerit, liberi sint: 54, 18 ipse quartus ducat in quadrubium, et thingit in gaida et -il. Cf. **gisalo, -el*.

gisil - v. *gisel.*

giter - v. **git*.

giughis - v. **iugum*.

giure - v. *ius.*

glacia - v. **glacies*.

gladius - *-o punire, animadvertere,* damnare capite: PASS. IULIAN. 80, 15 Imperator iussit ... omnes -o puniri: PASS. FEL.

Tub. pr. 527, 5 Felicem episcopum una cum clericis suis, -o animadverti iussi: 628, 11 Felicem episcopum -o animadverti constituo. — *In -o percutere alqm*, eum excommunicare, ei rebus divinis interdicere: BEN. VIII 1597 D 7 ipsos confidenter haec sancta synodus ecclesiae percutit in -o, utpote contradicentes jura majorum, Patrumque instituta contemnentes sanctorum. — Transl., de divina castigatione: PAUL. DIAC. Coll. 1496, 33 (Maria) ... -um filii ad percussionem extentum continet: 1515, 11 -um irae suae vibrat super nos: TRANSL. IUV. 392, 10 (Deus) nisi convertantur, -um suum vibrabit. — Fig., dolor: PAUL. DIAC. Coll. 1184, 4 unde restat intelligi -um illum de quo dicitur: « et -us est in labiis eorum » hoc est, dolorem dominicae passionis: IOH. ROM. Vita 79 D 1 pervenit -us usque ad animam; dolus: PAUL. DIAC. Coll. 1208, 52 Plus Adam domesticis quam inimici jaculis laeditur ... plus muliebri quam externo -o laeditur. — *Opus -ii facere in alqm*, eum -o interficere: ANN. ECCL. a. 517, 193 *adn.* 2, 13 opus -ii in ipsos fecerunt. — *-us rasorius*, instrumentum tortoris: IOH. NEAP. Febr. 540, 16 accipientes rasorios -os raserunt latera eius. — GL. AA 444, 1, 23 calculus -us lapideus discussio siue sententia iudicium.

glaeba - v. **gleva.*

glandareus - v. *glandarius.*

glandaricum - locus ubi porci glandibus vescuntur: ROMANIN 389, 40 -um et stirpaticum omnia est in vestra potestate: 390, 2 porcos qui exierint -um.

glandarius - *-reu-* inf. — *-reum*, subst., locus glandibus abundans: CARTE PARMA 9 oct. 995, 257, 28 -reis et buscalibus.

glandula - condyloma: GL. MED. 77, 12 condilomatha, hoc est -as, aut chrocondonas.

glangion, -glion - v. **ganglion.*

glaniscus - demin., a *glanus*, piscis genus: HIPP. cib. 152, 18 draco, -us, perca, levissimi pisces.

glans - acc. pl. *-e* COD. COLOMB. saec. IX-X, 258, 35.

glarea - *gler-* GL. AA 458, 2, 36.

glareo - v. *clareo.*

glareola - locus glarea plenus: CARTE PARMA a. 1000, 292, 29 cortem Sancti Benedicti cum cervaritia et regulariola atque -a.

glaucinus - v. **gleucinus.*

glaucus - *clau-* GL. COL. I 97, 5. — Acc. sing. *-on* inf. — Subst., -us color: PAUL. AEG. 68, 2 cristalloide ... ab humiditate transmutato in -on. — GL. AA 458, 2, 35 -a flaua aut rubea.

glausura - v. *clausura.*

glavaneus - fort. *glaucus*: AGNELL. 343, 3 rubea visa fuerat forma, tensa et longa facies, -o fulgebat oculi, et in omnibus valde decorus.

glbus - v. *globus.*

gleba - *-a corporis*, corpus sive viventis hominis sive mortui: HOM. PROSP. 123, 9 cumque post preces ... more solito fusas cum -am sui corporis sopori dedisset: SEQ. IN. 224, 258, 7b hortans ut -am sui corporis spinis contectam et herbis ... inquirat: MEM. MOD. 13 iun. 904, 89, 13 sancto ... Geminiano, cuius sacri corporis -a in eodem ... episcopio requiescit: LEZ. SEM. ROM. 62, 182 vix -am sancti ferre valent. — *Actuarius censualis a -a*, qui munus habebat censendi agrorum possessiones: PORFYR. 779 D 9 censualis a -a actuarius nomine Porfyreus. V. **gleva.*

glebaceus - humo abundans, fertilis: ANN. ECCL. a. 530, 424, 10 quod haec urbs collibus abundet ... non -is sed asperis, duris ac praecipitibus.

glechon - *-icon* PAUL AEG. 1, 21: 11, 4, *glic-* 107, 1.

glechus - v. **glechon.*

glerea - v. *glarea.*

gliba - v. **gleva.*

glibanus - v. **libanus.*

glicea - v. **glycea.*

gliciricia, gliciritia - v. *glycyrrhiza.*

glicisidis - v. *glycyside.*

glicon - v. *glechon.*

glikea - nom. pl. n., a gr. γλυκύς, dulcis, benignus: PAUL. AEG. 79, 13 ad ulcera qu(a)e dicuntur -a.

glios ? - olei faex, ex gr. γλοιόσ: PAUL. AEG. 211, 17 superpone calcem cum oleo aut -o.

glisco - de arboribus, crescere, in metaph.: CONC. AEV. CAR. 179, 34 talia et huiuscemodi pestifero de virgulto fruteta -ntia necessarium fore prospectum est. —

Redund.: SEQ. IN. 58, 55, 3a infans in ventre -it exsultare.

glizinus - adi., a *glizum* (v. DUC. *glizzum*, « linteum seu tela maioris pretii »): ANN. ECCL. a. 514, 148, 1 camisa -a; post haec baltheus spathae colligatus.

glo - v. *glos*.

globo - glomerare, coacervare: GL. VAT. 1469, 522, 35 -at acervat.

globocans - sine forma se conglobans, informis: PAUL. AEG. 185, 20 quidam ... mylin carnem dicunt -em.

globosus - globis perfusus: PAUL. AEG. 99, 26 niger sanguis et -us.

globus - *glb-* GL. AA 444, 2, 36.

glomerum - pallium pastorale: GL. VAT. 1469, 522, 1, 27 -um pallium pastorale.

glomus - dat. abl. pl. *-mibus* inf. — GL. AA 459, 1, 2 -mibus uolumenta circulos.

gloria - *logra* DOC. LUC. V, 2, 98, 8. — Abl. sing. *-ae* PAP. DIPL. 37, 16. — Sensu concr., de Dei miraculis: PAULIN. Laz. 14, 4 credere si possis, vides dei -am. — *Laudum -ae*, laudes quae Deo tribuuntur: PAUL. DIAC. Coll. 1207, 17 laudum -as os nostrum per omne tempus frequentare cogatur. — De hom., dignitas sive auctoritas: LEZ. SEM. ROM. 27, 48 quis nostram impavidus contemnere -am audet?: ANN. ECCL. a. 500, 3, 29 redintegratus sedi Apostolicae B. Symmachus cum -a. — *-am canere Deo*, laudes Dei canere: MAFF. VER. II ante a. 800, 631, 29 -am canamus Deo.

gloriatio - gloria: ANAST. Barth. 735 D 9 multimodis adorabilis -o.

glorificatio - gloria Dei: PAUL. DIAC. Coll. 1214, 56 se in maiestate ad judicium venturum praenuntiat quatenus secutura scandala passionis compensaret pollicitatio -is.

glorior - *ubertate alcis rei -ri*, ea re abundare: COD. ISTR. a. 538, 19, 23 haec loca ... piscium ubertate -ntur. — Sensu christ., de aeterna beatitudine: PASS. AB. 17, 15 magis cum Christo -ntur: PASS. SUS. 556, 58 per quam vivimus et -mur.

gloriose - *-ae* IOH. NEAP. Febr. 538, 29. — *-ius*, rectius: ANN. ECCL. a. 535, 525, 16 -ius, si ei veritas suffragatur, iudicio receperit, quam usurpationibus occuparit.

gloriosus- *glur-* PAP. DIPL. 105, 1. — Nom. *-o* SER. PRINC. LANG. 90, 2: DOC. TREV. 43, 7; pl. acc. *-is* SER. PRINC. LANG. 24, 47. — *-issimus*, hon. tit., Veneticorum Ducis: ROMANIN 356, 8 hoc pactum suggerente ...P(et)ro -issimo Duce Veneticorum: 368, 13 Petri piissimi et -issimi Ducis; Papae: GAUDER. 20 A 3 papa -issimus Nicolaus: NONANT. a. 971, 65, 14 -issimus papa Adrianus. — Sensu concr., gloria fulgens: PASS. IULIAN. 79, 48 sancta Iuliana ... dum venisset in praetorium: facies eius -a visa est omnibus. — Gloria dignus: ANAST. Pass. Ac. 187, 69 omnem infirmitatem expelle quia -um est nomen tuum. — Ad gloriam caelestem refertur: PAUL. DIAC. Coll. 1195, 58 in regno Dei, ubi apostoli ... super -os sedent thronos: 1213, 17 dum non pepercisti filio propter Deum, eumdem tecum constituisti Domino -um: HIST. ABB. CAS. I 27, 7 monasterio Beatae et -ae Virginis Mariae. — De eo quod gloriam dat: BULL. ROM. 4 iul. 761, 154 II 5 omnia sequuntur prospera, si ... quae Deo sunt -a ... procuramus. — *-a memoria*, form., de defunctis: ANN. ECCL. a. 526, 361, 39 transitum -ae memoriae avi nostri cum dolore nunciamus.

glos - *-o* GL. AA 458, 2, 38.

gloso - fort. pro *glosso*, a gr. γλῶσσα, aperire, monstrare: SEQ. IN. 286, 331, 3b in forma visus aquilae Johannes -at cetera.

glosocomum - *-ozocho* IOH. NEAP. Febr. 542, 46. — Acc. *-on* inf. — A gr. γλωσσόκομον, feretrum: 541, 24 fac fieri -on de ligno imputribile mundo: ... veniant et sepelliant corpus Febroniae: *al.* Cf. **glosochomum*.

glossa - *-osa-* PAC. Ep. 2, 10.

glosso - v. *gloso*.

glovellus - globulus: PAULIN. Fel. 425 B 2 flammantes conspiciuntur -i.

glozochomum - v. *glosocomum*.

glucio - v. 2 **gluttio*.

glucuceum - v. **glauceum*.

gluriosus - v. *gloriosus*.

glutcio, gluteo - v. 2 **gluttio*.

glutino - detinere: APP. Cant. 137, 16 in quo diabolus -tus durissimi praecepti flamine contritioneque poenarum.

glutio (-ttio) - *gru-* inf. — Inf. *gruttere* GL. AA 450, 1, 18. — *Sanglutci-* perper.

pro *si gluti-* ORIB. 444, 20, v.l. 13. V. 2 **gluttio.*

glutis - v. **gluten.*

gluto - *-tton* GL. AA 442, 1 14.

glutta - v. **gutta.*

gluttinacio - v. **glutinatio.*

gluttino - v. **glutino.*

gluttitio - PS. SOR. 255, 23 quid est cataposis? -o cibi.

glutton - v. *gluto.*

glycorrhiza - v. **glycyrrhiza.*

glycyriza - v. *glycyrrhiza.*

glycyrrhidia - v. **glycyrrhiza.*

glycyrrhiza - *-yri-* CAEL. cel. pass. III 3, 16, *glicirici-* PAUL. AEG. 87, 8 : 105, 17, *gliciriti-* 87, 23 : 113, 1 : 136, 17, *gliquiziti-* 90, 2 : 92, 28.

glycyside - *glicisidis* PAUL AEG. 32, 10.

glyquirrhitia - v. **glycyrrhiza.*

glys - v. **glaux.*

gnarose - gnare : GL. AA 459, 1, 3 -e prudenter sapienter.

gnarus *-gana-* GL. AA 458, 2, 10.

gnecium - v. *gynaecium.*

gnomon - GL. VAT. 1469, 522, 2, 2 -n umbilicus.

gnosius - notus : GL. MED. 86, 5 generales febres et quae speciales, quae Graece -e et ignote, id est vere et non vere, dicuntur.

gobernator, -trix - v. *gub-.*

goherentia - v. *coherentia.*

gola - v. *gula.*

gomor - PASS. FIDENT. 481, 49 veniet angelus Domini et ducet ad vos plenum vas de -r et uberatum, qui satiet vos.

gomphius - *gonfi-* inf. — A gr. γομφίος, dens molaris : PAUL. AEG. 84, 18 caro supercrescens secundum interiorem gonfium.

gona? - a gr. γονή : GL. AA 456, 2, 4 fetus -as idest partus.

gonfius - v. *gomphius.*

gongylis - *iungil-* PAUL AEG. 210, 20.

goni - a gr. γονή, pessi genus : PAUL. AEG. 190, 16 pessus qui dicitur -i.

gonnilis - v. **gongylis.*

gonoroicus - v. *gonorrhoicus.*

gonorrea - v. *gonorrhea.*

gonorrhea - *-rrea* PAUL. AEG. 161, 14 cod. B (*-rria* cod. A).

gonorrhoicus - *-oroic-* inf. — Acc. *-oroicon* PAUL. AEG. 162, 20 cod. B.

gora - aquae pluvialis ductus : COD. DIPL. LONG. (TROYA) 20 sept. 716, 254, 13 terra sup(er) ipsa -a usque in flubio Braine : COD. TOSC. 20 sept. 716, 454, 6 super -a portio ... de terra : MUR. VI 263 D 2 steccatas, -as.

goralis ? - v. *garalis.*

goratina - v. **goracina.*

gordus - v. *gurdus.*

gorga - canalis, per quem aquae effluunt, gurges : CARTE MICA 15 iun. 994, 521, 9 filum uno in integrum in saline cum andeto et -a et fossatu suo.

gorpio - v. *guarpio.*

gorretum - ager viminibus consitus : COD. LANG. dec. 943, 977c prato cum -o et saleceto.

gorro - v. *corgo.*

governatio, governo - v. *guber-.*

grabis - v. *gravis.*

grabo - v. **gravo.*

gracia - v. **gratia.*

gradae - scalae : COD. AMALF. 6 iul. 939, 8, 20 ad ipsa petra ... ubi sunt ipse -e : MON. NEAP. DUC. 25 dec. 970, 119, 35 inferiora domus ... una cum -e fravite et cum arcu suo : 18 oct. 982, 148, 26 parietem, qui exfinat ipsum trichineum et inter ipse -e communes : 16 mart. 1005, 199, 4 da fine de pedem de -is lapideis.

gradalis - *-dua-* ORDO VI 72, 27 : inf. — Subst., *-duale*, liber -is : REICH 173, 4 unum -uale, unum lectionarium.

gradior - part. praes. *-dentibus* inf. — Act. : AGNELL. 300, 5 cum exercitu -bat : 374, 7 per ecclesias Dei abscondite -bat. — De reb. : COD. DIPL. LONG. 25 mart. 761, 66, 6 curriculo ... per quem -ur aqua ad ... monasterium. — Transl., ad honorem alqm evehi : CARTE MICA mai. 954, 500, 8 Auderico ... et Ursus ... vestrisque subscepsoribus gradum -dentibus in perpetuum : al.

gradualis - de eo quod gradatim fit : VITA PAR. 76, 52 sacerdotes et reliqui ordinis viros -i et debita observatione promovit. V. *gradalis.*

gradule - parvae scalae (cf. *gradae*) : MEM. AM. 15 nov. 998, 674, 41 et 42 aliam viterinam supra ipsa vinea de -e ; et plazze viginti ad -e de vinea.

gradus - acc. pl. *-os* COMI INSCR. 317, 10 : CECCH. 46, 45. — Potestas gradiendi :

PASS. TRANSL. FELICIT. 42 A 18 claudi in pristinum restituebantur -um; transl., conatus: PAUL. DIAC. Coll. 1211, 3 fides ... gubernat sexus, -us provehit, officia cuncta custodit. — *Per -us*, paulatim: APP. Cant. 51, 36 ea ... quae per -us provocent ad cultum divini operis. — Ordo eccl.: COD. AUSTR. a. 772, 31, 4, 2 fratres quos sub -u minori ad regendos suscepi: COD. VER. 24 iun. 813, 130, 3 diaconibus atque subdiaconibus universoque -ui ordinis Deo ibidem deservientium: CONC. ROM. 998, 227, 56 cum ... Diaconibus utriusque -us sanctae nostrae apostolicae sedis: al.; item, sensu concr.: CARTE PARMA 30 mart. 903, 567, 5 cum religiosis sacerdotibus et diaconibus ac reliquis eiusdem ęcclesię nostrę -bus ad concilium congregaremur: LIT. GERTR. 319, 31 omnem -um ecclesiastici ordinis in sancta religione conservare digneris. — De reb., status, condicio: BULL. CASIN. I a. 741, 3, 11 locum istum in ... multo meliorem ... restituet -um. — Angustus maris meatus: BULL. ROM. apr. 974, 274, IV, 39 stagnum de Castilione cum ipso -u de mare. — *Iisdem -bus incedere*, eadem sentire, eandem vivendi rationem sequi: ANN. ECCL. a. 511, 101, 20 qui cum Timotheo fugerat, iisdem incedens -bus, hominum sermone post multum praedicatus fuit. — Laus vel honos: PAUL. DIAC. Coll. 1487, 10 alia etiam, quae servorum erant, officia complevit humilis regina, cupiens ab ipso bene ministrandi -um promereri qui se in suis minimis profitetur visitari.

graece (gre-) - *cre-* GL. AA 450, 2, 12.

graeciscus (gre-) - acc. *-u* MEM. AM. 11 sept. 1007, 222, 18. — Graecus: CARTE PARMA apr. 913, 585, 28 crucem auream -am.

graecizo - Graecis litteris verbisve uti: DION. ep. Prot. 1093, 32 transferre ... hanc epistolam in Latinae vocis eloquium non satis certum esse putavimus, ne forte -ntes apud nos, nec jam valentes haec diligenter exprimere, laederent veritatem propter informem sermonem atque incongruum.

graecus (gre-) - *-gus* GL. COL. I 97, 4. — *-um*, subst., -us sermo: VICT. CAP. Sch. Patr. 268, 16 ex Origenis libro primo de Pascha: hoc sensu ex -o translatum.

graegus - v. *graecus*.

grafio (-affi-) - comes, praefectus (germ. *Graf*): DIPL. KAR. 9, 21-22 Pippinus rex Francorum vir inluster omnibus ducibus comitibus -bus domesticis.

grafium - v. *graphium*.

grama - v. *gramma*.

gramen - transl., in metaph.: MART. 185 A rationalibus Domini ovibus mortiferum doctrinae tuae porrigens -n: GAUDER. 20 F 69 divini verbi -a seminare: SEQ. IN. 99, 106, 7a et cruore rubricata talis athletae -a servant viriditatem.

gramma - *grama-* PAUL AEG. 41, 7: 152, 22: 23.

grammatica - v. **gramatica*.

grammaticellus - grammaticus parum eruditus: GUNZO 1300, 33 ut stultitiam indocti monachi reprehenderem; cui cum scientia artium abesset liberalium, maluit fraude -us videri, quam scientiam artium saltem extrinsecus adipisci.

grammaticius - GL. AA 474, 1, 14 pluteum sedile -um vel armarium.

granaccie, -ache - v. *granaticle*.

granada - v. **granum*.

granarium - *-nir-* COD. DIPL. LONG. febr. 773, 399, 8: DOC. LUC. V, 2, 83, 28. — Acc. *-o* INV. LUC. 17, 146.

granaticle - *-ache* inf., *-accie* inf. — Frumenta cuiuslibet generis (cf. it. *granaglie*): COD. AMALF. 14 mart. 939, 6, 21 si in ista mensura sive inserti aut -accie vel quolivet fructus venerit: febr. 997, 25, 14 ipsa campora de Durano ... cum ipse talle de -e: 26, 15 media ipsa sortione ... cum ipse talle de -ache.

grandaevus - transl., gravis ac prudens tamquam senex: ANN. ECCL. a. 543, 637, 32 aetate iuvenis, sed moribus -us.

grandis - abl. sing. *-e* IOH. NEAP. Febr. 538, 5. — Magnus: IOH. NEAP. Seb. 24, 11 B cum ... -ior noctis hora esset exacta; de Deo: PASS. FEL. TUB. PR. 626, 36 -is et metuendus est Deus noster; sensu mor.: LEO VERC. Leon. 1, 25 hoc modo -e, maius inante. — Gravis, acer: PAUL. DIAC. Coll. 1545, 18 si sine -i districtione indulgere voluerimus, participes nos peccatis eorum efficimur: ANN. ECCL. a. 506, 57, 3 si in haeresim transierint, -em redeundi difficultatem sanxit antiquitas: a. 532, 447, 35 in -i solicitudine devenerit. — *-e*, res mirabi-

lis: MAXIM. II 3, 31-32 -e erat inflexos gradibus *numerare* capillos, -e erat in niveo pulla colore coma.

granirium - v. *granarium.*

grannum - v. *granum.*

granosus - GL. MED. 18, 12 cencrias: id est -us.

granum - *-ann-* COD. LANG. 6 mai. 854, 314 c: COD. COLOMB. 18 mart. 1010, 385, 16. — *-us* DIONISI Ald. 77, 24. — In metaph.: PAUL. DIAC. Coll. 1487, 14 haereticae paleas pravitatis catholicae fidei excutere -is.

grapharium - v. **grafarium.*

graphia - scriptura: AGNELL. 324, 31 subtus figuratos pedes Salvatoris -a contexta est purpurata.

graphium - *-afi-* inf. — Scriptum: PAC. Ep. 2, 12 plura alia -afia ... prudens inveniet.

grassatio - *cr-* LEZ. SEM. ROM. 27, 27.

grassor - *qr-* RATH. Serm. 718 B 5.

grassus - v. **grossus.*

gratanter - grate, iucunde: HOM. PROSP. 124, 29 unde *tanta suavitas tantaque* odoris fragrantia profluxit maresque omnium qui aderant et pectora -r infudit.

grate - *-ae* PAP. DIPL. 135, 19.

gratia - *cr-* POT. INSCR. 178, 3, *-azi-* COD. AMALF. mart. 1012, 46, 3. — Comitas: Agnell. 369, 25 in omni elegantior -a. — Integritas, decus: PASS. TER. PIS. 38, 16 ut ... vulneratum lumen ad pristine claritatis restauraretur -am et statum: PAUL. DIAC. Coll. 1184, 47 bonum est ... si qua potest virginitatis -am possidere: 1202, 53 virginitatis ei -am non ademit. — *Cum -a*, sine vi, placide: VITA INN. AFR. 139, 12 *cum -a non potui ingredi* ... civitatem, sed sicut inimicum me susceperunt. — Sensu Christ., *tempus novae -ae*, tempus Redemptionis: PAUL. DIAC. Coll. 1280, 9 tempus novae -ae ... designat, quando lux evangelicae veritatis ... revelanda erat; *divina -a*, Deus: ANN. CAM. a. 956, 60, 10 divina -a in ac lucem iusserit permanere vitam; de Dei donis: VITA INN. AFR. 138, 57 data est ei -a a Deo sapientiae: al. — In locut., *Domini -a, Deo -a* (cf. it. *grazie a Dio*): GREG. V 922 D 4 et vos, Deo -a, tenetis quiete: INV. AB. 31, 5 Domini -a nec (columna) fracta ... fuit, nec aliquis aliquam persensit laesionem; *-am* vel *per -am*, causā, -ā: GL. AA 447, 1, 10 condiarium quod honoris et virtutis -am donatur proprium: PASS. ANSANI 63, 68 (Deus) ... *non* est ubi non sit ... per -am creationis qua universa creavit; *verbi -a*, exempli causa: PAUL. DIAC. Coll. 1183, 1 verbi -a: nolo videre.

gratiosus - sensu act., qui gratiam refert, gratus: PAUL. DIAC. Coll. 1223, 54 *cum audissent Dominum liberationem sibi* promittentem, unde -i et subditi esse debuerant ... indignati sunt: 1279, 58 miserationes Domini -a laude commemorans.

gratis - minime: PASS. IULIAN. 78, 58 nobis est facere ut -is apud mentem eius (scil, Belzebub) placeamus. — GL. AA 447, 1, 9 *-is gratia quod -is fit verum bene animale.*

gratisonus - qui grate sonat: PAULIN. Fel. 353, C 9 ore -o.

gratius - melius: BOETH. Phil. Cons. 51, 7 -us astra nitent ubi notus desinit imbriferos dare sonos: PAUL. DIAC. Coll. 1216, 52 -us *aliquid impletione charitatis intelligere* poterimus: al.

grator - part. praes. *-adanti* PAP. DIPL. 100, 36. — *Coelo -nte*, Deo iubente, vel favente: ANN. ECCL. a. 502, 22, 25 dum metus quoscumque ei peregrinanti mens anxia peperit, quasi praefinitos et Coelo -nte dispositos se evasisse confidit.

gratuitus - sensu act., gratus: VITA ROM. IAN. 209, 63 -os universis hymnos et laudes Deo referentibus ... pro ... reliquiis sibi concessis. — In re spirit: PS. HIER. trans. 138 C et ipsi (scil. angeli) -a gratia, ne corruerent, sunt salvati: LEZ. SEM. ROM. 47, 32 tuo (scil. Christi) munere -o et perhenne vivere.

gratulatio - gaudium: REGTO SILV. 4 iul. 761, 257, 5 ingenti -is laetitia refectus.

gratulor - frui, gaudere: COD. ISTR. a. 538, 19, 8 didicimus Istriam ... tritici ... foecunditate -ri.

gratus - benevolus: PORFYR. 777 A 3 princeps tantum -us est omnibus hominibus ut omnes tanto affectu veneretur. — Seq. *in* et abl.: FLAV. VERC. 127, 7 -us in officiis.

gravattarius - gravi morbo affectus (v. DUC. *gravatum*): CONC. MER. 181, 9 non

licet absque paschae sollemnitatem ullo tempore baptizare, nisi illos, quibus mors vicina est, quos -os dicunt.

gravedo - molestia : BULL. ROM. 17 apr. 885, 225, 63 si ... pro malignantium hominum -e oportuerit hanc nostram ... Sedem appellare.

gravido - v. **gravedo.*

gravidus - fertilis : COD. ISTR. a. 538, 19, 7 Istriam provinciam ... egregiis fructibus sub laude nominatam, divino munere -am.

gravis - *-abis* inf. — Abl. sing. *-e* REGTO SILV. 4 iul. 761, 256 v.l. a, comp. acc. sing. fem. *-iora* REGTO SUB. apr. 983, 226, 21, abl. sing. n. *-ius* ANN. ECCL. a. 502, 13, 54. — *-iora,* subst., res valde molestae : MISS. LAT. 150, 7 de -ioribus propitiatione coelesti populus tuus erectus exultet. — Sensu spirit. : PAUL. DIAC. Coll. 1383, 4 multos ab aegritudine -i spiritualis alloquii dispensatione relevaret. — Obtusus, tardus : ANAST. Pass. Ac. 186, 53 o Imperatores infamissimi et inanes populusque multus et -is qui minime Deum agnoscitis : GL. AA 443, 1, 36 brutus stultus seu vanus corde insipiens vel gordus -abis. — *-e, -issimum,* subst., magna, maxima culpa : ROTH. 38, 10 -e et impium videtur esse ut talis causa sub uno scuto per pugnam dimittatur : LEX. ROM. CAN. 180, 248, 1 erat ... -issimum in una causa eum plura sacramenta praestare.

gravitas - diligentia : FICKER 4 febr. 999, 61, 29 huic notitie ... leto animo fideli que mente, veloci quoque manu et -e subscripsi.

gravitudo - gravitas, pondus : IOH. NEAP. Ian. 880, 28 E abolita est omnis -o laboris.

gravo - act. pro pass. : COD. ISTR. a. 538, 19, 16 in pretio ledere non debemus, unde naulorum praebitione non -mus ; impers., *-at,* piget : ANN. ECCL. a. 520, 270, 9 quod circa religionem vos habere declarastis, non -at praelibare. — Molestia afficere : ADN. COD. IUST. 8, 14 episcopus ad testimonium non veniat, quia persona et dignitas -tur. — Poena afficere : COD. PAD. febr. 853, 23, 33 si hoc episcopus ... negleserit predicari, portetur hoc peccatum a Deo et exinde -etur in iudicio. — In re pecun., de, debitis : ADN. COD. IUST. 21, 1 quodsi per ignorantiam se -avit ; tributis : 23, 17 ubicumque statuas vel imagines imp. dicta fuerit constituenda, non -etur populus, sed cuius statua sit : 44, 8 advocatus fisci non permittat publico -ri. — *A somno -ri,* somno se dare : PASS. NYMPH. 90, 12 cum ... in lecto requiesceret, voluitque a somno -ri.

grazia - v. *gratia.*

grece, greciscus - v. *grae-.*

gregatio - congregatio : REGTO SUB. sept. 1015, 43, 33 a cęteris fidelibus christianis uestraque sancte -is.

gremium - *egr-* ANN. CAM. a. 1017, 221, 6. — Fig., sensu spirit. : COD. VER. 13 mai. 744, s. 745, 37, 3 admonentibus nos ad -um sancte Marie ecclesiae redire : ANN. ECCL. a. 500, 4, 5 dicatis forsitan ... Apostoli -o decerpi, si putatur Coeli civis terrarum locis incudi ; monasterium : BULL. ROM. 24 nov. 815, 162, IV 9 monachi ... quos de vestro -o reputamus. — *In -um,* in : REGTO SUB. 11 ian. 967, 4, 10 georgius ... uenit in gremium basilice beati petri apostolorum principis.

gres - v. *grex.*

gressura ? - abl. pl. *-as* inf. — Ingressus : ANN. CAM. a. 993, 121, 45 tradidit ... cum accessionibus et -as suas ; cf. *gressus.*

gressus - acc. ? *-o* COD. PAD. iun. 950, 59, 15 : COD. LANG. 2 sept. 902, 675 a, pl. *-oras* CHARTAE I mart. 1004, 209, 360b. — Ingressus : COD. PAD. iun. 950, 59, 15 de uno latus via puplica percurrente de alio latus nostris consortes abente de uno capite -o commune percurrentem : al. — Redditus, fructus praedii : REICHSK. 25 iun. 918 (an 972 ?), 311, 21 sex mansos ... cum pascuis, -bus et ingressibus. — *-um movere,* ambulare : PASS. RUF. CARP. 18, 37 non diis vestris ... qui non vident nec -um movent. V. **ingressus.*

grex - *-es* REGTO SUB. 21 iul. 1005, 20, 6. — Abl., sing. *-im* PAP. DIPL. 117, 34, pl. *-is* COD. DIPL. LONG. 4-31 iul. 754, 345, 23. — Fem. : AGNELL. 343, 11 edoce -em tuam. — Tota animalium familia : LEO VERC. Leon. 39 his ita dictis a -e toto. — Fig. : AR. act. 1, 465 morborum -es ; de monachis : LAUR. Ben. 890, 12 pande ... iter ad patriam ... quatenus ex tuo -e nullum nanciscatur periculum. — GL. AA 459, 1, 12 -x -is idest adecem capitibus et supra.

griptola (-tul-) - parva *crypta*, parva domus terranea: HIST. ABB. CAS. I 307, 44 ubi est ipsa -a qui dicitur Allutendi: MON. NEAP. DUC. 6 aug. 992, 172, 6 diceret quia memorata petia de terra, que vocatur at casale at ille -e pertineret de illis terris.

griptula - v. *griptola.*

griseum - pellis ferinae genus: CONC. AEV. CAR. 834, 3 voluit ipsos vestiri -is et variis.

grisola - abl. pl. *-as* inf. — Agger: ROMANIN 389, 34 debetis omnes paludes et ripas concludere cum -as.

gromo - *gru-* GL. VAT. 1469, 522, 1, 28: inf. — GL. AA 459, 1, 14 -umare dirigere.

gronda - v. *grunda.*

grossus - comp. abl. sing. *-iori* PAUL. AEG. 188, 7. — *-ior*, crassus, de intest.: 126, 11 colon pars -ioris intestini. — De pecudibus: HIST. ABB. CAS. I 125, 56 pascua ... cum eorum animalibus -is et minutis. — De nummis: COD. TOSC. aug. 808, 380, 17 decem solidos argento de bonos denarios mundos, -os, expendiviles.

grotta - crypta, cellarium: REICHSK. 25 apr. 1020, 377, 12 casam ... cum -a intra burgum sancti Fridiani; cf. **grutta*.

grova - grus: ROTH. 73, 13 si quis acceptore, -a aut cicino domestico alieno intrigaverit, sit culpabilis sol. sex.

gruinus - adi. a *grus*: HIPP. cib. 152, 9 -a (caro) vero et strutionina graves sunt.

grumo - v. *gromo.*

grunda - *gro-* COD. DIPL. LONG. 29 ian. 720, 90, 8. — Acc. *-a* MON. NEAP. DUC. 7 iun. 974, 128, 22.

grunia - v. **gronia.*

gruo - GL. AA 459, 1, 18 -it invenit.

grutarius - GL. AA 438, 1, 10 scruferta-rii viles atque contempti hoc est -i.

grutio - v. *glutio.*

grypta - v. **cripta.*

guadagnum - lucrum, it. *guadaguo*: ROMANIN 371, 28 nullus Veneticus audeat ... mancipia transportare ... excepto si acciderit ut ... pro tali causa unde -um accrescat in patria.

guadia - *uua-* IST. PIAC. 283, 28. Cf. **wadia.*

guadio - *uua-* IST. PIAC. 286, 8. — Depon., pf. *-ati fuimus*: HIST. ABB. CAS. I 33, 63 unde -ati fuimus tali tinore quatinus ... nos ... plicaremus nos ... pro parte nostrae sedis.

guadum - vadum, transitus: BULL. ROM. 23 ian. 817, 164, 55 fundum Fornicata cum traiecto suo seu -o.

guala - ornatus lecti: MON. NEAP. DUC. 30 sept. 987, 158, 20 mobilia id est conca una et ... riscum sconplitum unum et una -a da lectum at tornum.

gualdemania - nemus, silva: DIPL. REG. 362, 16 una cum omni pertinentia et adjacentia sua et cum ipsa -a qui coniacet in Vico. Cf. **waldemannia.*

gualdiciolus - parva silva: DIONISI Ap. 25, 27 et -o qui est posito sub muro Civitatis Ariminensi atque oliveto posito in Bulgaria Nova.

gualdum ? - abl. sing. *-u* HIST. ABB. CAS. I 106, 60, gen. pl. ? *-ium* COD. DIPL. LONG. (TROYA) a. 763 s. 765, 256, 5. Cf. **waldum.*

guanto (-mto, -atto) - acc. *-tum* AMM. PAP. 706, 32; v. **wanto.*

guantum - v. *guanto.*

guardagium - custodia: CHARTAE I iul. 1020, 251, 431d in suo salvo -o et secura tutela accipimus.

guarento - auctorem se profiteri: DOC. LUC. V, 3, 681, 3 filius nanque eius ... ibi similiter firmavit et -vit.

guarpio (gue-) - *gor-*. REGTO SUB. febr. 1000, 225, 12. Cf. **warpio.*

guarpisco - *guua-* inf. — Alcis rei possessionem dimittere (cf. **warpio* et *guarpio*): CHARTAE I iun. 841, 23, 40a mea inde foris expello guua-o seu absacito facito (= facio ?) vobis.

guasape - v. *gausape.*

guasso - vassallus: COD. TOSC. aug. 806, 362, 29 Petrus -o domni regis.

guastaldius - v. **gastaldius.*

guatto - v. *guanto.*

gubberosus - v. **gibberosus.*

gubernacio - v. *gubernatio.*

gubernaculum - *-uve-* GL. AA 446, 1, 16.

gubernatio - *gove-* DOC. LUC. V, 2, 4, 14, *-cio* GL. PIST. 36, 15. — Regimen: PAP. DIPL. 26, 15 pro quorum sustentatione et -e concessa sunt. — Sensu spirit.: 19, 24 ad Pastoris sui ... -em: MISS. LAT. 136, 16 numquam tua -e destituis quos in sodalitate tuae dilectionis instituis.

gubernator - *gob-* Doc. Luc. V, 2, 42, 20, *cob-* V, 3, 675, 35. — *-r tutelae*, tutor: Adn. Cod. Iust. 49, 28 -r tutele. — De Deo: Pass. Iulian. 80, 5 Deus ... humani generis -r. — In metaph.: Paul. diac. Coll. 1237, 24 ecce naufragium imminet et -r quiescit.

gubernatrix - *go-* Doc. Luc. V, 2, 25, 6: inf. — Nom. *go-e* inf. — Abs., *domina et -e*: Cod. dipl. long. 24 apr. 747, 262, 23 in omneb(us) reb(us) meis ... domina et go-e usufructuandi in eius set po(testate).

guberno - *cu-* Kohler 77, 26, *ghu-* Doc. Luc. V, 3, 238, 26, *guve-* Adn. Cod. Iust. 12, 5: Doc. Luc. V, 2, 11, 25: al., *gove-* Doc. Trev. 56, 14, *cove-* Cod. Lang. dec. 837, 233a, *guue-* Cod. dipl. long. sept. 727 -c. med. iun. 728, 139, 7, *guer-* 1 sept. 746, 251, 12. — Part. praes. gen. pl. *-ntum* Pap. dipl. 145, 46, gerund. acc. pl. n. *-ndo* 94, 17. — *Alqm -re*, eum bene habere: Doc. Novi 17, 2 eum recipere et -re debeamus iuxta posibilitate. — Alere, curare: Ann. Cam. a. 754, 5, 45 volo ut caballo boves .... semper -re debeas supra conscripti monasterii: Cod. tosc. 26 iun. 771, 620, 14 ut -rent ... infantulum, usque dum ad legitimam venirent etatem.

gudixatum ? - iudicatum ?: Cod. Lang. aug. 962, 1141b noticia et -o ... de propinquioribus parentibus meis.

guera - v. *guerra*.

guerpio - v. *guarpio*.

guerra - *-era* Cod. Istr. a. 568, 26, 4.

gufos - v. **gobius*.

gugalis - iugalis, coniunx: Tab. Mar. Lat. dec. 1007, 36, 24 Atria -is de vo. m. lecti(o).

guge - v. *coniux*.

gugma - v. **gummi*.

guida - dux, exemplum: Vita Sev. mil. 650, 19 fuit hic -a sanctae conversationis, Fortunatus nomine.

guila - v. **gula*.

guinecium - v. *gynaecium*.

guirus - v. **girus*.

gula - *go-* inf. — Doc. Luc. V, 2, 96, 19 vel casa et sorte mea in loco Paterno, vel ubicumque ... go-as locas.

guleo - lurco, fort. perper. pro *gulo*: Gl. AA 458, 1, 35 ganeọ -o.

gummi - gen. *comeos* Paul. Aeg. 4, 5: 11, 13: 53, 10: 102, 3: 138, 4: al.

gundenio - sponsorem esse (cf. **quindenio*): Cod. amalf. 30 mai. 987, 20, 4 manifestum facimus nos ... qui simus in vice nostra et in vice de ipsum infantulum ... et nos -iiamus a partibus eius scrivere et firmare visi sumus vobis.

gunnarius - pellium mercator: Gl. AA 441, 2, 1 artepellones -i.

gunsobrinus - v. *consobrinus*.

gunterius - ?: Cod. ver. iun. 853, 286, 24 sipas hocto cultra una -os duos.

gurbedum ? - ager incultus (cf. Sella Gloss. lat. em. *gurbedus*): Carte Parma 9 oct. 995, 257, 29 stalareis, areis illorum cum -is et pascuis: 29 mai. 1021, 286, 34 terris arabelis seu -is et buscaleis.

gurdus - *gor-* Gl. AA 443, 1, 36.

gurga - canalis per quem aquae effluunt: Carte Mica 24 apr. 1006, 31, 7 filum Saline uno ... cum -a et fossato.

gurgaria - canalis per quem aquae effluunt: Regto sub. 10 ian. 976, 116, 13 filum Saline unum ... cum -a.

gurges - *-is* Gl. AA 458, 1, 35. — Fem.: Mem. Am. 20 mai. 913, 176, 7. — Hyperb.: Maxim. 2, 3, 95 lacrimarum -e. — Flumen gurgitibus redundans: 1, 1, 37 Tiberini -is undas. — Transl., sensu christ., de, infern. barathro: Transl. Iuv. 391, 8 in erebi -em desidiosi ruunt; Spir. Sancti donis: Paul. diac. Coll. 1519, 48 ad virginem Mariam plenam sancti Spiritus -e fluentem. — Canalis: Mem. Am. 20 mai. 913, 176, 7 hortum positum ad caput de fuga super illa -e que coeret cum hortu ecclesie sancte Marie de merulo comite.

gurgitium - v. *gurgustium*.

gurgum - pl. (abl. ?) *-uras* inf. — Canalis ? (cf. *gurga*): Ann. Cam. a. 970, 85, 34 cum medietatem ... de -uras seo ... de parcis ... venationibus: Cod. Istr. 16 iul. 983, 85, 28 monasterio ... sito foris civitatem Ravenne ad -um.

gurgustio - gurgulio, guttur: Paulin. Fel. 449 A 1 ejus ... -em exprimam.

gurgustium - *-gitium* inf. — Gl. AA 459, 1, 21 -gitium alii pupinam sordidam alii ubi includuntur porci putant.

gustare - acc. *-em* Doc. Luc. V, 2, 194, 8, *-en* inf. — Convivium: Cod. dipl.

LONG. 22 dec. 764, 156, 13 ut in ipsa festiuitate pr(es)b(iter) officium et missa precare debeat et eum ad -e ... bene gubernare debeamus: COD. TOSC. aug. 775, 264, 26 -e eorum dava in ipsa casa bassilica sancti Petri: aug. 775, 264, 36 ipso -en per singulos annos ... sua volunctate dava: ian. 768, 604, 14 non tivi amplius imponamus ... in die dedicationis ... ecclesiae -e.

gusto - leviter labris attingere: MAXIM. 1, 1, 98 labra quae -ta mihi basia plena darent. — Absol., manducare: IOH. NEAP. Febr. 541, 13 non manducans neque bibens. Haec videns Sylenus ... nec ipse -vit; sensu spirit.: SEQ. IN. 144, 160, 4b ibi -at in aeternum quod optarat, quod internum mens eius sitiverat. — Fig., *mortem -re*, mori: DION. Cyr. syn. 239, 29 gratia ... Dei pro omnibus -vit mortem: PAUL. DIAC. Coll. 1462, 35 non -ret mortem nisi prius videret Christum: AT. EXP. 739 B qui pro omnium salute -vit mortem.

gustus - sensu concr., sed spirit.: MISS. LAT. 12, 12 salutaris tui, Domine, munere satiati, ... deprecamur ut cuius laetamur -u, renovemur affectu.

gutta - acc. *-a* MAFF. Ver. II ante a. 800, 631, 10. — Catarrhus: INV. TROPH. 239, 25 quadam nocte sibi -a descendit a capite, propter quam totam loquelam perdidit.

guttit - GL. AA 459, 1, 23: -it stillicidium idest gutte que ab altitudine cadent.

gutur - v. **guttur.*

guuarpisco - v. *guarpisco.*

guvernaculum, guverno - v. *guber-.*

guyla - v. **gula.*

guyrus - v. **girus.*

gyganteus - v. **giganteus.*

gygarta - v. **gigarta.*

gyla - v. **gula.*

gymnasium - *gim-* PAUL. AEG. 32, 1, *ginn-* 44, 4: 156, 6, *ctygmaseum* GL. AA 448, 2, 24.

gymnasticus - *ginn-* PAUL. AEG. 161, 22.

gymnaticum? - exercitatio corporis: GL. MED. 37, 16 -is: id est exercitationibus vel unctionibus.

gynaecium (-ceum) - *ginit-* COD. LANG. 24 iun. 813, 168a, *guinec-* inf., *gnec-* PAUL. AEG. 174, 7 cod. B, *vinec-* cod. A. — Pudendum muliebre: PAUL. AEG. 174, 7 apposita per guineceum stringunt emorragiam.

gyris - *gi-* PAUL. AEG. 135, 26: 105, 10. — Gen. *-eos* 177, 24, *-ios* 135, 26, acc. *-in* 101, 12, abl. *-i* 105, 1: 105, 10. — Subtilissima farina, siligo: 54, 8 -is sitini et mirra aut libanum.

gyro - *gi-* RHYTM. ZEN. 205, 1: PASS. FEL. FARF. 475, 5. — Trans., pervadere: PAUL. DIAC. Coll. 1531, 36 cujus fragor ... -at penetralia coelorum ad instar tonitrui; intrans., seq. *per* et acc., circumire: ANAST. Ep. Mart. 589A mittere illos -turos per totum episcopium. — Circumvenire, fallere: SEQ. IN. 278, 325, 2a serpens ille, qui nos -at dolis mille. — *-tus*, inversus: AT. Serm. 852 D Petrus non dubitavit crucem -tam, Paulus manum non expavit armatam.

gyrus (gi-) - abl. *-u* REGTRO GEN. iun. 993, 36, 8. — *In -o alcis regionis*, in ea regione: COD. VER. 16 iul. 774, 64, 19 vallem ... Camonia ... cum montibus ... usque ... in -o Bergamasci; *per -um alcis potestatis*, omnibus locis quae sub alcis potestate sunt: MEM. MOD. 31 oct. 900, 81, 22 Petro pontifici concedimus ... licentiam circumdandi ... ecclesiam suam per -um suae potestatis. — *De -o in -o*, circa: MON. NEAP. DUC. 1 sept. 999, 192, 5 preter sepis de -o in -o ipsum fundum; (*a*) *-o*, in circuitu: COD. AMALF. 1 mart. 970, 13, 10 plenariam ... domum nostra ... quomodo parietes eius a -o circiter fundati sunt cum regie et fenestre: DIPL. KAR. 237, 26 de sepe giro ipsius monasterii posita. — Ambitus, murorum: ANN. CAM. a. 1013, 205, 5 et 6 tres mansiusculas cum pauco muro in superiori -o facere voluerunt, in inferiori -o nil peregerunt; montium: COD. TOSC. 19 mai. 742, 503, 18 per serra venit per loca designata ad -um montis. — Vertigo: GL. MED. 76, 7 qui ... circium, id est -os, patiuntur.